

31 stycznia W Białymstoku i w Płocku panował 32 stopniowy mroz. W Toruniu i motowino 31 stopni w Ostrołęce 30

Miszka Lemoniada w akcji - str. 7

Niezależny
magazyn
dla każdego

ECHO TYGODNIA

Nr 224 Toronto 5 - 11 lutego 1987

Cena \$ 1

Amerykańskie tournée Kaczmarekiego - rozmowa z Echem Tygodnia - str. 9

CO SIĘ DZIEJE W ZSSR?

27 stycznia, na plenum KC KPZR Gorbaczow wygłosił szesciogodzinne przemówienie. Niektórzy uznali je za wydarzenie epokowe, inni odnieśli się do niego raczej sceptycznie.

Paryski dziennik *Le Figaro* napisał, że przemówienie było rewolucyjne i godne wpisania do annałów historii, obok chruszczowskiej rozprawy ze stalinizmem na słynnym XX Zjeździe KPZR. *Le Mon-*

de uznał propozycje Gorbaczowa za śmiałą próbę zreformowania podstawowych mechanizmów partyjnej nomenklatury, czyli faktycznej zasady dożywocia raz uzyskanych przywilejów, ale ostrzegł przed pochopnym przypisywaniem autorowi tej inicjatywy dalej sięgających ambicji demokratyzacyjnych, zwłaszcza uszczuplających w jakiegokolwiek mierze pod-

Ciąg dalszy str. 7

O NAGRODĘ NOBLA DLA KARTY 77

30 stycznia amerykańska Komisja do Spraw Bezpieczeństwa w Europie ogłosiła tekst swojego listu, zgłaszającego na kandydata do tegorocznej pokojowej nagrody Nobla działaczy czeskosłowackiej Karty 77.

Komisja stwierdza, że nie widzi nikogo bardziej od działaczy Karty 77 godnego tegorocznej nagrody. Zwraca też uwagę, że inspiracją do powstania Karty był końcowy dokument Konferencji Helsińskiej z 1975. Sygnatariusze Karty 77 zdawali sobie sprawę, że ten dokument nie zwracał się tylko do poszczególnych rządów i do dyplomatów, ale i do każdego pojedynczego obywatela w Europie, w ZSRR, w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie.

Grupa około 250 pierwszych sygnatariuszy Karty 77 oświadczyła też w swoim założycielskim manifestie, jak przypomina list, że każdy ma swój udział w odpowiedzialności za przestrzeganie umów podjętych w legalny sposób i zobowiązujących nie tylko rządy poszczególnych państw, ale i ich obywateli. Polityczne systemy, nastawione wrogo do uznania praw indywidualnych obywateli, rząd-

ko witają z zadowoleniem ten rodzaj inicjatywy, jaką reprezentuje Karta 77. Dlatego też stała się ona wyzwaniem dla władz w Czechosłowacji.

Ten obchodzący dziesięciolecie swego istnienia, niezależny ruch, potrafił się obronić przed ponawianymi wciąż próbami zniszczenia go. Obecnie pod Kartą widnieją już podpisy przeszło 1100 przedstawicieli różnych grup społecznych i różnych zawodów. Od początku swego istnienia Karta 77 stara się o utrzymanie dialogu między władzami i obywatelami, w sprawach dotyczących tak jednych jak i drugich. Jej celem jest stworzenie podstaw do powstania społeczeństwa, w którym można będzie swobodnie głosić swoje idee i poglądy.

List przypomina, że w zeszłym roku Karta 77 wystąpiła z inicjatywą ogólnoeuropejskiej dyskusji na temat pokoju i praw człowieka. W wydaniu z tej okazji apelu Karta 77 stwierdziła, że sztuczny wojskowy, polityczny, a nawet kulturalny podział Europy jest głównym powodem istnienia na tym kontynencie atmosfery niepewności i braku poczucia bezpieczeństwa.

WAŁĘSA NA KOLACJI W AMBASADZIE USA W WARSZAWIE

WKRÓTCE POPŁYNĄ DOLARY DO PRL

We środę 28 stycznia przybył do Warszawy z oficjalną wizytą zastępca amerykańskiego sekretarza stanu John Whitehead. Celem wizyty było ustalenie, czy Stany Zjednoczone powinny utrzymać w mocy sankcje gospodarcze nałożone na PRL. Whitehead jest najwyższym rangą urzędnikiem amerykańskim odwiedzającym Polskę od 1981 roku.

Po przybyciu do Warszawy Whitehead oświadczył, że sprawa sankcji jest obecnie rozpatrywana, lecz pozostają jeszcze nadal pytania "w dziedzinach praw człowieka i pojednania narodowego".

**Władze PRL obiecują
że nie będzie aresztowań
ludzi opozycji**

W sobotę 31 stycznia Whitehead oświadczył, że trzy dni rozmów z przywódcami PRL przekonały go, że "wyraźnie znaleźliśmy się na kursie zmierzającym do poprawy naszych stosunków".

Dodał jednak, że jest jeszcze za wcześnie by się zastanawiać, kiedy Waszyngton zniesie pozostające w mocy

sankcje gospodarcze wobec PRL. Stwierdził, że jego rozmowy z oficjalnymi osobistościami w PRL stanowiły postęp w nowym dialogu, podjętym na drodze kontaktów dyplomatycznych na niższym szczeblu w listopadzie 86 w Wiedniu.

Whitehead oświadczył, że w ciągu osmiu godzin rozmów z przywódcami PRL udzielono mu zapewnienia, że **zwolnieni we wrześniu 1986 działacze polskiej opozycji nie zostaną ponownie aresztowani**.

Dodał, że podniósł w tych rozmowach kwestię dotyczące informacji, że niektórym działaczom opozycji odmawia się pracy.

Przed wyjazdem do Pragi Whitehead oświadczył "Zapewniono nas, że rząd nie uprawia polityki aresztowania obywateli z przyczyn politycznych, a więc nasze żądania zostały w pewnym stopniu usatysfakcjonowane". Powiedział dalej, że przedstawiciele władz PRL zapewnili go, że "nie leży w ich intencjach pozbawianie ludzi pracy oraz że są gotowi do

Ciąg dalszy str. 4

SOLIDARNOŚĆ W CHICAGO

Poniedziałek, 2 stycznia Drugi dzień obrad działaczy Solidarności przebywających na emigracji w Stanach Zjednoczonych upłynął pod znakiem dwóch wydarzeń. Zebrani postanowili skoordynować wysiłki poszczególnych działaczy, grup, organizacji i instytucji solidarnościowych i dla zrealizowania tego postulatu powołano grupę roboczą.

Po drugie, odbyło się spotkanie działaczy Solidarności z prezesem Kongresu Polonii Amerykańskiej Alojzym Mazewskim, któremu towarzyszyli inni członkowie kierownictwa tej największej organizacji amerykańskich Polaków.

Rezultatem wspólnego zebrania było pierwsze oficjalne porozumienie między przedstawicielami starszych pokoleń polskiej emigracji a środowiskami emigracji solidarnościowej. Jak podkreśla zarówno wspólny komunikat jak i wspólny telegram do Lecha Wałęsy, uczestniczący w spotkaniu emigracyjni działacze Solidarności zdecydowali włączyć się w społeczne i polityczne prace Kongresu, zarówno na szczeblu stanowym jak i federalnym.

Prezes Mazewski zaprosił uczestników spotkania do udziału w pracach Komisji do Spraw Polskich i Komitetu Pomocy dla Opozycji Demokratycznej w Polsce. Jednocześnie Alojzy Mazewski stwierdził, że działacze emigracyjnej Solidarności powinni wejść w skład kierownictwa Kongresu Polonii Amerykańskiej. Ze względów statutowo-proceduralnych będzie to możliwe najwcześniej w czerwcu br.

Po spotkaniu działacze starej i młodej emigracji odbyła się konferencja prasowa. Telewizja poświęciła spotkaniu wiele uwagi. Była to główna wiadomość w chicagowskich wydaniach dzienników telewizyjnych sieci NBC i ABC. Obie te stacje nadają programy na całe Stany. Informacja o konsolidacji wysiłków starych i młodych polskich emigrantów politycznych znalazła się w bloku tematycznym, na który poza tym składał się komentarz o polityce prezydenta Reagana w stosunku do Europy Wschodniej oraz informacja o spotkaniu Wałęsy z Whiteheadem.

Grupa robocza do nawiązania kontaktów z organizacjami i instytucjami solidarnościowymi rozproszonymi w Stanach Zjednoczonych będzie miała do wypełnienia nietławe zadania organizacyjne, już choćby z powodu wielkich odległości. Dosc wspomnieć, że między działaczami z Nowego Jorku a pracującymi w Kalifornii jest różnica kilku stref czasowych.

Innym problemem jest różnorodność poszczególnych grup solidarnościowych w Ameryce. Są to komitety, związki, grupy parafialne, a niektóre grupy mają status fundacji. Zlecenie kierowania pracami grupy roboczej Jarosławowi Chołodeckiemu, byłemu wiceprzewodniczącemu Zarządu Regionu Śląska Opolskiego, daje spore gwarancje powodzenia akcji. Jako organizator dał się on poznać w swoim regionie, następnie w obozach dla internowanych, a od ponad 3 lat także w Stanach Zjednoczonych.

● **Przedstawiciel sowieckiej elity władzy o polityce emigracyjnej ZSRR** Redaktor naczelny "Prawdy" i członek KC Wiktor Afanasjew podał krytykę polityki emigracyjnej ZSRR, dowodząc, że opóźnienie wydawania wiz emigracyjnych powoduje złą opinię o Sowietach na Zachodzie. Bez podawania przykładów twierdzi on, że na Zachodzie osoby, które w ZSRR ubiegają się o paszport uchodzą za bohaterów, a wszystko przez owe opóźnienia i trudności. "Rozważając długi czas często zbyt długi, wypuszczamy w końcu tę wielką postać" i dostarczamy okazji do kolejnej kampanii antysowieckiej. Nawiązując do nowego prawa emigracyjnego, które obowiązuje od 1 stycznia bieżącego roku stwierdził, że "wszystko będzie teraz prostsze i szybsze, tak, że osoba ubiegająca się o paszport - nie będzie miała czasu stać się bohaterem".

● **ZSRR naruszył układ SALT II** Jak podały amerykańskie źródła rządowe Związek Sowiecki powiększył swoje siły o dwa atomowe okręty podwodne. Jeden z nich należy do klasy Typhoon, drugi do klasy Delta III. Okręty podwodne klasy Typhoon wyposażone są zazwyczaj w 20 wielogłowicowych pocisków nuklearnych, okręty klasy Delta IV mają ich po 16. ZSRR posiada w chwili obecnej pięć okrętów podwodnych klasy Typhoon i cztery klasy Delta IV. Oznacza to, iż nałożony przez układ SALT II został przez Moskwę przekroczony. Z domiesien wynika, że oba okręty zostały zwodowane w grudniu ubiegłego roku w porcie Siewierodwinsk. Prezydent Reagan od dawna oskarża Związek Sowiecki o naruszenie postanowien SALT II, powołując się na zainstalowa-

nie przez Moskwę pocisków SS-25. W ubiegłym miesiącu sekretarz obrony Caspar Weinberger oskarżył Kreml o zainstalowanie stu takich pocisków. Wiosną ubiegłego roku prezydent Regan oświadczył, iż Stany Zjednoczone nie będą stosować się w dalszym ciągu do postanowien układu. W dniu 28 listopada USA przekroczyły limit SALT II, uzbrajając w pociski nuklearne 131 bombowców B-52.

● **Prezydent Edwardu Chciałem uniknąć przelewu krwi**

Główne partie opozycyjne Edwardu wezwwały prezydenta tego kraju Leona Febresa Cordero do rezygnacji ze stanowiska. Prezydentowi zarzuca się, że "poświęcił honor narodowy dla ratowania własnego życia". Febres Cordero był niedawno przez 12 godzin przetrzymywany przez porywaczy, którzy domagali się przyznania amnestii dla gen. Franka Vargasa Pazzoza oraz nie podejmowania kroków odwetowych przeciwko nim samym. Prezydent stwierdził, że miał tylko na względzie życie swych współpracowników i pragnął za wszelką cenę uniknąć przelewu krwi. "Nie powiedziałem ani jednego słowa w obronie własnego życia" - oznajmił Cordero. "Wiercie mi, że ta decyzja była trudniejsza niż wydanie rozkazu ataku na koszary, gdzie przebywaliśmy. Przypomnijmy, że Kongres chcąc w ubiegłym roku chwalić amnestię dla gen. Franka Vargasa spotkał się ze zdecydowanym sprzeciwem ze strony prezydenta. Porwany w ubiegłym tygodniu Cordero zgodził się na ten krok, a opozycja twierdzi, że dzięki temu uzyskał wolność. Cordero obiecał także, że nie będzie podejmo-

wał żadnych kroków odwetowych wobec porywaczy. Nawiązując do sprawy utrzymania dyscypliny w siłach zbrojnych Cordero w pierwszym publicznym wystąpieniu po porwaniu oświadczył, że "nie ma zamiaru tolerować wszelkich przejawów braku dyscypliny wśród żołnierzy i oficerów". Prezydent Leon Febres Cordero zaatakował kontrolowany przez opozycję Kongres, mówiąc, że rezolucja domagająca się jego ustąpienia jest "przeciwna demokracji". W liście skierowanym do członków Kongresu atakowany prezydent oświadczył, iż nie ma zamiaru ustąpić i oskarżył ich o "rozpętanie lawiny wulgarnych ataków". Kongres, stosunkiem głosów 38-29 przyjął rezolucję domagającą się ustąpienia skrajnie konserwatywnego prezydenta i przejęcia władzy przez wiceprezydenta Blasco Penaherrere. Cordero jest popierany przez koalicję mniejszości, zajmującą 30 miejsc w liczącym 71 członków jednoizbowym Kongresie. Opozycja usiłowała doprowadzić do zdżecia Cordero z urzędu. Prezydenta, zrezygnowała jednak z tego posunięcia, gdyż okazało się, iż nie może uzyskać koniecznych dwóch trzecich głosów.

● **W obronie wolności słowa na świecie**

Przedstawiciele środków masowego przekazu z USA i 33 innych krajów wystąpili w Londynie z propozycją utworzenia "funduszu do walki z Cenzurą", który wspierałby działalność prawną, powołaną do obrony wolności słowa na świecie. "Chcielibyśmy pomoc w stworzeniu na świecie atmosfery, w której istnienie cenzury kojarzyłoby się wszędzie z odebraniem człowiekowi jego praw", głosi deklaracja uczestników londyńskiego spotkania. Konferencja ta była pierwszym spotkaniem międzynarodowym, poświęconym problemowi cenzury. Bezpośredni świadkowie wydarzeń opowiadali przed forum zebranych o wypadkach mordowania, uwięzienia czy wyrzucenia z krajów, dziennikarzy w nich akredytowanych. Tylko w ubiegłym roku, 178 dziennikarzy zostało aresztowanych, a 40 wydalonych poza granice państw, w których byli korespondentami. Najważniejszymi organizacjami finansującymi londyńskie spotkanie były World Press Freedom Committee oraz Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy z Uniwersytetu Medford. Postanowiono, że do walki z cenzurą utworzy się m.in. 1. Lista prawników doświadczonych w prowadzeniu spraw związanych ze środkami masowego przekazu, 2. "Gorącą linię cenzury", nielubym natychmiastową pomoc dziennikarzom, poddanym bezpośredniemu lub pośredniemu działaniu cenzury, aby zwrócić na nich uwagę międzynarodowej opinii publicznej, 3. Dział informacyjny poświęcony szczególnie jaskrawym przypadkom "cenzuralnego gwałtu", 4. "System przedwczesnego ostrzegania" wyciągający na światło dzienne propozycje zastrzeżenia kontroli prasy i publikacji, zanim zostaną one jeszcze wprowadzone w życie. Uczestnicy konferencji nie wypowiedzieli się szczegółowo na

temat środków, mających służyć egzekwowaniu zadań, które postawili przed sobą. Najwięcej kontrowersji wywołała propozycja wydawcy liberalnej gazety z Republiki Południowej Afryki, "Weekly Mail of Johannesburg". Wydawca, Anton Harber, domagał się od zebranych rezolucji, zabraniającej prywatnym edytorom wchodzenia w taką umowę z rządem, która ograniczałaby prawa konkurencyjnych środków masowego przekazu. Harber ostrzegł, że prorządowe gazety z RPA mogą podpisać takie porozumienie w najbliższym czasie z rządem w Pretorii. Przeciwnicy Harbera zauważyli, że byłoby nie na miejscu, gdyby konferencja przedstawicieli prasy skarżyła swych "pobratymców" - dziennikarzy. Ich opozycjonści nalegali na potępienie "czarnych owiec" w rodzinie światowych mediów. To jest sprawa życia lub śmierci dla mojej gazety", powiedział Harber. "Wydaje mi się, że konferencja zignorowała problem prasy w moim kraju. Koncowy akt spotkania nazwano "Deklaracją londyńską". Jednym z jego postanowień była również uchwała o tym, że wszystkim, niezależnym środkom masowego przekazu, powinno się stworzyć warunki do pracy na całym świecie bez jakichkolwiek ograniczeń ekonomicznych, politycznych itp.

● **ZSSR obniża produkcję ropy**

Związek Sowiecki, który jest największym producentem ropy naftowej zdecydował się na wniosek państw OPEC ograniczyć jej wydobycie. Kreml nie ujawnił bliższych danych za to minister Arabii Saudyjskiej Hisham Nazer podał dziennikarzom po przybyciu z Moskwy do Oslo, że ZSSR zamierza ograniczyć wydobycie o 7%, by utrzymać cenę baryłki na poziomie \$18. Ropa naftowa stanowi główny produkt eksportowy Związku Sowieckiego. Dostarcza ona 60% dewiz potrzebnych na zakup zboża i nowoczesnej technologii na rynkach zachodnich. Spadek cen tego surowca spowodował powiększenie sowieckiego deficytu handlowego. Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych Gienadij Gierasimow powiedział na konferencji prasowej: "Jestemy eksporterem ropy naftowej, interesuje nas więc stabilność jej ceny, w tym celu obniżamy produkcję".

● **ZSSR przestał zagłuszać BBC**

Rzecznik BBC oświadczył, że ZSSR przestało zagłuszać nadawane po rosyjsku audycje tej radiostacji. Według opinii rzecznika program rosyjski BBC był doskonale słyszalny w Moskwie. Władze sowieckie nie podały powodów przerwania zagłuszania, które rozpoczęło szesć lat temu, w okresie kiedy w Polsce powstał i działał związek zawodowy "Solidarność". Szef serwisu zagranicznego BBC John Tusa powitał z zadowoleniem zaprzestanie zagłuszania, które określił jako sprzeczne z prawem cenzurowania wiedzy dziennikarskich. Tusa wyraził również nadzieję, że zaprzestanie zagłuszania obejmie również audycje w języku polskim. Ostatnie decyzje są częścią prowadzonej przez Gorba-

czowa kampanii mającej na celu ukazanie nieco bardziej otwartego oblicza Związku Sowieckiego i nastąpiły na dwumiesięcie przed planowaną wizytą Margaret Thatcher w Moskwie.

● **Test rakiety okazał się sukcesem** Na przykładzie Canaveral na Florydzie dokonano testu z najnowszym typem rakiety Trident II, która jest w stanie zniszczyć nuklearne silosy przeciwnika oraz Centralnego dowodzenia. Rakietą o długości 44 stop trafia prawie bezbłędnie w cel odległy o 6,900 mil. Trident II jest w stanie unieść przynajmniej 10 niezależnych głowic nuklearnych.

● **Śmierć studenta wywołała kryzys w Seulu** Prezydent Chun Doo Hwan mianował gen. Chung Ho-yonga ministrem spraw wewnętrznych Korei Północnej w miejsce Kim Chong-ho, który podał się do dymisji w związku ze śmiercią studenta torturowanego przez policję. Rezygnację złożył również szef policji Kang Ming-Chang. Student językoznawstwa, Park Chong Chol (121) zmarł w wyniku tortur zastosowanych przez policję. Jego śmierć wywołała w Seulu kryzys polityczny. Wcześniej, Kim powiedział dziennikarzom, że wraz z Kangiem zdecydowali się na podanie się do dymisji, aby w ten sposób przyznać się do odpowiedzialności politycznej i moralnej za męczącą śmierć Parka. Przeciwnicy rządu zorganizowali protest domagając się usunięcia Kima i Kanga za naruszenie prawa konstytucyjnego, które zabrania stosowania tortur. Rząd Chunga jest systematycznie oskarżany przez opozycję o torturowanie więźniów politycznych i kryminalnych. Kang ujawnił, iż dwaj oficerowie policji usiłowali wymusić zeznanie z Parka, wpychając jego głowę do wanny z wodą. Student udusił się, gdyż jego gardło przycisnięte zostało do brzoju wanny. Na terenie uniwersytetu w Seulu zorganizowano uroczystość żałobną poświęconą zmarłemu, w której wzięły udział setki studentów. W tym samym czasie ok. 300 ubranych po cywilnemu policjantów otoczyło chrześcijański ośrodek praw człowieka, aby uniemożliwić przywódcy opozycjonistów, Kim Youngsamowi i jego zwolennikom udział w konferencji prasowej. Przyznanie się Kanga do stosowania przez policję brutalnych metod zaskoczyło nawet opozycję. W oficjalnym oświadczeniu, podając się do dymisji, minister Kim stwierdził: "Jedyną drogą jest dla nas pokazanie skruchy i przywrócenie honoru policji".

● **Komuniści filipińscy nie chcą więcej rozmów pokojowych z rządem** Podali oni, że wykluczają możliwość rozmów pokojowych z rządem prezydenta Aquino i wraz z upływem w dniu 7 lutego 60-dniowego terminu zawieszenia broni będą gotowi do wznowienia swej "sprawiedliwej wojny". Zdaniem komunistów prezydent Aquino nie panuje nad sytuacją i może w każdej chwili paść ofiarą militarnej interwencji.

ECHO TYGODNIA
WYDAJĄ I REDAGUJĄ
JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków zamówień prenumerat
862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2
TEL. 743 - 5706 w godz. 10 - 3 po poł
766 - 3774

ADVERTISEMENTS
● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400
● Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word
● Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróć w nadesłanych listach i manuskryptach
Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

Kolacja w ambasadzie

Waleśa w asyście Michnika, Kuronia i Onyszkiewiczza i z blagosiawieństwem Urbana udaje się na kolację z podsekretarzem Stanów Zjednoczonych u charge d'affaires w ambasadzie USA w Warszawie, gdzie w autentycznej roli męża stanu reprezentuje polską sprawę. W dodatku dostał w tym celu specjalne zwolnienie z pracy w Stoczni Gdńskiej. Gdyby taką wiadomość wydrukować jeszcze niedawno temu, pomysłano by że to przedwczesny Prima Aprilis.

Co się za tym kryje? Jedni powiedzą, że dolary, inni że to odwilż, co ją sobie właśnie kazał Gorbaczow, o którym w jego własnej ojczyźnie najczęściej mówią Miszka Lemoniada (i piją dalej). Podejrzewam od pewnego czasu, że żadne prawa historii nie istnieją i wszystko może się zdarzyć. Co tydzień przecież ktoś zostaje loteryjnym milionerem mimo, że szanse są bardzo zbliżone do zera.

Może więc miał rację Moczulski, kiedy parę dni temu zapowiedział w Londynie, że niedaleka już chwila odrodzenia Solidarności i powstania w Polsce legalnej opozycji?

Jacek Adolf

Lucjan PIEKARSKI

A PREMIER MULRONEY WESOŁO SIĘ BAWI..

Od pewnego czasu osobista popularność premiera Mulroneya dramatycznie maleje w miarę jak narastają wewnętrzne problemy Kanady. W odpowiedzi na zasadnicze pytania członków partii opozycyjnej, co zamierza zrobić z niemalą liczbą bezdomnych w Kanadzie i sprawą wolnego handlu z USA, nasz premier odpowiedział, że pojedzie do Afryki bronić Murzynów przed rasizmem południowo-afrykańskim i pojechał w towarzystwie żonki Mili, otoczony liczną switą doradców i dziennikarzy. Podobny chwyt, na który można nabrać wyjątkowo naiwnych, zastosował były premier Trudeau pod koniec swego 14-letniego panowania, kiedy nawet członkowie jego własnej partii domagali się ustąpienia żelaznego bossa. Zamiast rozwiązywać poważne problemy, zwłaszcza gospodarcze, Pierre Trudeau ogłosił się samozwanym Rycerzem Pokoju i zaczął jeździć po świecie tłumacząc przywódcę, prezydentem i premierem, że musimy zachować pokój. Na taki kawał nie dała się nabrać Partia Liberalna i stary humorysta musiał ustąpić, przekazując pałeczkę Turnerowi. W podobny sposób Brian Mulroney ogłosił się Bojownikiem o Wolność i Prawa Człowieka i Wodzem Krucjaty ekonomiczno-politycznej przeciwko Afryce Południowej. Należy w tym miejscu przypomnieć, że ta akcja premiera nie dotyczy krajów zniewolonych przez Sowiety, bo Brian Mulroney nie lubi i nie chce o nich wspominać.

Premier Zimbabwe (dawną Rodezję) Robert Mugabe zgotował naszemu premierowi królewskie przyjęcie i trafił w dziesiątkę, bo Mulroney znany jest ze słabości do celebrowania swojej osoby. Entuzjastyczne przyjęcie jest uzasadnione, ponieważ w ostatnich siedmiu latach Mulroney przekazał lekką ręką około sto milionów dolarów z kieszeni kanadyjskiego podatnika, jako dar na rozwój Zimbabwe. Królewski to dar więc i królewski ceremonial i przepych w przyjmowaniu gościa z Kanady.

A słodką tajemnicą Mugabe pozostanie, ile z tej sumy wydał na zakup sowieckich czołgów i karabinów. Premier Zimbabwe jest prosowieckim komunistą i wcale tego nie ukrywa, jego polityczni przeciwnicy są więzieni bez sądu, torturowani i masowo mordowani. Mówią o tym raporty Amnesty International, która umiejscowiła Zimbabwe na czele krajów łamiących prawa człowieka. Ale to wcale nie psuje wesołej zabawy naszemu Brianowi, który w obliczu wiwatujących tłumów i licznych dziennikarzy, potępia ostro Afrykę Południową i apartheid. Przycisnięty do muru przez dociekliwych reporterów, premier Mulroney powiedział krótko, że rozmawiał z Mugabe na temat łamania praw człowieka w Zimbabwe i zdecydowanie odmówił dalszych wyjaśnień czy komentarzy. Odzyskał humor i uśmiech na widok egzotycznych tancerek i wojowników przybranych w bajecznie kolorowe stroje. Kilkudniowa wizyta w Zimbabwe to jeden nieustanny ciąg festynów, radosnych powitań, uśmiechów i uścisków. Tradycyjnym, afrykańskim zwyczajem premier Mugabe oprowadzając kanadyjskiego gościa po fabrykach i nowych osiedlach trzymał go za rękę, tak jak to robią młodzi i zakochani. Cała ta błazenada mogłaby tylko wzbudzić uśmiech politowania i dać powód do złośliwych komentarzy w kanadyjskiej prasie.

Ale tak nie będzie z kilku ważnych powodów. Mulroney jest pierwszym zachodnim mężem stanu, składającym wizytę oficjalną, ponieważ inni starannie omijali ten kraj z powodu fatalnej opinii jeżeli idzie o przestrzeganie praw człowieka. Najgorsze jest to, że premier Kanady wpadł w pułapkę przygotowaną przez Mugabe i premiera Zambii Kennetha Kaunda, na czwartkowej konferencji prasowej. W czasie tej konferencji czarni premierzy domagali się od Mulroneya oficjalnego poparcia dla używania gwałtu i terroru przez Afrykański Kongres Narodowy (ANC) w walce z rządem białych w Afryce Południowej. Mugabe dowodził, że terror jest jedynym skutecznym środkiem walki z apartheidem i ostro krytykował stanowisko Stanów Zjednoczonych w tej sprawie, które potępia użycie

przemocy wymierzonej z reguły w ludność cywilną. Premier Zimbabwe powiedział wprost, że oczekuje od kanadyjskiego gościa poparcia dla używania terroru i przemocy przez ANC.

Jak wiadomo, czarni przeciwnicy prosowieckiego ANC mordowani są w okrutny sposób na szyję związanej ofiary zakłada się oponę wypełnioną benzyną i podpala, śmierć następuje po 20 minutach strasznych męczarni. Drugą metodą walki z apartheidem jest podkładanie bomb w osrodkach handlowych, gdzie z reguły ginie więcej czarnych niż białych ludzi czyniących za-

kupy. Premiera Mulroneya zawiodł zdrowy rozsądek i zamiast z miejsca potępić takie metody walki o wolność, odpowiedział wymijająco, że Kanada wierzy w pokojowe rozwiązanie konfliktu, dodając że rozumie specyficzne warunki, które powodują użycie siły przez ANC. Dopiero na drugi dzień zrozumiał swój błąd i złożył oświadczenie, że Kanada oficjalnie potępia używanie przemocy i terroru, ponieważ tylko pokojowe rozwiązanie konfliktów przyniesie wolność i zgodne współżycie wszystkich ras.

Tego typu potknięcia naszego premiera są bardzo groźne, ponieważ każda grupa terrorystyczna mogłaby powoływać się na oświadczenie Mulroneya, że czasami użycie gwałtu i przemocy jest uzasadnione.

W piątek miała miejsce duża demonstracja w Winnipeg, gdzie kanadyjscy Indianie poirytowani hojnością premiera Mulroneya wobec Zimbabwe domagali się należnych im praw i pomocy finansowej. Padły okrzyki, że obowiązkiem szefa rządu kanadyjskiego jest troska o własnych obywateli, a nie o Murzynów w Afryce. Wspomniane 100 milionów dolarów bardzo by pomogły Indianom biednym i bezdomnym w Kanadzie.

Brian Mulroney z uporem godnym lepszej sprawy wspiera finansowo prosowieckie reżimy w Zimbabwe, Nikaragui czy na Kubie i wyraźnie go cieszy osobista popularność w tych krajach.

W tym miejscu powinienem zapytać, dlaczego pan premier nie przekazuje dolarów ofiarom agresji sowieckiej w Afganistanie, Kambodży, Angoli czy nawet Solidarności w Polsce. Ale nie zrobię tego, aby nie psuć radosnego nastroju w Zimbabwe. Premier Mulroney wesoło się bawi.

To jest mój dom... O KANADA

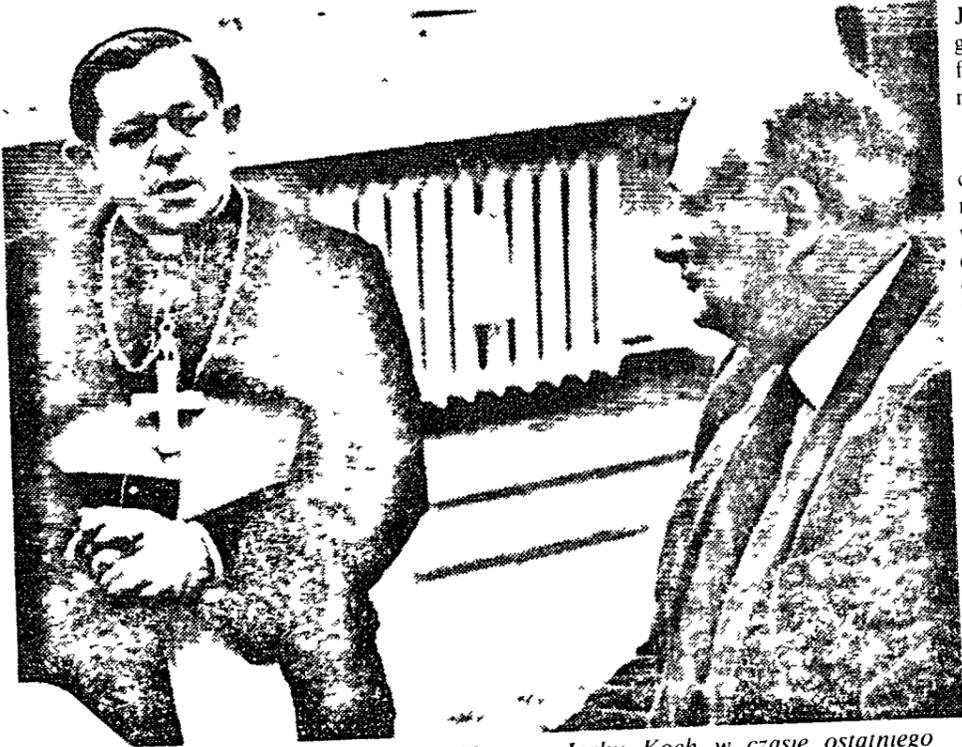
Kanada jest naszym domem. Mamy tu możliwość zachowania naszego kulturalnego dorobku i uczestniczenia w całej pełni w życiu tego kraju. Nasza różnorodność integruje Kanadę i scala ją w jedną ogromną społeczność. Zobowiązania zaś jakie mamy jako Kanadyjczycy czynią nasz kraj jeszcze potężniejszym i wspaniałym.

Department of the Secretary
of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État
du Canada
Multiculturalisme

Canada

Kardynał Jozef Glemp i burmistrz Nowego Jorku Koch w czasie ostatniego spotkania w Warszawie

WHITEHEAD W WARSZAWIE

Ciąg dalszy ze str. 1
przedyskutowania przypadków, na które zwrócono naszą uwagę"

Po zakończeniu spotkań obie strony zapowiedziały, że zamierzają podjąć kroki dla rozwoju procesu określonego jako "ponownie podejmowany dialog"

Wymiana naukowa Wizyty

Kroki te obejmują rychłe negocjacje w sprawie umowy o wymianie naukowej i technicznej, wizytę grupy polskich funkcjonariuszy państwowych w Waszyngtonie w lutym tego roku, przygotowanie programu przywrócenia spotkań polsko-amerykańskiej komisji gospodarczej oraz wznowienie udziału Stanów Zjednoczonych w Międzynarodowych Targach Poznańskich

Wszystkie te kroki nie oznaczają jednak jeszcze zniesienia amerykańskich sankcji gospodarczych, a przywódcy PRL utrzymują, że sankcje są nadal główną przeszkodą na drodze do normalizacji stosunków

Główne pozostające w mocy sankcje to zawieszenie najwyższego uprzywilejowania w wymianie handlowej PRL-USA (czyli wyższe opłaty celne w handlu z PRL) i odmowa zagwarantowania przez USA kredytów eksportowych, bez tej gwarancji otrzymanie kredytów na działalność handlową czy przemysłową jest wręcz niemożliwe

Wałęsa z grupą działaczy Solidarności na kolacji u Amerykanów

Mimo, że wizyta nie doprowadziła do wyraźnej decyzji w sprawie sankcji, było jasne - jak pisze warszawski korespondent *New York Times'a* - że gospodarze byli z niej zadowoleni. Whitehead cieszył się w Polsce o wiele większą swobodą niż wszyscy zachodni przywódcy odwiedzający ostatnio PRL

Whitehead złożył kwiaty na grobie ks. Jerzego Popiełuszki oraz spotkał się na trwającej cztery i pół godziny rozmowie z czołowymi przywódcami solidarnościowej opozycji

W piątek, 30 stycznia wieczorem, Whitehead spotkał się z Lechem Wałęsą i innymi działaczami Solidarności, w rezydencji amerykańskiego charge d'affaires Johna Davisa

W spotkaniu wzięli m.in. udział doradcy Solidarności Bronisław Geremek, Jacek Kuron i Adam Michnik, Tadeusz Mazowiecki i były rzecznik związku Janusz Onyszkiewicz

Przed rozmową z Whiteheadem Wałęsa zapowiedział, że przedstawi sytuację gospodarczą w Polsce i wystąpi o zniesienie pozostałych sankcji amerykańskich

Jeszcze we czwartek 29 stycznia, po trzygodzinnych rozmowach z ministrem spraw zagranicznych PRL Marianem Orzechowskim, Whitehead oświadczył dziennikarzom, że w czasie spotkania omówiono sprawę dalszego polepszenia stosunków z Polską. Powiedział: "W tej sprawie posuwamy się wolno, stopniowo, ale mam nadzieję - w dobrym kierunku". Dodał, że w czasie rozmów zadał pytania dotyczące praw człowieka w Polsce i otrzymał kompletne, dobre odpowiedzi. "Nie chcę składać oświadczenia, czy były one zadowalające czy też nie, ale nasze pytania w tej sprawie spełniły swoje zadanie"

Tego samego dnia, we czwartek w godzinach wieczornych, przyleciał samolotem z Gdania Lech Wałęsa, na zapowiedziane na piątek spotkanie z Whiteheadem

Razem z Wałęsą przyleciało do Warszawy przeszło dwudziestu działaczy Solidarności. Na piątkowe spotkanie zaproszeni zostali m.in. Adam Michnik, Jacek Kuron i Janusz Onyszkiewicz

Już na dzień przed spotkaniem wiadomo było, że będzie ono miało formę nieoficjalnej kolacji, przygotowanej w rezydencji amerykańskiego charge d'affaires Johna Davisa Juniora

Po wylądowaniu w Warszawie Wałęsa oświadczył: "Powie panu Whiteheadowi, że sytuacja w Polsce jest zła, że sytuacja gospodarcza jest bardzo zła. Powiem mu, że konieczne jest prawdziwe pojednanie, że potrzebny jest pluralizm związkowy i że Polsce trzeba pomocy. My nie mamy zamiaru utrudniać działalności rządu PRL. Nie chcemy konfrontacji, chociaż pod wieloma względami różnimy się w poglądach"

W piątek 30 stycznia przed południem, John Whitehead spotkał się z prezesem rady ministrów PRL Zbigniewem Messnerem. Po tej rozmowie powiedział dziennikarzom, że Messner między innymi poinformował go, że PRL pragnie nawiązać większą współpracę z USA. Whitehead dodał: "My ze swej strony także daliśmy do zrozumienia, że jesteśmy tym zainteresowani. To było dobre, konstruktywne spotkanie. Przedyskutowaliśmy różne sprawy dzielące nasze państwa i postępy w polepszeniu naszych wzajemnych stosunków"

Zapytany o wieczorne spotkanie z Wałęsą, Whitehead powiedział, że bardzo jest ciekaw tego spotkania, że bardzo go interesują poglądy Wałęsy na sytuację w Polsce

W sobotę 31 stycznia zastępca sekretarza stanu USA Whitehead spotkał się z Jaruzelskim. Poranne spotkanie trwało 2 godziny i 45 minut. O spotkaniu poinformowało Radio Warszawa, nie informując jednak co było tematem rozmowy

Telewizja austriacka i telewizja zachodniemiecka przyniosły w sobotnich serwisach migawkę z Warszawy o wizycie Johna Whiteheada. W paru ujęciach pokazano jego spotkanie z Jaruzelskim, w paru - spotkanie z Wałęsą, zza którego pleców wyglądało oblicze Janusza Onyszkiewicza

Poprzednio ministrowie spraw zagranicznych Belgii i Irlandii odwołali swe wizyty w Warszawie, bo władze PRL zapowiedziały, że nie pozwolą im na odwiedzenie grobu ks. Popiełuszki ani na rozmowy z działaczami opozycji. Kiedy zaś brytyjski minister spraw zagranicznych Sir Geoffrey Howe spotkał się z doradcą Solidarności Bronisławem Geremkiem, Geremek został wyrzucony z pracy w Polskiej Akademii Nauk

Przed odlotem z Polski Whitehead dał jasno do zrozumienia, że amerykańska decyzja w sprawie zniesienia sankcji nie zostanie podjęta od razu. Jak jednak podkreśla korespondent *New York Times'a*, pociechą dla władz PRL była uwaga Whiteheada, że Wałęsa ponowił swój apel o zniesienie sankcji

Mówi się też, że z takim samym apelem o zniesienie sankcji wystąpił wobec Whiteheada prymas Polski kardynał Jozef Glemp

John Whitehead był najwyższym rangą przedstawicielem Stanów Zjednoczonych odwiedzającym Polskę od czasu narzucenia stanu wojennego w 1981. Był też pierwszym przedstawicielem Zachodu, który spotkał się z Jaruzelskim i z Wałęsą. Dotychczas władze nie dopuszczały do spotkań zachodnich funkcjonariuszy z ludźmi opozycji w Polsce

Zaproszenie dla Wałęsy

Wałęsa przyjechał do Warszawy na zaproszenie Whiteheada. Powiedział dziennikarzom, że zamierza przedstawić na spotkaniu obecną sytuację gospodarczą kraju, zaapeluje o zniesienie sankcji

JEŚLI JEST TAK DOBRZE TO CZEMU JEST TAK ŹŁE?

Jeśli wierzyć słowom premiera Messnera, ubiegły rok był w Polsce pod względem gospodarczym bardzo dobry

Dochód narodowy zwiększył się o 5%, produkcja przemysłowa wzrosła o 4,5%. Rekordowe były zbiory z hektara. Sprzedaż detaliczna w cenach stałych wzrosła o 5%. Wzrosły dostawy towarów na eksport. Wygospodarowano miliard dolarów nadwyżki w handlu z Zachodem

Do ciemniejszych stron zeszłego roku zaliczono budownictwo mieszkaniowe, brak równowagi rynkowej i inflację

Podsumowując w swym przemówieniu sejmowym zeszły rok, Messner powiedział, że rząd ma powody do umiarkowanej satysfakcji, choć występują także zagrożenia i poważne problemy do rozwiązania

Powstaje pytanie, czy możliwe, by generalna ocena polskiej gospodarki, dokonana przez ekspertów zachodnich, jak też sytuacja postrzegana na codzień przez mieszkańców PRL, tak bardzo różniła się od statystycznej oceny przedstawionej przez ekipę Jaruzelskiego?

W oparciu o skąpe dane, cytowane wrywkowo przez premiera, trudno przeprowadzić szczegółową analizę. Ale już spojrzanie na sytuację handlu zagranicznego budzi wątpliwości co do rządowego optymizmu. Messner powiedział, że dostawy towarów na eksport zwiększyły się o 4%, przy rosnącym udziale wyrobów przemysłu elektromaszynowego i artykułów rolno-spożywczych. Uzyskano dodatnie, choć niższe od planowanego,

gospodarczych i przedyskutuje z gościami konieczność wprowadzenia w Polsce pluralizmu związkowego

We środę 28 stycznia w Sejmie PRL premier Messner, nawiązując do stosunków politycznych ze Stanami Zjednoczonymi, powiedział: "Wznowione zostały z końcem roku ubiegłego kontakty polityczne ze Stanami Zjednoczonymi. Nie towarzyszyło im jednak zniesienie podstawowych ograniczeń, krępujących współpracę. Przyszłość pokaze, czy Waszyngton podjął proces autentycznego przewartościowania polityki wobec Polski. Wielokrotnie podkreślaliśmy gotowość przywrócenia wzajemnym stosunkom właściwej skali. Potwierdzamy to ponownie. Ich podstawą muszą być jednak zasady wzajemnej korzyści i niemiejszania się w sprawy wewnętrzne drugiej strony"

Agencje prasowe doniosły z Warszawy, że Whitehead omawiał z Orzechowskim sprawę poszanowania praw człowieka w Polsce

Spotkanie z Prymasem Polski

Agencje zachodnie podały, że Whitehead spotkał się we czwartek 29 stycznia po południu z prymasem Polski kardynałem Jozefem Glemem. Tematem rozmowy były aktualne problemy kraju, ocena sytuacji w Polsce i związki Kościoła ze społeczeństwem

Wraz z Whiteheadem do Polski przybył asystent sekretarza stanu do spraw Europy Wschodniej Thomas Simons i przedstawicielka Rady do Spraw Bezpieczeństwa Państwa Paula Dobriansky

Rzecznik rządu PRL Urban oświadczył we czwartek 29 stycznia, że rząd nie jest przeciwny kolacji Wałęsy z Whiteheadem, bo jest to sprawa prywatna. Wałęsa otrzymał zwolnienie z pracy. Whitehead oświadczył, że jest bardzo zainteresowany poglądami Wałęsy na sytuację w Polsce

Po piątkowym spotkaniu z premierem PRL Messnerem Whitehead poinformował, że omawiano planowane przez władze PRL reformy gospodarcze i sprawę przełożenia spłat długu PRL. Określił spotkanie jako bardzo konstruktywne

saldo w obrotach z państwami o walutach wymiennalnych, w wysokości miliarda dolarów. Lecz uprzednio planowano dodatnie saldo w handlu z Zachodem w wysokości półtora miliarda dolarów

W grudniu informowano zachodnich handlowców, że eksport na Zachód wyniesie 6 miliardów dolarów. Będzie więc niższy o 300 milionów dol. od planowanego i niższy od eksportu zeszłorocznego i od eksportu w 1984. Mielismy więc faktycznie do czynienia z trwającym już kolejny rok załamaniem polskiego eksportu na Zachód. PRL nie może się wywiązać nawet ze spłat części oprocentowania zachodniego długu

Zanotowano spadek jakości węgla kierowanego do odbiorców indywidualnych. Jest w nim więcej kamienia niż węgla. Spadek jakości polskich towarów jest, jak się powszechnie uważa, głównym jeśli nie decydującym powodem trudności eksportowych

Tak więc ilościowy wzrost produkcji osiąga się po części na skutek masowej produkcji bąbli. Według danych oficjalnych, których władze nie kryją, straty na skutek złej jakości wynoszą 1/3 dochodu narodowego

Rozczarowanie budziło to, co Messner powiedział o reformie gospodarczej: "Proby osłabienia administracji państwowej rodzą dalekosiężne konsekwencje, nie służą państwu, poczuciu więzi i dyscypliny społecznej". Zegnaj decentralizację? Na to wygląda

Dokonanie obok

MOCZULSKI W LONDYNIE

WIDZIANE Z KANADY

Przybyli w celach zdrowotnych do Londynu przewodniczący Konfederacji Polski Niepodległej Leszek Moczulski spotkał się 29 stycznia z tutejszą społecznością polską, która zgotowała mu serdeczne i gorące powitanie

Spotkanie w gmachu Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego zorganizowała brytyjsko-polska grupa pro-solidarnościowa Polish Solidarity Campaign. Przewidziana na spotkanie sala okazała się za mała, w ostatniej chwili przeniesiono wszystko do sali teatralnej Publicznosci było ponad pół tysiąca, ludzie siedzieli na podłodze, w przejściach, na schodach i na zewnątrz. Było wiele młodych twarzy, których normalnie nie widuje się na żadnych innych imprezach. Poza mieszkańcami Londynu widac było wielu przyjezdnych.

Zebrań przewodniczył radny miejski dzielnicy Ealing Łopczyński, młody, socjalistyczny działacz, urodzony i wychowany w Anglii.

Moczulski, któremu po wyjściu z więzienia przybyło kilkanaście kilogramów na wadze, wygląda jednak dalej źle i wisi nad nim stale groźba operacji wszczęcia elektronicznego rozrusznika serca. Mówił bardzo cicho, przechodząc chwilami niemal w trudno słyszalny szept.

Mimo to mówił z dużym przekonaniem, wewnętrznym ogniem i determinacją. Podziękował za interwencję w jego sprawie i za zebranie funduszy na jego kurację.

Przypomniał powstanie i podstawowe założenia KPN, mówił o swych przeżyciach więziennych, o obecnej sytuacji w Polsce i o widokach na przyszłość. Odpowiadał na pytania z sali. Spotkanie trwało przeszło 2 godziny.

Moczulski występował wyjątkowo odwrotnie, z otwartą przyłbicą i nie uchylił się od nazywania rzeczy po imieniu. Wzbudziło to tym większy szacunek, że przecież wraca do kraju. Dąży on otwarcie do pełnej wolności i niepodległości Polski i do uniezależnienia jej od ZSRR.

Odrzuca możliwość konfrontacji zbrojnej, ale jest przekonany, że można te cele osiągnąć środkami pokojowymi, przede wszystkim naciskiem zgodnego, odważnie występującego i uswiadomionego narodu. Jest pewne, że chwila odrodzenia Solidarności, a także powstania legalnej opozycji jest już niedaleką, oraz że następnym etapem będzie niepodległość i pełna suwerenność kraju, w którym wszyscy, bez względu na poglądy i przynależność narodową czy klasową, będą u siebie w domu.

Moczulski wierzy w siłę moralną narodu, a także w słuszność jego dążeń, z których zdaje sobie doskonale sprawę także i przeciwnik.

W odpowiedzi na pytanie o zadania niepodległościowej emigracji, przewodniczący KPN powiedział: "Wy, będąc na obczyźnie, walcicie codziennie o Polskę, jeżeli w jakiegokolwiek gazecie pojawi się słowo 'Polska' i ta Polska będzie w objętym kontekście, proszę pisać do tej gazety listy. Wszystko jedno co w tych listach, tylko coś na temat Polski. Jeżeli się pokaze Polska w negatywnym kontekście, piszcie listy protestujące. Jeżeli się pokaze Polska w pozytywnym kontekście, piszcie listy dziękujące. Jeżeli są posłowie, spotkania z posłami, członkami parlamentu, członkami rady miejskiej i tak dalej, mówcie ciągle o sprawie polskiej, naciskajcie na Anglików, mówcie ciągle o sprawie polskiej, niech oni wiedzą, że są pod tą presją. Mówcie im o wszystkim, mówcie im o Jalcie, mówcie im o tym, że my z Wielką Brytanią poszliśmy do wojny, ale myśmy tej wojny nie wygrali, tylko oni. I mówcie im o tym, że my dzisiaj też ich bronimy".

"I mówcie wreszcie o tym, że te rzeczy należy rozpatrywać w kategoriach moralności i uczciwości i że jeżeli ktoś jest uczciwy, to musi docenić naszą walkę i pomoc dla kraju. Każdą pomoc. Bo w kraju są głodne dzieci i w kraju nie ma mleka dla matek i w kraju nie ma lekarstw. To jest bardzo potrzebne".

CENY WZROSŁY OD 88% DO 128%

26 stycznia zachodnie agencje prasowe przyniosły wiadomość o wspólnym oświadczeniu Lecha Wałęsy, TKK i Tymczasowej Rady Krajowej Solidarności. Dziennikarze zachodni podkreślają, że jest to najostrejsze ze wszystkich dotychczas ogłaszanych oświadczeń na temat gospodarcze.

Oświadczenie stwierdza, że ogłoszone przez władze zasady reformy gospodarczej nadal pozostają tylko na papierze. Wyrazny brak efektów ekonomicznych scentralizowanej gospodarki.

Ceny w latach 1986-90 mają wzrosnąć od 88% do 128%

Niezbędna jest zmiana struktury gospodarki tak, by mogła ona dostarczać na

rynek towary konsumpcyjne. Musi nastąpić likwidacja monopolu państwowych i ministerstw branzowych.

Wałęsa powiedział zachodnim dziennikarzom: "Żądamy, by wszelkim podwyżkom cen towarzyszyły rekompensaty dla ludzi pracy. Musimy bronić naszych warunków. Pomimo wielkiego poświęcenia ludzi, nie ma na razie nadziei na gospodarczą rekonstrukcję kraju, który został zniszczony czterdziestoletnim rządami komunistycznego monopolu. Ciężkie czasy są dopiero przed nami".

"400-procentowy wzrost cen w roku 1983 i 20-procentowe podwyżki w roku minionym podwojnie dotknęły robotników".

CZEMU JEST TAK ŹŁE?

Dokonczenie

Społeczeństwu zapowiedziano nowe, znaczne podwyżki cen i oświadczone, że przeciętna płaca ma rosnąć wolniej niż inflacja. Postulat przywracania równowagi rynkowej użyto jako usprawiedliwienie

faktu, że koszty kryzysu przerzuca się na społeczeństwo. Jest to polityka zaciskania pasa, ale na brzuchu społeczeństwa. Opinia publiczna jest zaniepokojona, a dowodzi tego też specjalne oświadczenie Solidarności w sprawie cen i płac.

Do kogo należy

następny ruch?

Ktos powiedział mi zaledwie parę dni temu, że sytuacją w Polsce nie warto się zajmować, ponieważ jest to całkowity impas, obie strony czekają na pociągnięcie drugiej strony. To zapewne była prawda przez długi czas, ale przestała nią być po ostatniej amnestii, która sytuację obydwoj strony "Solidarnosc" i rząd w roli graczy tenisowych przy szybkiej wymianie piłek. Z jednej strony amnestia, z drugiej ujawnienie się i powołanie Tymczasowej Rady. Następna piłka rządu wyaresztować

wszystkich ujawniających się podejmujących działalność? Następny ruch "Solidarnosci" cofnąc się w podziemie?

A może następna piłka tylko pozornie należy do rządu?

Szybkosc dokonywanych pociągnięć, mimo że jak twierdzą zaangażowani, "Solidarnosc" była już do ujawnienia się przygotowana od czasu poprzedniej amnestii z 1984 roku, wywołała ferment w kołach związkowcy. Zaczęto reago-

Dokonczenie na str. 6

SPRAWA DEPORTACJI POLAKA

W dniach 28 i 29 stycznia bieżącego roku w Imigracyjnym Sądzie Apelacyjnym w Toronto 1235 Bay Street 2 piętro odbyła się czwarta rozprawa przeciwko decyzji deportowania z Kanady Tadeusza Jana Grudnia. Akt oskarżenia zarzuca Mu przebywanie w Kanadzie bez ważnej wizej. Poza tym nie ma żadnych zastrzeżeń odnośnie Jego pobytu w tym kraju przez okres 5 lat 4 miesiące i 17 dni. W czasie procesu Pan Grudzien oświadczył, że popełnił samobójstwo jeżeli będzie deportowany. Wyjaśnił, że w stanie żywym nie może być oddany w ręce komunistów, gdyż z Niego przy pomocy tortur wydobędą wiadomości, które ich interesują. Kilkakrotnie zaśła konieczność uspokojenia widzów na sali i nawet zagrożono, że wszyscy zostaną usunięci, jeżeli spokój nie będzie. Sędzia główny kategorię zabrońił używania podczas rozprawy magnetofonów prywatnych i udzielił jednocześnie zezwolenia na robienie osobistych notatek. Gdy Pan Grudzien wyjaśnił w sądzie o tym, co się działo w Polsce, to reakcją często była tego typu jak gdyby Kanadyjczyk opowiadał ludziom w kraju nad Wisłą o sytuacji Indian w Kanadzie. Bywały też częste zastrzeżenia do dokładności tłumaczenia bardzo specyficznych terminów wojskowych lub nazw szwedzkich. Obiektywnie trzeba jednak stwierdzić, że ogólny poziom tłumaczenia był wyjątkowo dobry.

W momentach zacięć zarówno osoba tłumacząca jak i sędziowie wykazali zawsze odpowiednią dozę taktu, cierpliwości i zrozumienia i za to trzeba im przyznać duże uznanie. Adwokat nie dopuścił do składania zeznań przez świadków obrony, gdyż uznał, że na tym etapie strategii obronnej nie jest to konieczne. Jako jedyny świadek oskarżenia wystąpił przedstawiciel władz Imigracyjnych z Ottawy, który bronił poprzednio podjętych decyzji. W pierwszym dniu rozprawa trwała od godziny 9:30 rano do 4:30 po południu, a w drugim dniu od 9:30 rano do 2:40 po południu. Po odliczeniu około 3 godzin na dwie przerwy obiadowe oraz jedną odpocynkową łączny czas netto dwudniowej rozprawy wyniósł 9 godzin. Z tego czasu około 7 godzin zostało przeznaczonych na zadawanie pytań Panu Grudniowi. Jeśli chodzi o Jego wypowiedź w sądzie, to mówił on dokładnie to samo co opublikował w dwóch swoich książkach oraz innych materiałach przez siebie napisanych. Nawet najbardziej kontrowersyjne sprawy zostały powtórzone bez zmian. Argumentując różne rzeczy często powtarzał zdania, że działał w imieniu Polskiego Narodu.

W pierwszym dniu odpowiadał On głównie na pytania swojego obrońcy ułożone chronologicznie od roku 1939 do chwili obecnej. Pytania były tak przygotowane, że dotyczyły głównie fragmentów życia naszego bohatera mających związek z partią zantką wojskiem i działalnością polityczną w Polsce, jak również różnymi przeżyciami i działalnością w czasie 8 letniej emigracji w Szwecji oraz ponad 5 cto letniego pobytu w Kanadzie. Pan Grudzien urodził się w 1930 roku i miał 9 lat w chwili wybuchu drugiej wojny światowej. Gdy miał lat 10 był już partyzantem i o ten okres Jego życia był także pytany w sądzie.

W drugim dniu rozprawy Pan Grudzien odpowiadał na tak zwane krzywe pytania oskarżyciela z

Urzędu Imigracyjnego. Pytania te były zadawane szybko, dotyczyły często różnych okresów czasu i miały charakter atakujący. Z tego powodu odpowiedź był zmuszany do ciągłego ripostowania nacierającego oskarżyciela, który zadał łącznie 138 pytań.

Było na co popatrzeć, gdy młody rzeski wypoczęty z i z pewnością zarabiający kilkadziesiąt tysięcy dolarów rocznie oskarżyciel rywalizował z wymęczonym wyczerpanym i dużo starszym Polakiem, którego dochód roczny nie wynosił więcej niż 5 tysięcy dolarów. Sędzia główny tylko sporadycznie wnosil swoje uwagi, które regulowały temperaturę przesłuchania na poziomie odpowiednim do możliwości obronnych Pana Grudnia. Walka słowna była za ciężka i z biegiem czasu widac było znaczne zmęczenie u obu przeciwników. Następnie przesłuchiwany udzielał odpowiedzi na 25 krzywych pytań, z których łącznie przez trojkę sędziowską. Tym razem jednak pytano dużo wolniej i pozwalano odpowiednia dającemu na dokładniejsze wyjaśnienia. Potem udzielono głosu obrońcy, który mocno akcentował humanitarną stronę całego problemu. Oświadczył także, że w tym szczególnym przypadku groźba samobójstwa należy traktować poważnie, gdyż to może nastąpić. Następnie powiedział, że Pan Grudzien nie ma kraju do którego mogłby pojechać bez obawy przesładowania czy utraty życia. Potem stwierdził, że nareszcie w tym kraju znalazł ten człowiek spokojne życie, zdołał się ustabilizować i już od półtora roku nie prowadzi działalności politycznej. Prosił Sąd o pozostawienie Go w Kanadzie.

Kolejnym mówcą był oskarżyciel, który argumentował, że przebywanie bez wizej w Kanadzie jest nielegalne i przytoczył cały szereg paragrafów i przepisów, które tego wykrócenia dotyczą. Na minus zaliczył też Panu Grudniowi, że nie ma w Kanadzie rodziny, trwałego majątku, pieniędzy w banku, przyjaciół i że nie należy do organizacji. Podsumowując, że wszystko domagał się usunięcia oskarżonego z Kanady. Pan Grudzien stwierdził, że nie ma żadnych zastrzeżeń do władz kanadyjskich ani też do innych ludzi w tym kraju. Prosił On Sąd o prawo stałego zamieszkania w Kanadzie. Powiedział, że jest bardzo zmęczony i jeżeli nie mogą Mu przyznać azylu, to prosi Sąd chociaż o litosc. Wyrok zostanie ogłoszony w ciągu kilku tygodni.

Gdy obserwator opuszcza salę sądową to często ma on mieszane uczucia. Jest to niewątpliwie moment w którym się czuje wagę i potęgę prawa, ale czuje się także, że życie ludzkie jest jeszcze ważniejsze i potężniejsze.

Po tego typu procesie wpada się w zadumę nad losem człowieka i sytuacją całego Narodu rozszarpanego wojnami i umęczonego przez komunizm. Mimo wszystko bardzo chce się żyć i tak bardzo nie chciałoby się popełnić samobójstwa.

Włodzimierz Marciniak
Od redakcji: O ile nam wiadomo, p. Grudzien ma prawo pobytu w Szwecji, jeśli więc grozi mu deportacja, to najprawdopodobniej do Szwecji, a nie do PRL.

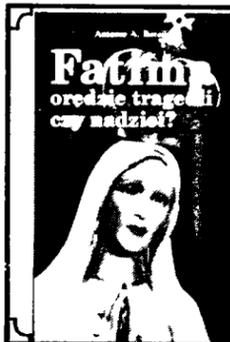
Kupno czy sprzedaż domu nie musi być wielkim problemem.

Unikniesz niepewności i ryzyka korzystając z usług

Morningstar Real Estate Ltd.

Chris Todorow

w każdej chwili służy radą i pomocą
Dzwonić do biura 231-8100 lub do domu 897-0946

O FATIMIE PO POLSKU

Po publikacji w 6 językach na czterech kontynentach w ilości ponad 700 000 egzemplarzy ta znana książka ukazała się w języku polskim

Objawienia i orędzie Matki Boskiej w Fatimie wg Pamiętników S. Łucji 96 stron, liczne ilustracje
Cena \$3 00 +75c za przesyłkę

Czeki prosimy wystawiać na konto "Fatima"
Książkę można zamawiać pisząc do

Polish-Canadian Women's Federation
5361 Coolbrook, Montreal H3X 2L3

SOLIDARNOŚĆ DZIŚ

Dokonczenie ze str 5

wac nerwowo. Gdy ujawniła się Regionalna Komisja Wykonawcza Mazowsze, Tajna Komisja Zakładowa Politechniki Warszawskiej nie uznała jej i oświadczyła na łamach podziemnej prasy, że nie oddeleguje do niej swojego przedstawiciela, co świadczy o ewidentnym kryzysie zaufania. Spekulowano, że ponieważ

Lech Wałęsa po powołaniu Tymczasowej Rady (jawnej) podpisał oświadczenie Tymczasowej Komisji Krajowej (tajnej), która o Radzie nie wspomina, natomiast przypomina mandat na którego podstawie działa, znaczy to, że sam odcina się od nowo powstałego tworu. Co bardziej zapaleni do działań jawnych zaczęli wzywać Tajne Komisje Za-

kładowe do ujawnienia się, choć było jasne, że rozłożyłoby to Związek na obydwie łopatki. W zakładzie nie można bowiem działać w atmosferze nielegalności, a jawnie, zbyt łatwo pozbyć się nieposłusznych. Co poza tym z prasą i wydawnictwami? Omawiano też szeroko kwestię rozgoryczenia podziemnych działaczy "Solidarności", których pociągnięcia jawne ze-

pchnęły w cień. I kto komu właściwie ma wydawać dyspozycje czy "podziemie" "powierzchni", czy "powierzchnia" "podziemiu"? Nie mniej istotna była sprawa legalności ujawniających się Rad, stwierdzania z czyjego mandatu działają, jaki był klucz ich powołania.

Ta klasyczna konfliktowa sytuacja wywołała natychmiastowe zaniepokojenie, że Związek może ulec podziałowi na frakcje. A zwłaszcza, że rozgoryczeni działacze podziemia mogą odstąpić od pracy zwią-

kowej i zając się radykalną działalnością polityczną. I znowu czy to źle?

Jak zwykle, gdy się ma do czynienia z przeciwnikiem o odchyleniu komunistycznym, trzeba zacząć od pryncypiów. Podział "Solidarności" oznaczałoby osłabienie jej, a więc byłoby na rękę władzom. Wszelki zaogniający się konflikt między "podziemiem" a "powierzchnią" prowadzi do tego samego, łatwo wówczas wyizolować działające jawnie ciała i sprowadzić je na manowce "optyki na władze". Zajęte takim ustalaniem działań, by nie były one "zbyt" konfliktowe, straciłyby one rychło kontakt z członkowskimi masami i zostałyby wyeliminowane z rozgrywek.

Czy jednak naprawdę grozi "Solidarności" podział, czy jest to najistotniejsze z jej zagrożeń obecnie? Przypomnieć warto, że w okupowanej przez Jaruzelskiego Warszawie działały przez pewien czas dwa centra dowodzące podziemiem. Obydwa miały swoje porażki i osiągnięcia, później jedno z nich zostało dotknięte srogimi wpadkami (Romaszewscy, Radio "Solidarnosc"). "Solidarnosc" się od tego nie rozpadła. Ze nie wspomnę o wyodrębnieniu się wrocławskiej "Solidarności Walczącej". Skłonność zaś do nerwowych reakcji nie musi świadczyć o narastającym konflikcie, ale raczej wynikać ze zmęczenia podziemiem. Bowiem - i to jest pewne - istnieje zauważalne zmęczenie podziemiem, podobnie jak zauważalne jest upojenie jawnością.

Tymczasem istotny problem, przed którym stanęła "Solidarnosc" to nie kwestia jawności i tajności. Nie jest nim też ani spor kompetycyjny, ani personalne animozje, ani rozgoryczenie nieujawnionych. Prawdziwym problemem jest to, że, jak na razie, nie widac programu, z którym wystąpiłaby Tymczasowa Rada.

Z podziemiem sytuacja jest jasniejsza. W podziemiu pozostac muszą wszystkie czasopisma i wydawnictwa, a także takie twory ostatnich lat, jak na przykład Domowe Kino. W podziemiu muszą działać komisje zakładowe i ciała utrzymujące kontakty między zakładami. To jest baza, z której czerpać się będzie zarówno projekty akcji jak i świeży materiał ludzki w razie wpadki. Jak długo "Solidarnosc" nie będzie działała na solidnych, legalnych zasadach, tedy przebiegać będą wszystkie połączenia doł-gora, gora-dół, krwioobieg Związku.

Tym drastyczniej, że podziemie ma co robić, widac, że powierzchwnia praktycznie nie ma wiele do roboty. Uosabia. Jest. To jednak nie na długo wystarczy.

Najważniejsze na dziś jest to, że rząd wykonał nieoczekiwane pociągnięcie z amnestią, która trochę jakby rozbroiła oponenta. Owszem, powołanie Tymczasowej Rady jest decyzją polityczną znakomitą, jawność była jedyną odpowiedzią możliwą, ale, niestety, poza aktem powołania niewiele się zdarzyło. Jest Rada i co? W tym "co" zawiera się przyszłość "Solidarności".

Katarzyna
BANACHOWSKA

Praca na lato

3 rodzaje pomocy, jaką Ontario proponuje młodzieży tego lata.

Ontaryjskie Ministry of Skills Development, w ramach swojego programu dokształcania młodych ludzi, zapewnia im na tegoroczne lato trzy możliwości pracy zarobkowej

1. Współpraca z instytucjami

Ontaryjski Program Zatrudnienia Letniego zwraca się do pracodawców i zachęca ich do zatrudnienia młodych ludzi na nowo utworzonych miejscach pracy letniej. Ministry of Skills Development ze swojej strony dopłaca \$1 25 na godzinę do kosztów zatrudnienia nowego pracownika. Młodzi ludzie będą mogli w ten sposób zdobyć wartościowe doświadczenie

zawodowe w chwili, kiedy instytucje ontaryjskie skorzystają z ich energii i zapału. Pracodawcy, którzy chcą się dołączyć do tego programu proszeni są o skontaktowanie się telefonicznie z numerem 1-800-387-1290 (w Toronto 585-7399) w celu uzyskania dodatkowych informacji

2. Bądź swoim szefem

Nowy program zapewnia studentom możliwość nauczenia się jak prowadzić swoje własne letnie przedsiębiorstwo. W kooperacji z The Ontario Chamber of Commerce i The Royal Bank of Canada studenci, którzy chcą uruchomić swoje własne letnie przedsiębiorstwo mogą

starac się o wolną od podatku pożyczkę w wysokości do \$3 000. Jest to dla młodych ludzi znakomita okazja wzbogacenia swoich umiejętności. Zainteresowani tym studenci mogą uzyskać więcej informacji dzwoniąc pod numer 1-800-387-0777

3. Pracując z Ontario

Rząd ontaryjski poprzez swoje ministerstwa i współpracujące z nimi agencje lokalne oferuje młodym ludziom możliwość uzyskania doświadczenia związanego z ich zainteresowaniami zawodowymi poprzez plan

„Experience 87”. Zainteresowani tym planem młodzi ludzie mogą uzyskać dodatkowe informacje oraz otrzymać formularze podan kontaktując się z numerem 1-800-387-0777

Ministry of
Skills Development
Gregory Sorbara
Minister

Ontario Ministry
of Skills Development

GORBACZOW

Ciąg dalszy ze str. 1

stawową dla ustroju zasadę przewodniej roli partii

Jeszcze bardziej sceptyczny jest belgijski dziennik *Le Soir* "Po pierwsze, choć przeznaczone formalnie na użytek wewnętrzny, przemówienie Gorbaczowa skierowane było w nie mniejszym stopniu pod adresem Zachodu. Służy mianowicie wsparciu tezy, że nowy władca na Kremlu toczy nieubłaganą walkę z elementami zachowawczymi, których dogmatyzm utrudnia też nadal zmiany w polityce zagranicznej ZSRR. Łączy się z tym sugestia, że zasługuje w tej walce na poparcie a nawet konkretną pomoc Zachodu w postaci ustępstw gospodarczych, a najlepiej wojskowych, możliwie w zakresie amerykańskiego programu kosmicznej obrony przeciwrakietowej"

"Po drugie, trudno o większy błąd, niż przypisywanie Gorbaczowowi dążeń do autentycznej demokratyzacji czy pluralizmu politycznego w ZSRR. W istocie stara się on jedynie dokonac posunięć nieodzownych dla zapewnienia trwałości władzy komunistycznej wewnątrz kraju i statusu supermocarstwa na arenie międzynarodowej. Wtorkowe przemówienie, utrzymane w typowym dla Gorbaczowa stylu dowodzi, że na Kremlu zrozumiano potrzebę rozpoczęcia dzieła reorganizacji od samego aparatu partyjnego"

"Po trzecie, obserwatorowi z zewnątrz trudno nie oprzec wrażeniu, że gdzieś już to widział i słyszał, a nawet oglądał w praktyce. Zasadę większej niż ilość miejsc liczby kandydatów, łącznie z dopuszczeniem tak zwanych bezpartyjnych praktykowano już na Węgrzech, a zwłaszcza w Polsce. Nie zwiększyło to możliwości realizowania aspiracji społecznych w żadnym z tych krajów. Inna rzecz, że w razie niepowodzenia lub konieczności wstrzymania procesu reform, rządzący w Warszawie czy Budapeszcie mogą się powoływać na nacisk lub bezpośredni nakaz Moskwy. Gorbaczow natomiast takiej możliwości nie ma, będzie więc musiał w razie potrzeby wymyślić innego rodzaju pretekst"

Gorbaczow zaproponował kilka konkretnych zmian w funkcjonowaniu aparatu władzy w ZSRR

- Tajne głosowanie do władz partyjnych

- Wybory do władz partyjnych spośród kandydatów których liczba byłaby większa niż liczba stanowisk do obsadzenia

- Duży wybór kandydatów w wyborach do władz terenowych

Zaproponował też

- Wprowadzenie nowych przepisów prawa, instytucjonalizujących niektóre z wprowadzanych zmian, w tym ustawy gwarantującej otwartą dyskusję i chroniącą obywateli przed nadużyciami władzy

Według komentatorów, referat Gorbaczowa przekroczył przedzjazdowe oczekiwania, zaskoczył obserwatorów i zakresem tematów i ostrością krytyki błędów popełnionych w przeszłości przez partię i skalą zaproponowanych zmian w doborze aparatu partyjnego i państwowego

Odnosi się wrażenie, że zaskoczone zostały także środki przekazu w krajach bloku Radio Warszawa do połnoicy we wtorek 27 stycznia przyniosło tylko blade streszczenie i kilka sformułowań z ogromnego tekstu Gorbaczowa

Referat Gorbaczowa zawiera surową, choć ogólnikową (Gorbaczow nie wymienia nazwisk) krytykę dawnych błędów, tak z okresu stalinowskiego jak i breżniewowskiego. "Przyczyny obecnej sytuacji sięgają głęboko w przeszłość i

kryją się w tej szczególnej sytuacji historycznej, w której z powodu dobrze znanych okoliczności, z teorii i z nauk społecznych znikły ożywione dyskusje i twórcze idee. Autorytarne oceny i poglądy zmieniono w niepodważalne dogmaty"

Drugi składnik referatu to krytyka teraźniejszości. Od wczesnych lat 70-tych nie wykonywano większości zamierzonych planów gospodarczych. Stagnacji ekonomicznej towarzyszyło zubożenie na potrzeby społeczne. Zaniedbywano opiekę zdrowotną, budownictwo mieszkaniowe, szkolnictwo, zaopatrzenie w żywność. Rozprzestrzeniły się cynizm, obojętność, zniechęcenie. Dlatego wprowadzane ostatnio zmiany przyjmowane są z trudnością, wywołują nieporozumienia i wątpliwości, napotykają na opór, który trzeba będzie przełamać

Trzeci składnik to zaproponowane zmiany w sposobie wybierania władz partyjnych i ogólne zmiany w życiu partii. Gorbaczow postuluje tajne wybory do władz partyjnych wszystkich szczebli, z wyjątkiem stanowiska generalnego sekretarza oraz możliwość zgłaszania wielu kandydatów na każde stanowisko. Przyjęcie tej zasady dałoby lokalnym organizacjom nie posiadaną nigdy dotychczas możliwość wpływania na obsadzenie czołowych stanowisk w aparacie

Dla ożywienia działalności partii na wszystkich odcinkach Gorbaczow zaproponował też zwołanie po raz pierwszy od 1941 roku ogólnozwiązkowej konferencji partyjnej w roku przyszłym

Czwarty składnik to propozycja w ZSRR niebywała, by na czołowe stanowiska w rządzie i kierowaniu gospodarką powoływać również bezpartyjnych

Postulaty Gorbaczowa, zdaniem obserwatorów, wykraczają poza wszelkie oczekiwania i idą dalej, niż jego wcześniejsze oświadczenia

Zdaniem Radia Wolna Europa jest niewątpliwe, że to, co Gorbaczow powiedział o potrzebie rozwijania wewnątrzpartyjnej demokracji i jego konkretne w tej sprawie postulaty, będą przyjęte ze zdenerwowaniem w paru stolicach, gdzie rządzą "zaprzyjzmięte partie", a jeszcze większe zakłopotanie wywoła zawarta w mowie Gorbaczowa krytyka dawnych błędów i wezwanie do wyciągnięcia z nich wniosków. Kierownictwa partii wschodniemieckiej, bułgarskiej, czechosłowackiej czy rumuńskiej, słuchały tych słów na pewno z wielkim niepokojem. Natomiast polski odbiorca mowy Gorbaczowa dostrzeże w niej od razu dobrze sobie znane elementy i tonację, zwłaszcza podkreślenie roli demokracji wewnątrzpartyjnej, wezwania do wyjścia z marazmu, zwiększenie roli bezpartyjnych, odrodzenia moralności pracy, patriotycznej mobilizacji, ożywienia gospodarki przez wyzwolenie inicjatyw, a także przyznanie się do wypaczeń przeszłości. I te znajome składniki i tony muszą polskiego odbiorcę nastrajać sceptycznie, nasuwac pytanie, czy to tylko zmiana formy czy także i treści?

Gorbaczow wystąpił ze sformułowaniami dramatycznymi, na przykład "Musimy dokonac tego decydującego zwrotu, ponieważ po prostu nie mamy innej drogi. Nie wolno się nam cofnąć i nie mamy dokąd się cofnąć"

Ale zaraz potem dodał "Musimy isc drogą wytyczoną przez kwietniowe plenum KC i XXVII Zjazd, konsekwentnie i bez wahan kroczyć naprzód i podnosząc społeczeństwo na wyższy jakościowo poziom"

Inny przykład to mowa o koniecznej demokratyzacji sowieckiego społeczeństwa. Ale ma to być "dalsza demokratyzacja" i "nie chodzi o zrywanie z naszym systemem politycznym, chodzi o wypełnienie pracy partii, rad i organów rządowych głęboką demokratyczną treścią"

Gorbaczow przypomniał, że zasada, iż decyzje wyższych instancji są wiążące dla instancji niższych, pozostaje niezmieniona

Zaproponowane przez Gorbaczowa zmiany w zasadach wybierania władz partyjnych - tajność głosowania i pluralizm kandydatów - nie dotyczą, jak się wydaje, władz najwyższego szczebla

Przemówienie przywódcy sowieckiej partii nie wskazuje na żadne zmiany linii władz w kwestii narodowościowej. Wyklucza możliwość wprowadzenia klucza narodowościowego przy ustalaniu składu organów kierowniczych. Gorbaczow podkreślił potrzebę integracji poszczególnych narodowości w sowieckim społeczeństwie poprzez wychowanie i kulturę. "Musimy uratować dorastające pokolenie przed skutkami nacjonalizmu"

Stalinizm potraktował Gorbaczowa jako zjawisko bardziej intelektualne niż polityczne. Według tej interpretacji, jak się wydaje, głównym błędem okresu stalinizmu było zahamowanie rozwoju nauk społecznych i wyjąłowanie teorii marksizmu-leninizmu z twórczej myśli

International Herald Tribune, wychodząca w Paryżu, pisze ze usunięciem z Biura Politycznego usuniętego już wcześniej ze stanowiska kazachskiego szefa partii Kunajewa było od dawna oczekiwane, a od równie dawna oczekiwane usunięcie przywódcy partyjnego Ukrainy Szczerbickiego nie nastąpiło

Wrazem nasładownictwa wzorów już skądinąd znanych zamienia się w pewność w świetle analizy historycznej, jaką znajdujemy na łamach londyńskiego *Times'a*. Wezwania do reform wewnątrzpartyjnych wystosowywano w ZSRR regularnie od roku 1917, podobnie jak ządania, by przestrzegać zasady elekcyjności stanowisk partyjnych. Zasada ta zresztą zagwarantowana jest statutami KPZR niewzruszenie od lat siedemdziesięciu, co jednak nie miało większego znaczenia w praktyce

Jeszcze bardziej pouczające jest, zdaniem autora, porównanie inicjatyw Gorbaczowa własnie z początkami, rozwojem i koncem polityki Chruszczowa. Znamienny jest nacisk, z jakim wzywając do przebudowy systemu administracyjno-partyjnego Gorbaczow podkreśla

zarazem nienaruszalność zasady "centralizmu demokratycznego". O nieodzowności takich zapewnień przekonują go własne doświadczenia przeszłości

Chruszczow także opowiadał się za zwiększeniem uprawnień szerszych, choć centralnych, organów partyjnych i za większą swobodą dyskusji wewnętrznej. Był przy tym przekonany, że przemiany muszą potoczyć się po jego reformistycznej myśli. Tymczasem sprawy nie zawsze tak się miały, a na koniec cieszący się rosnącymi uprawnieniami Komitet Centralny zatwierdził bez oporów dymisję samego pomysłodawcy

Los taki może z czasem spotkać i Gorbaczowa. Jego kampania na rzecz krytycznej otwartości i strukturalnej reorganizacji doskonale nadaje się, na razie, do wyeliminowania przeciwników politycznych w rodzaju Kunajewa, ale może też posłużyć za instrument do obalenia samego szefa partii, gdyby niepowodzenia jego polityki spowodowały gwałtowny wzrost niezadowolenia i opozycji wewnątrz partii

Także w innym względzie przemówienie Gorbaczowa przypomina wystąpienia z czasów chruszczowskich. Gorbaczow także, jak się zdaje, łączy w szczególności sposób polityczny pragmatyzm z raczej transcendentalną wiarą, ze wszelkimi trudnościami i kryzysom winni są ludzie, w żadnym wypadku nie specyfika sowieckiego systemu

Dlatego dla ukazania właściwych wymiarów gorbaczowskiej demokratyzacji komentator amerykańskiego dziennika *Wall Street Journal* przypomina kilka elementarnych zasad demokracji, nie zawężanej kwalifikatorami w rodzaju "socjalistyczna", "ludowa", czy "centralistyczna". W komentarzu czytamy "Reformy Gorbaczowa nie zmienia niczego w sposób zasadniczy, jeśli nie obejmą przeobrażeń, przy których propozycja tajnego głosowania wewnątrzpartyjnego wyda się drobiazgiem. Ostatecznie wybór między kilkoma nawet kandydatami, mianowanymi przez lokalnego kacyka czy organ partyjny, nie jest żadnym prawdziwym wyborem. Prawdziwy wybór zaś wymaga swobody formułowania i propagowania idei. Tego z kolei warunkiem jest wolność środków masowego przekazu, zaś zaś zależy od swobody prywatnych przedsięwzięć i zasady prywatnej własności. Najważniejsze jednak są charakter ustroju i struktura władzy, jej gotowość czy zdolność do zaakceptowania woli wyborców. A więc, w ostatecznym rachunku, jej gotowość do ustąpienia"

"Rzecz w tym, że słowo porażka, w demokratycznym znaczeniu politycznym, w rozumowaniu funkcjonariusza komunistycznego po prostu nie istnieje"

K O M U N I K A T Y

Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza oferuje swoim członkom Fundusz Emerytalny

- Pieniądze zdeponowane na Funduszu wolne od podatku wraz z odsetkami
- Oszczędności ubezpieczone do sumy \$60,000 00
- Wysoka stopa procentowa

Jezeli rozważasz w jaki sposób najkorzystniej zaoszczędzić lub obniżyć podatek za 1986 rok, zainwestuj w

Robiąc to, dajesz jednocześnie dowód troski o Twoją przyszłość

Nie zwlekaj!

ostateczny termin wpłaty za rok 1986 upływa z dniem 1 marca 1987 roku
Szczegółowe informacje uzyskasz w naszym z naszych biur

Przyjdź lub zadzwon

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES

ANDRZEJ SIKORSKI

Tanie i dokładne wypełnianie zeznań podatkowych, również w Twoim domu
Bezpłatne porady
Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla małych firm

TEL. 298 - 4757

CINEMATIC

Produkcja filmów
VIDEO

Najwyższej jakości,
po najniższej cenie -

to najlepszy sposób na ocalenie
niepowtarzalnych chwil

743 - 8142

TYLKO DLA DOROSŁYCH!

LATAJĄCA AKADEMIA = nauczyciel angielskiego w Twoim domu wypożyczający podręcznik i kasety!

Popros o pisemną informację telefonując w Toronto pod numer 630 6160 Mów po polsku! Jeśli usłyszysz język angielski nie odkładaj słuchawki bo odezwie się maszyna telefoniczna odczekaj na sygnał i podaj swój numer telefonu

KOMUNIKAT

Dnia 13 lutego o godz 7 30 wieczor odbędzie się comiesięczne spotkanie grupy samotnych, rozwiedzionych, owdowiawych Tematem spotkania jest rozwiązanie problemów osobistych Spotkanie prowadzi psycholog przy parafii św Maksymiliana Kolbe, Toronto, 4260 Cawthra Rd

Siostra Alicja

Mississauga, tel 848-2420

PIGUŁKI PCAG

Z OSTATNIEJ CHWILI Witamy najmłodszego członka PCAG Szczęśliwym rodzicom, Małgosi i Leszkowi Prusinskim - serdeczne gratulacje

POZAR W GŁĄBACH W domu stojącym na pograniczu miejscowości Głaby Dolne i Głaby Górne wybuchł pożar Siskawki ochotniczych straży pożarnych z obydwu miejscowości przybyły w rekordowo krótkim czasie i niemal jednocześnie Kiedy obydwie siskawki przygotowywały się do akcji, Naczelnik Straży z Głabów Dolnych podbiegł do swego kolegi z Głabów Górnych i wymachując rękoma krzyczał "ANI JEDEN SIK, TO JEST NASZ POZAR!" Identyfikacja tak samo zachowywał się Naczelnik Straży z Głabów Dolnych Wzajemne przekrzykiwania i kłótnie trwały jakiś czas Dom spalił się doszczętnie RODACY! Ten pożar to Polska! SIKAJMY WSZYSCY jak kto może, czym kto może i ile kto może, a nie tracmy czasu i energii na spory kompetencyjne Działajmy konstruktywnie a nie destruktywnie Włączmy się do pracy Kongresu Polonii Kanadyjskiej poprzez jedną z organizacji zrzeszonych w KPK! W następnym numerze wzniamy przerwany przed kilkoma tygodniami cykl pt "Krotki Kurs Historii PCAG", z którego dowiedziecie się o działalność polityczną, charytatywną i kulturalną naszej grupy Telefonujcie do Redakcji PIGUŁEK z prośbą o przesłanie deklaracji członkowskiej PCAG MSZA SW ZA OJCZYZNĘ Tak jak w każdą ostatnią niedzielę miesiąca, Msza

sw została odprawiona w kościele św Teresy Spotkanie po mszy poświęcone było Powstaniu Styczniowemu Przy świetle świec, z odpowiednią ilustracją muzyczną uczestnicy zostali w podniosłym nastroju przeniesieni w rok 1863 Organizatorom i wykonawcom serdecznie dziękujemy i gratulujemy Dziękujemy również księdzu Ewczynskiemu za dobre słowa o PCAG z ambony Kwestia przed kościołem przyniosła \$ 325, kawiarnia \$ 242

PRZYWODCY WŁOSKICH ZWIĄZKOW ZAWODOWYCH PRZYJACIOŁMI PIGUŁEK Jak wiadomo, podczas swego pobytu we Włoszech miłostwie nam panujący Generał rozmawiał z przewodcami włoskiego ruchu związkowego Włosi nie dali się zwieszc słodkim słowkom zalecającego się do nich Generała i wygarnęli mu co myślą o nim i o Solidarności Za tę ich postawę uroczyste mianujemy ich PRZYJACIOŁMI PIGUŁEK Tytułem tym szczył się do tychczas tylko p Joe Clark

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel 925-8128 Oczekujemy telefonów od naszych Czytelników w sprawach błahych i ważnych Biuro PCAG, 192 Garden Ave, czynne jest we wtorki od 10 do 18 Tel 588 - 1659 P O Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4

Metropolitan Separate School Board
Continuing Education Department
Tel 222 8282 ex 2595

ZAWIADOMIENIE

Katolicki Wydział Oświaty uprzejmie informuje że rozpoczęły się bezpłatne kursy języka angielskiego dla dorosłych w następujących ośrodkach

1 St Vincent de Paul 116 Fermanagh Ave (Roncesvalles Queen) tel 767 9089 od pon do piątku 9 00 rano do 2 30 po poł

2 High Park Curling Club 100 Indian Rd (Roncesvalles Garden) tel 534 1869 od pon do piątku 9 00 rano do 2 30 po poł

3 Mc Cormick Recreation Centre 66 Sheridan Ave (Dufferin College) tel 537 4194 od pon do piątku 9 00 rano do 3 00 po poł

4 Our Lady of Lourdes Church 11 Earl St (Sherbourne Bloor) tel 924 6257 od wtorku do piątku od 9 00 do 11 30

5 Trinity Community Centre 155 Crawford St (Queen Ossington) tel 537 2519 od pon do piątku 9 00 rano do 2 30 po poł

6 St Lawrence Church 2210 Lawrence Ave E (Lawrence Kennedy) od pon do piątku 9 00 rano do 12 tej

7 St Anne School 70 Boulton Ave (Dundas Broadview) tel 461 4282 od pon do piątku od 9 00 rano do 2 30 po poł

8 Monsignor Fraser College 2747 Jane St (Jane Sheppard) tel 393 5539 od pon do piątku od 9 00 rano do 3 00 po poł

9 Cardinal Newman 2675 Kingston Rd (Kingston Midland) tel 757 5336 soboty 10 30 1 00 niedziele 12 15 1 45 W większości pow ośrodków zapewniona jest opieka nad małymi dziećmi podczas zajęć dla dorosłych

Trinity Centre oferuje program TOFEL Bezpłatne kursy angielskiego dla dorosłych oferowane są również wieczorem w następujących ośrodkach

1 St Vincent de Paul 116 Fermanagh Ave (Roncesvalles Queen) tel 767 9089 od pon do czwartku 7 30 9 30

2 St Ann 70 Boulton Ave (Dundas Broadview) tel 461 4282 pon i srody 7 00 do 9 00

3 James Culnan 605 Willard Ave (Jane Anette) tel 393 5325 wtorki i czwartki 7 30 9 30

4 John XXIII 175 Grenoble Dr (Don Mills Eglinton) tel 393 5348 wtorki i czwartki 7 30 9 30

5 St Elizabeth 5 Red Car Ave (The East Mall Bloor) tel 621 4776 pon i srody 7 00 do 9 00

6 St Mark 45 Cloverhill Rd (Royal York Bloor) tel 393 5332

7 St Maurice 45 Kingsview Blvd (Kipling Dixon) tel 395 5379 wtorki i czwartki 7 30 do 9 30

Program TOFEL i TSE oferowany jest w szkole Our Lady of Peace 70 Mattice Ave (Kipling Bloor) tel 393 5253 pon wtorki i czwartki od 7 30 9 30

Po bliższe informacje prosimy dzwonić pod podane numery telefonów lub do p Ewy Przetakiewicz w Wydziale Oświaty tel 222 8282 ext 2595

BIBLIOTEKA HIGH PARK ZAPRASZA na program w języku polskim pt "INCOME TAX BEZ TAJEMNIC"

ANNA DUBISKA - autorka artykułów na tematy podatkowe informuje i udziela porad

Program odbędzie się w poniedziałek, 9 LUTEGO 1987, o godz 7 wieczorem w Bibliotece High Park, 228 Roncesvalles Ave, tel 393 - 7671

WSTĘP WOLNY

Program nauki języka angielskiego jako drugiego języka.

Wydział Oświaty m Toronto organizuje cały szereg bezpłatnych kursów języka angielskiego dla dorosłych nowo przybyłych Kanadyjczyków Kursy te obejmują naukę języka informację o lokalnych usługach socjalnych i przygotowanie do dalszego wykształcenia W skład programu wchodzi konwersacja przygotowanie obywatelskie przygotowanie do egzaminów językowych do wykonywania zawodu nauka pisanie i czytania dla analfabetów Wykłady w czasie lekcji są dwu lub jednojęzyczne

Broszurka wymieniająca programy j angielskiego jako drugiego języka jest dostępna w następujących językach angielski francuski chiński grecki włoski polski portugalski hiszpański i wietnamski Broszurke można otrzymać dzwoniąc w czasie godzin pracy do jednego z poniższych biur

- Adult ESL Administrative Resource Centre (wschód) 466 4001
- Adult ESL Administrative Resource Centre (zachód) 393 0528
- Continuing Adult Education Department 591 8238

COMPUTERIZED ACCOUNTING, BOOKKEEPING, AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SZCZERBA Tel (416) 762 - 5891

Fachowo i solidnie
księgowosc i rachunkowosc dla
małych przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy do Income
Tax

221 233

ZIOŁA ŻYCIA HERB LIFE

Doskonałe preparaty ziołowe oddechu dzające i na przwycie albo utrzymanie sylwetki zestawy wzmacniające organizm i regulujące przemianę materii
Również środki zmniejszające ryzyko zawału serca i wlewu krwi do mozgu poprzez redukcję cholesterolu i tryglicerydów

HERB LIFE
INDEPENDENT DISTRIBUTOR
DRAHA BOHACOVA
TEL (312) 237 0953
P O Box 348158 Chicago IL 60634-8158
USA

Kontaktować się mogą również osoby zainteresowane
użytkiem przedstawicielstwa i rozprowadzaniem zioł
na zasadach komercyjnych

221 225

MUZYKA WŁOSKIEGO BAROKU

Polskie Towarzystwo Muzyczne w Toronto uprzejmie zaprasza na kolejny koncert, tym razem poświęcony w całości włoskiej muzyce barokowej
Koncert odbędzie się w piątek, 13 lutego 1987 r, w Polskim Centrum Kulturalnym, 206 Beverley Street, Toronto

W programie utwory Tomaso Albinoniego, Arcangelo Cofellego, Alessandro Scarlatti i Antonio Vivaldiego
W y k o n a w c y Ryerson's Oakham House Choir oraz Ars Antiqua - Chor Kameralny i Zespół Instrumentalny, Danuta Gorska i Anna Olszyna - soprany, Mariusz Fundament - tenor, Piotr Twardowski i Pippa Williams - oboje, Anna i Jan Zywieli - duet gitar klasycznych
Dyryguje Maciej Jaskiewicz

Początek o godz 8 00 wieczorem
Wstęp \$ 5 00

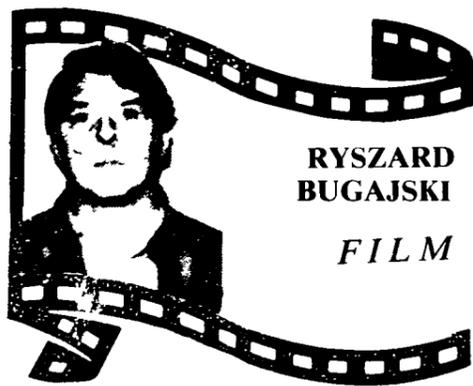
PROGRAM Koncertów Polskiego Towarzystwa Muzycznego w Toronto

na pierwsze półrocze 1987 roku

- 13 luty MUZYKA WŁOSKIEGO BAROKU
- 13 marca WIECZOR POLSKIEJ MUZYKI I POEZJI
- 10 kwietnia MUZYKA KAROLA SZYMANOWSKIEGO
- 8 maja KONCERT MUZYKI ROMANTYCZNEJ
- 12 czerwca MUZYKA STANISŁAWA MONIUSZKI

POLISH SOCIAL SERVICES BUREAU zaprasza na publiczną dyskusję na temat "JAKA JESTES POLSKO- KANADYJSKA RODZINO"

która odbędzie się 16 LUTEGO br godz 7 00 wieczorem w budynku Credit Union Sw Stanisława, 220 Roncesvalles Ave, w panelu udział wezmą przedstawiciele szkolnictwa, polskiego duchowienstwa, służby zdrowia
Po bliższe informacje prosimy telefonować 533 - 9471
WSTĘP BEZPŁATNY

„CROCODILE DUNDEE”

Światli filozofowie Hollywoodu już dawno zrozumieli, że większość anegdot filmowych daje się sprowadzić do prostego schematu: chłopiec spotyka dziewczynę, chłopiec traci dziewczynę, chłopiec odzyskuje dziewczynę. Jak się dobrze przyjrzyć, to już Shakespeare stosował tę receptę z powodzeniem. Alfredowi Hitchcockowi przysnił się podobno kiedyś genialny pomysł na wielki, super-kusowy film, *Siłą woli* zmusił się więc do obudzenia, półprzutomny dopętlzył do biurka, zapisał na kartce istotę scenariusza, wrócił do łóżka i spał do rana śniąc już tylko o tantiemach. Gdy wstał, przeczytał swą nocną notatkę: chłopiec spotyka dziewczynę, chłopiec traci dziewczynę, chłopiec odzyskuje dziewczynę.

A więc chyba nie w tym schemacie istota rzeczy i gwarancja sukcesu. Gdyby tak było Hollywood i zapewne Mosfilm, stałyby się po prostu nudnymi fabrykami arcydzieł. Według Pierwszej Wielkiej Zasady Kinematografii - Nic Nie Jest Pewne. Film jest tak dziwną substancją, że mimo iż znamy jego składniki, proporcje, technologię produkcji, za każdym razem reakcja chemiczna przebiega jakos inaczej i raz powstaje dynamit, raz mydło, a raz boski nektar.

„Crocodile Dundee”, produkt kinematografii australijskiej rozkładany jest teraz zapewne w Hollywood na czynniki pierwsze, testowany, analizowany przez komputery jak porwany najnowszy radziecki MiG przez wojskowych z Pentagonu. Mimo że nie ma w nim znanych

aktorów, że zrobili go jacyś zupełnie nieznanymi ludźmi za bardzo małe pieniądze, że scenariusz i reżyseria niedomagają tu i owdzie, w pierwszych tygodniach rozpowszechniania w USA od razu przyniosł kilkadziesiąt milionów dolarów zysku. Niby też oparty jest na zasadzie Chłopiec Spotyka Dziewczynę, ale czy mało było klęsk artystycznych i finansowych, mimo że zasada była przestrzegana?

Historia jest dziecinnie prosta: młoda i ładna (potem się okazuje że najbardziej ze wszystkiego jest bogata) reporterka popularnego pisma *Newsday* poznaje w Australii przystojnego mężczyznę, którego głównym zajęciem jest polowanie na krokodyle oraz udowadnianie zamożnym mieszczuchom, że odpowiednią opłatą naturalnie, że biały człowiek potrafi przeżyć w buszu. Reporterka pisze pasjonujący artykuł na ten temat i w celach promocyjnych, na koszt pisma (czyli za pieniądze tatusia właściciela *Newsday*, jak się potem okazuje), porywa go do nie mniej przerażającej dżungli skąd sama pochodzi, czyli do Nowego Jorku. „Crocodile Dundee”, bo tak się nazywa nasz bohater, wbrew naszym oczekiwaniom nieźle sobie radzi na wielkomiejskim bruku. Zaatakowany przez portorykańskiego nożownika domagającego się od niego portfela, w odpowiedzi wyciąga noż tak wielki że tamten wraz ze swymi kolegami zwiewa, gdzie pieprz rośnie. Z łatwością nawiązuje kontakty towarzyskie z portierami hotelu gdzie mieszka, taksówkarzami, prostytutkami i innymi stworami-mieszkańcami dżungli nowojor-

skiej. Mimo że brak mu oglądy i że w wątpliwych wypadkach sprawdza w dość szokujący sposób płec swych rozmowców, wszyscy, włącznie z widzami kinowymi, zaczynają pałać do niego przemożną sympatią. Oto prawdziwy człowiek, jednym spojrzeniem oblaskawia złe psy strzegące magnackiej posiadłości, powala bawoły, preferuje prostotę w wyżywieniu i mieszkaniu, nie daje się skorumpować złudnym rozkoszom metropolu, wszędzie daje sobie radę i na dodatek jest jeszcze przystojny. Czego chcieć więcej od bohatera filmowego? Z tych samych powodów kochano na całym świecie *Tarzana*. Reporterka ma rzecz jasna narzeczony, również dziennikarza, ale skoro zna się schemat filmu, nie trudno jest zgadnąć zakończenie. Miłość zwycięża.

Ta miła i chwilami dość nawet śmieszna bajeczka musi chyba trącać jakieś wrażliwe struny w kinowych widzach, skoro tak chętnie pozbywają się pięciodolarowych banknotów. Widzą zapewne w bohaterze antidotum na moralną zgniliznę, materializm, szczyrzy pospiech, brak perspektyw i ideałów. Tak, to prawda, czegoś takiego nam trzeba. Szkoda tylko, że po wyjściu z kina na ulicę na próżno będziemy się rozglądać za naszymi własnymi „Krokodylowymi” panami Dundee. W rzeczywistości tak samo nie istnieją jak *Krokwiny Śnieżki*, *Pollyanny* i *Supermani*. Ale producenci filmowi ciągle karmią nas złudzeniami, gdyż wiedzą doskonale, że potrzeba nam takiego dwugodzinnego orgazmu wiary w dobro świata dla zachowania zdrowia psychicznego.

Psychoanalityk kosztuje więcej, a więc polecam film z czystym sumieniem.

„CROCODILE DUNDEE” Występują Paul Hogan, Linda Kozłowski, Mark Blum. Scenariusz Paul Hogan, Ken Shade. Reżyseria Peter Faiman. Zdjęcia Russel Boyd. Muzyka Peter Best. Dystrybucja Paramount Pictures.

Rozmowa z Jackiem Kaczmarskim

„Ojczyzna to jest tylko ślad stopy odbitej na piasku”

Darek Barecki Od zyciorysu chyba nie będziemy zaczynać?

Jacek Kaczmarski To już było. Cztery lata temu mówiłem kiedy się urodziłem.

DB Gdzie obecnie mieszkasz na stałe?

JK W Monachium, pracuję w Radio Wolna Europa.

DB Jako

JK Dziennikarz. Jestem na etacie. Występuję w czasie weekendów, urlopow.

DB Czyli w tej chwili jesteś na wycieczce?

JK Pomiekać. Ale nie wygląda.

DB Wyjazd za granicę stał się dla Ciebie nowym etapem, nowym doświadczeniem. Tam gdzie się urodziłeś i zapuszciles korzenie, tam ukształtowała się twoja psychika. Też musisz żyć w innym miejscu, w innym wymiarze.

JK Nie, to nie jest tak. Może przez wychowanie w domu może przez moją naturę lubię i umiem współżyć z ludźmi, nawiązywać przyjaźnie i znajomości. Moje szesnaście doświadczenie emigracyjne wskazuje na to, że gdziekolwiek się znajdę tam czuję się dobrze. Człowiek się nudzi czy cierpi tam gdzie nie może być sam z sobą, a ja umiem ze sobą być. Jeżeli chodzi o psychikę to należy rozróżnić psychikę człowieka, który jest uzależniony od swej codziennej rzeczywistości, który, na przykład, nie może żyć bez Wisły, bez Wawelu - od człowieka, którego ojczyzną, ze się wyrażę patetycznie, jest kultura światowa. I w tym momencie, gdziekolwiek się znajdę na świecie jestem u siebie, w ojczyźnie. Norwid kiedyś napisał, że „Ojczyzna to jest tylko ślad stopy odbitej na piasku”. To jest prawda, to jest to miejsce gdzie się startuje. Ale w rzeczywistości człowiek powinien się czuć obywatelom świata. Nie w sensie kosmopolitycznym, ale jako przyjaciel wszystkich ludzi, który każdemu człowiekowi niezależnie od pochodzenia, rasy i wiary ma coś do powiedzenia.

DB Czy jest to stwierdzenie, które w Tobie wzrosło, które sobie głośno wypowiedziałeś po opuszczeniu kraju czy jako Twoje własne istniało ono także przedtem?

JK Nie, to nie jest usprawiedliwienie ani autointerpretacja. To jest po prostu przekonanie, które wypracowano we mnie. Wychowano mnie w tym przekonaniu, kiedy byłem jeszcze dzieckiem, a sprawdzilo się ono w późniejszym czasie.

DB Emigracja, zatem była krokiem naprzód, także w rozwoju twojej osobowości twórczej.

JK To znaczy ja tego nie mogę ocenić. Mnie się tak wydaje. Jestem zadowolony z emigracji.

DB Czujesz się bogatszy o nowe doświadczenia?

JK Tak, to mi dużo dało jako człowiekowi, być może wpłynęło to negatywnie na moją twórczość, nie wiem. Zdania są podzielone.

DB W Polsce pisałeś i śpiewałeś spontanicznie, teraz robisz to z większym wyważeniem.

JK Jest to kwestia trudna do analizy i w zasadzie nierozstrzygalna, czy mój sposób patrzenia na świat wziął się z tego, że ja zostałem na Zachodzie, czy to się wzięło z tego, że po prostu dojrzałem. Ja zacząłem dosyć wczesnie śpiewać i pisać. Trudno jest mi ocenić czy na moją twórczość wpłynęło bardziej nowe miejsce zamieszkania, kraj w którym mieszkam, czy to, że to się po prostu nałożyło na młodość durną i chmurną, kiedy się pisze wszystko co się chce i jest się bezkrytycznym w stosunku do siebie samego, a potem na dojrzałość, kiedy się człowiek zastanawia nad każdym słowem i skupia się na tym czemu warto poświęcić energię i co warto pisać i publikować. Akurat w moim życiu tak się to rozstrzygnęło, że przeżyście z niedojrzałości w dojrzałość, znowu niezależnie od tego czy z korzyścią dla twórczości, czy nie, połączyło się z wyjazdem z Polski na Zachód.

DB Byłeś w Polsce, śpiewałeś, byłeś związany z pewnym kręgiem kultury, otrzymałeś nawet przydomek trubadura „Solidarności”. Wyjechałeś na Zachód i co się wtedy stało? Kaczmarski wyjechał, opuściło go twórcze natchnienie, brak silnej inspiracji osłabił wolę działania. Z twojej strony patrząc wygląda to nieco inaczej. Ty wciąż tworzysz, wciąż coś robisz, ale to co robisz jest już niepełnym tym samym.

JK Po prostu tu jest zasadnicza sprawa,

o którą rozbija się większość konfliktów pomiędzy mną a przyjaciółmi, czy mną a słuchaczami. Mianowicie, ja nie jestem reprezentantem ani Polski, ani narodu polskiego, ani „Solidarności”, ani KPN-u, ja reprezentuję samego siebie. Ja bronię prawa do tego żeby żyć jak chcę, być tam gdzie chcę, czy gdzie mi się zdarzy i pisać to co chcę.

W tej chwili jestem w trakcie pracy nad tłumaczeniem z angielskiego erotycznej wersji historii króla Artura i Rycerzy Okrągłego Stołu i uważam, że mam do tego prawo, choćby nie wiem kto mi powiedział, że nie mam, bo jestem wyrazicielem myśli narodowej. Ja nigdy nie szukam publiczności, nigdy w życiu nie organizowałem sobie sam koncertów. Gdziekolwiek przyjeżdżałem i śpiewałem to byłem zapraszany. Jeżeli stanie się tak, co może się zdarzyć i to nawet niedługo, że powieją. A nie będziemy zapraszać Kaczmarskiego bo jest już wam obcy, to ja przyjmę to z absolutną zgodą, że jestem obcy dla tych czy innych ludzi. Natomiast dla siebie nie jestem obcy, gdyż cały czas piszę nie to czego ode mnie wymagają, tylko to na co mam ochotę. Na przykład dwa lata temu napisałem taki poemacik, wygląd zupełnie, troszkę oparty na Brunonie Jasińskim „Widzenia na temat końca świata”, w którym opisałem moją dobową wycieczkę do San Francisco. Dla zabawy napisałem Jaja, cytaty, zabawy, pejzaze. I miałem echa od, skądinąd bliskich przyjaciół w kraju, że jak to mogłem napisać. Na tym się właśnie wszystko opiera, że Santor śpiewa takie, a nie inne piosenki, Młynarski śpiewa takie, a nie inne piosenki, a Kaczmarski śpiewa o narodzie i jest opozycjonistą. Oczywiście, że tak. Moje przekonania polityczne znajdują gdzieś odbicie w tym co śpiewam. Jeżeli ktoś ma pomysł, żeby na-

Dokonczenie na str 10

Ciąg dalszy ze str 9

pisac to a nie to, ma do tego święte prawo. Jeżeli nikt tego nie odbierze to też jest jego prywatna sprawa. Artysta stworzył a nikt tego nie odebrał. Nie szkodzi. Sam akt twórczości jest aktem spełnienia wolności.

DB Czyli obalając mi stworzony obok Ciebie lub dla Ciebie, z którego Ty wyrosłaś wznajasz jednocześnie zasadę że to odbiorca widzi słuchacz powinien podać za Tobą, a nie Ty za nim

JK Oczywiście, że tak. Obaj jesteśmy wolni. Ja jestem wolny jako twórca, odbiorca jest wolny jako odbiorca. Jeżeli odbiorca odczuwa to co ja robię ma do tego prawo. Ja mam prawo pisac to co myślę i mam prawo w jakiś sposób odrzucić to, gdy on mi powie

"Panie Jacku, ja już pana nie rozumiem, a kiedyś Pana kochałem". No trudno. Miłość też przemija.

DB Mimo tego, że twierdzisz - "Jestem wolny i robię co mi się podoba" wkładasz maksimum wysiłku aby do tych ludzi dotrzeć, i aby być z nimi

JK W momencie kiedy zabieram się do śpiewania to jest niekoniecznie uświadomione

pożucie że albo to muszę przeżyć w sposób autentyczny, muszę chcieć, muszę mieć, albo nie ma po co tego robić. A u źródeł tego aktu wykonania, tego aktu interpretacji, bo za każdym razem inaczej śpiewam jakąś piosenkę, jest to, że ja sam bym nie zniósł jako człowiek leniwy, egoista i Baran, jako znak zodiaku, nie zniósłbym swojego własnego koncertu. Czegoś co nie miałoby jakiejś emocji, jakiegoś napięcia, a napięcie mam tylko wtedy, gdy chcę zrobić tak, a nie inaczej. I wydaje mi się, że to jest element, który jest tajemnicą koncertów. Przez to, że ja naprawdę przeżywam, ja naprawdę się męczę, naprawdę się myślę i denerwuję kiedy coś nie wychodzi, że ludzie z drugiej strony rampy, ludzie na sali przeżywają to, ponieważ jest to szczerze

DB Po prostu kontrolujesz tylko to co robisz a nie jak to wygląda i ono wtedy wygląda tak jak Ty chcesz żeby wyglądało. Na przykład, w tej samej koszuli i w tych spodniach, które masz na sobie występowałeś na scenie wczoraj i przedwczoraj

JK No nie. Przedwczoraj się przebrałem

Darek L. BARECKI

Drugim głosem

Klasyczna definicja prawdy w skrócie brzmi zgodność z rzeczywistością. Dalej podręczniki logiki klasycznej pouczają że oceny moralne czy estetyczne nie dają się zakwalifikować jako prawdziwe czy fałszywe

Czy możemy stosować pojęcie prawdy do relacji z naszymi nastrojami i przeżyciami? Mimo tego z tępy uporem domagamy się od drugich szczeroci. Gardzimy poza humorem na pokaz chumstwem dla bliskich

Między niedoścignionym ideałem szczeroci a wulgarną manipulacją miesi się całe bogactwo raportów z naszego wewnętrznego życia które wznawia i utrwala określony rozmowca świadek

Oto reporterski wywiad Darka z Jackiem Kaczmarskim. Bunczyczność

A oto drugi wariant tej samej osoby uzyskany ze strzępków rozmów i z moich powiedzianych i nie powiedzianych domysłów

Czy zbliżają nas one bardziej do niego?

Chyba nie ale stanowią interesujący kontrast barwny i szarej tonacji. Jak zdjęcia które stanowią pewną odmianę naszego tekstu

Podczas pobytu Jacka Kaczmarskiego w Toronto miałam okazję przyglądać mu się dłużej. Na leżaloku do paczki organizatorzy gospodarzy sympatyków recenzentów i słuchaczy

Jack śpiewał dla nas wymyślnie na oczekaniu piosenki i zgodził się by Echo powtórzyło teksty jego piosenek. W kolejnych numerach może w osobnej publikacji przedstawiemy je naszym Czytelnikom

Nowe teksty. Zaczynamy liczyć. Patrzymy Ci na ręce

Jack wylicza na palcach "Katyn", "Rublow", "Jałta", druga część "Listów" (studenta do ojca), Aleksander Watt

"Jest tak im jestem starszy, chyba tym mniej piszę, więcej myślę. I poza tym teraz jest trudniej pisać. Czuję większą odpowiedzialność za to co robię - polityczną, artystyczną. Oczekiwania ludzi, które są napędem w tworzeniu - to co pomaga, ale czasem bardziej przeszkadza"

Około 17-tego roku życia wznosił się Jack na swój pułap. Sunie równo. Nie zdarzają się wypadki przy pracy. Wszystko co pokazuje, tak jakby samo dobre. Suniesz tym balonem równo Jacku, czy nie?

"Jeżeli tak, to byłbym szczęśliwy. Ciągłe mam poczucie lęku przed opadnięciem. Emocjonalnie, wewnętrznie nie czuję opadania. Niektórzy ludzie, którzy mnie znają od osmiu, siedmiu lat czasami takie zastrzeżenia formułują - "Mniej piszesz!"

Ludzie i on sam wini za to dziennikarską robotę. To z czego chleb

"Sama wiesz, to pochłania dużo energii. I to jest ta sama energia"

"Dostałem się do szuflady narodowo-patriotycznej. To mi czasem bardzo prze-

szkadza. Dla psychicznego luksusu śpiewam, wymyślam obyczajówkę, rzeczy ironiczne i wulgarnie. W towarzystwie, po koncercie, śpiewam albo nie moje piosenki albo ulotne głupoty"

"Chcecie żeby Jacek śpiewał?" Mamy już wszyscy trochę w czubie. Taaak. We wszystkich towarzystwach, po różnych koncertach, prawie te same piosenki. Staszewskiego. Wulgarniaka. Jak własne - to pastisz i improwizacja. Ciągnięcie lacha z Dylana i ten sam komentarz "nie wiedzieć czemu gałki mi się obracały do tyłu". "Poland, Solidarity". W małym gronie wielbicieli i ciekawskich sztuczki aktorskiej, spontaniczność rzekoma, jeszcze jeden sposób bycia publicznego

A potem zarty i improwizacje. Przynajmniej wiemy jak szybko, łatwo łapie sens i rym. Utwórki jednorazowego użytku. Skarby dla wybranych. Długi wdzięczności i grzeczności dla gospodarzy. Coś dla ładnych dziewczyn. "Piosenka o ljdkach", "Goski", "Jeden czarny, drugi rudy, trzeci łysy, bisy dla Melisy", "Farmus-blues", "O tym co ma Basia" i tak do rana. Jak ktoś nagrał, złapał, zatrzymał, to ma. Rozmowy krótkie, poszarpane. Własna piersioweczka przy pudle z gitarą. Tyle tej wodki, tylko żeby do rana dosiedzieć. Nawet się nie urznąć, byle się umęczyć. A w południe suche gardło. "Głos mam teraz bardziej interesujący"

Do koncertu parę minut, ludzie już na sali, chodzi po tłoczonym korytarzu. Autografy obcym, bliskim, ledwie przypominanym. Znajome z różnych czasów. Za kulisami ludzie się roją. Jedni chcą autograf, ktoś się na imprezę wprasza, ktoś pogania "mijac się, zwijac". Kobieta w czarnej bluzie ma jeszcze czerwone oczy. Tłumaczy się z nich w kolejce. "My jego tasm słuchamy czasem w 40 osob, w domu. Ludzie tym żyją. To dla nich takie ważne. Niech im to pani powie". Ktos doradza. Jacek obraca się. "Czy można pana dotknąć?" - pyta wprost i kładzie rękę na zielonkawej koszuli. "To zamiast tysięcy rąk". Padają jakieś imiona. "Bardzo tam do pana tęsknią! Czemu pana tam nie ma". Ja też żałuję - odpowiada. Jej Jacek

Każdy widzi tekstów mniej. Emigracja winna? Brak tłumów, a jak tłum, to nie ci ludzie co coś dadzą, raczej ci, co zabiorą, zanudzą?

"Nie, nie emigracja. Mam pełno w szufladach już rozpoczętych rzeczy. Tekstów, do których nie mam muzyki, jakis scenariusz, pomysł na duże powieści, tłumaczenia ukochanych książek. Nie ma czasu. Wszystko leży

Piszę w czasie sobie wydartym. Jest więcej nowych piosenek. Ale ich jeszcze nie śpiewam, albo jeszcze nie ta muzyka, albo nie pasują do programu, nie chcę ich śpiewać z różnych względów. Na przykład o księdzu Popieluszu. Najnowsze piosenki napisałem, biorąc urlop z radia. W Polsce pisałem śpiewałem, pisałem, śpiewałem 70 piosenek rocznie i dlatego ich jest ze czterysta i już ich sam nie pamiętam. Od czasu do czasu się zdarza "panie Jacku, śpiewam pana piosenkę". A ja sobie przypominam, że je kiedyś napisałem". Wybierałem sobie te najlepsze. A teraz piszę 3-8 piosenek rocznie. Wszystkie prawie wiersze piszę szybko, 2-3 godziny"

Może jest i czas, ale nie taki, żeby większą rzecz zamierzoną zrobić. Tylko jest czas wyrwany ze spania, z siedzenia po nocach, po imprezach. Marnujesz się. My cię marnujemy. Siebie marnujemy. Nie pierwszy Ty, nie ostatni. Chociaż zawsze takich niewielu. Chociaż przynajmniej do podróży nie dokładasz, ubrania trochę lepsze. Brylantów w garderobie nie widac. Nawet w dwie godziny zrobić wiersz. Ale by wylezeć go, wypatrzeć na suficie trzeba dobrego czasu, bez strachu przed zwykłymi troskami. Co byś musiał mieć żeby dostać taki czas?

"Stypendium. Nie, poważnie. Minimum życiowe. Ale z drugiej strony, może to i

jeszcze gorzej, poniżej przeciętnej. I to nie dobrze. Lepiej na razie, że coś się rodzi w kłopotach niż jak mu to podają na talerzyku ze szlaczkiem"

Wielu go pyta jak tworzy, jak to możliwe. Ze tyle w głowie, mówią, że pęka. Słucha o tej swojej genialności od wielkich i zwykłych z całkowitą oczywistością. Nie wmówili mu tego. Od dawna to wie i czasem mu to zawadza, czasem się broni. "Jestem strasznie potoczny. To zabrzmi kabotyńsko - dobra. Ja się uwielbiam pospolitować z przeciętnymi ludźmi, ale to nie jest mój snobizm gombrowiczowski parobek, który się brata. Ja się naprawdę z nimi genialnie czuję. Ale dobrze się czuję z koryfeuszami. Z Walickim Miłoszem. Może oni się ze mną też dobrze czują. Ja nie mam uprzedzeń do ludzi i lubię się z nimi kontaktować. I nie obchodzi mnie co oni o mnie myślą. Lubię z nimi rozmawiać. Bawić się, pic

Pospolite sprawy i osoby owocują obyczajówką, której coraz więcej na koncertach. Ale Jacek się broni. Historia jeszcze jest

"Cały czas siedzę w historii. I w końcu dalej piszę piosenki historyczne. Jest 'Katyn', 'Jałta'. Ale nie mam już dla ich tworzenia powodu. Pisałem piosenki historyczne w Polsce głównie bo była to po części działalność artystyczna, po części pedagogiczna. Rodzaj wykładu historii dla mojego pokolenia i dla młodszych ludzi. I wiem że te moje piosenki historyczne dla ludzi, którzy wchodzić teraz w życie są ważne. Tutaj nie mam tej potrzeby. Napisałem 'Jałtę' i 'Katyn' bo akurat miałem wizję"

Jałta i Katyn. Dwa historyczne trupy, które krążą po Zachodzie. Ustandaryzowane pojęcia. Powody do obchodów naszych krzywd

Wiesz chyba to tak było. Chciałem, żeby napisać o tym niestandardowo i chyba mi się to udało. Z Katyniem była jeśli tak powiedzieć ładna historia. Napisałem taki tekst drastyczny, rozkładający się, pełno trupów, czaszek, z czego nota bene Staszek się nabija, że napisze o mojej poezji. Jacek Kaczmarski "poezja czerepow i dzdzwonicy". O toz śpiewałem ją w zupełnie innej wersji i w Australii na koncercie podszedł do mnie starszy pan. Jestem jednym - ludzi którzy przeżyli przypadkiem Katyn. Jozio Czapski. To jest potwornie smutne i ponure. A jakie ma być. A on na to my kombatanci śpiewamy o pierwszym brzasku w katyńskim lasku, strzelali do nas Sowieci"

I wtedy zrozumiałem, że to jest właściwa puenta

"W życiu bym tego nie wymyślił. Nawet nie miałbym prawa"

A to dla nas brzmi jak zgrzyt

Jacek przekornie lubi zgrzytac. Jego piosenką na koncercie towarzyszy uporne prymitywne "Niebeski mundurek" krajowego anonimusa. Napięcie w takiej przerwie kłapie. Chciałoby się wyjść od poezji porządnie wyszarganym. A Jacek o "Mundurku". "Ale ja to lubię"

I jeszcze inne ciężary

"Samo pisanie wymaga wysiłku. Śpiewanie też go wymaga. Jeszcze pamiętam tych ogromnych tekstów. W okresie Solidarności śpiewałem po pięć koncertów dziennie. A teraz śpiewam raz na rok. Takie turnee wymaga przygotowania. Muszę wybrać piosenki, przypomnieć sobie. Nauczyc się od nowa własnych tekstów"

Wybrał sobie w końcu taką formę, czy nie? Z wyrachowania, że wprawdzie pracochłonna, ale masowa? Czy też napałtrzył się w dzieciństwie ochryplego Rosjanina w ciężkich buciorach śmierdzącego wódką, oblepionego przyjaciółmi? Wmawiali mu, że to przez Wysockiego, przez tych innych Rosjan. Świadomie nie wybrał

Jacek nie zaprzecza

"Nic sobie nie wybierałem To zacząłem w okresie nieswiadomości Samo mi się pisało śpiewało, a potem zostałem w to wciągnięty przez układ warunków"

O koncertowaniu były dwie rozmowy Jedna na tak i druga na nie Mówię, śpiewasz ludziom - powielasz - kopia czasem ciemniejsza, czasem jasniesz Czasem "pies" z piosenki wyje dłużej, czasem zarty ci się trzymają A Jacek na to "o nie nie każdy koncert jest inny, każdy przeżywam Potwornie mi zależy aby wypaść najlepiej"

Zależy mu, żeby nie było amatorszczyzny, żeby być dobrym

Rozmowa "na nie" zaczęła się od pytania - "co chciałbyś naprawdę zrobić?"
Nie koncertować, nie śpiewać Śpiewanie jest potwornie niszczące i w zasadzie wyjąłkujące Trochę, wiesz, przelewanie z tego co dla mnie istotne samoiszczące może nie warto o tym myśleć"

Materiał specjalny Echa Tygodnia

ym mógł żyć jak sobie wymarzył to chciałbym i to jest nawet możliwe, śpiewać na uniwersytecie Mieć tego dużo wolnego dla siebie i pisać Nie pracować, nie wykonywać, nie odtwarzać - tworzyć"

**Fotoreportaż
Zbigniewa Obrębskiego**

"Tysiące problemów miałem głównie rodzinnych A poza tym Pływałem jak korek na fali Czy pisałem, czy śpiewałem, czy się wyglupiałem to nie kontrolowałem tego Chciałbym część przynajmniej życia kontrolować i planować"

Planował wyjazd do Australii Czekają żona, plastyczka skończy studia Che skończyć i nie może jej tego odmówić Są ze sobą sporo lat Na duże "dobre" i na wiele małych "złych" Uczelnia, Australia, Wyspy szczęśliwe mogą jeszcze poczekać Jacek wydaje się ma sporo czasu W tym najbardziej ludzkim znaczeniu, skończy dopiero 30 lat Nie czekając na życia połowę, czas rachunków i podsumowań, wcześniej niż inni, próbuje opanować życie i żywioł

tworzenia Próbuje zrozumieć

"Zauważyłaś, tworzyłem moim są zwykłe przedmioty nierzeczywiste Rzeczywistość już przetworzona Obraz, film, czyjs wiersz Czyjes opowiadanie Nauczono mnie szacunku do tych twórców Pociągają mnie twórczo bardziej niż to co sam wypatrzę Wplątam się wtedy w ciąg wytworów ludzkich, podaję je dalej"

Wpada do pokoju cała chęłastra "Co się panu przydarzyło na koncercie?" "Dzisiaj tak poraził nas pan swym śpiewem" przedrzeźniają "Ludzie jadą, Jacku wódka stygnie, kiełbasa na stole, wszyscy czekają, pospiewaj" "Z przyjemnością"

SPORT

"Czarna seria w mistrzostwach Europy"

ADAM POLANSKI

Jeszcze dobrze mamy w pamięci mistrzostwa świata w Meksyku a już dużymi krokami zbliża się następny wielki turniej piłkarski mistrzostwa Europy. Jest to po mistrzostwach świata bezwzględnie największa impreza piłkarska do finałów której jest bardzo trudno uzyskać awans. Paradoksem polega na tym że do finałów ME jest trudniej awansować aniżeli do MS jako że tylko zwycięzca grupy eliminacyjnej uzyskuje awans do finałów ME podczas gdy do finałów MS dwa zespoły. To jest chyba główną przyczyną że finały ME ciągle odbywały się bez polskiej drużyny mimo że parę razy była już tak blisko upragnionego awansu. Może Euro 88 będą przełomowe dla polskiej reprezentacji i przerwą jej czarną serię w tych rozgrywkach.

Pierwszy finał starego kontynentu odbył się w Paryżu (1960 r.) w którym to drużyna ZSRR pokonała Jugosławię 2:1. Turniej ten jak i następny nosił wtedy nazwę Puchar Narodów. Polacy w rundzie eliminacyjnej odpadli z Hiszpanią przegrywając obydwa spotkania 2:4 w Chorzwie i 0:3 w Madrycie.

Zwycięzcą 2-go Pucharu Narodów którego finał odbył się w 1964 r. w Madrycie została drużyna Hiszpanii zwyciężając obronę tytułu drużyny ZSRR 2:1. Reprezentacja Polski znowu odpadła w eliminacjach przegrywając dwukrotnie po 0:2 z Irlandią Północną. 3-ci Puchar nosił już oficjalną nazwę Mistrzostw Europy i finał tej wielkiej piłkarskiej imprezy odbył się w 1968 r. w Rzymie. Pierwszym oficjalnym mistrzem Europy zostali wtedy Włosi którzy stoczyli ciężkie boje z drużyną Jugosławii. Pierwszy mecz pomiędzy tymi zespołami zakończył się pomimo dogrywki remisem 1:1. Dopiero w powtórzonym meczu Włosi udowodnili swoją wyższość piłkarską pokonując Jugosławię 2:0. Polacy już tradycyjnie odpadli w swojej grupie eliminacyjnej zajmując po Francji i Belgii trzecie miejsce mimo że w swym ostatnim meczu polski zespół pokonał w Brukseli po bardzo dobrej grze Belgię 4:2.

Do eliminacji 4 ME polska reprezentacja wystartowała obiecująco pokonując Albanię 3:0 (bramki Lubanski, Gadocha, Szoltysik) i wielu kibiców polskiej jedenastki miało nadzieję że może tym razem reprezentanci Polski awansują do finałów. Niestety drużyna RFN pozabawiła polskich piłkarzy wszelkich złudzeń pokonując ich w kluczowym pojedynku w Warszawie 3:1. Niemcy zostali zwycięzcami grupy a później całych mistrzostw pokonując w brukselskim finale w 1972 roku drużynę ZSRR 3:0.

Eliminacje do 5 tych ME rozpoczęły się w 1974 roku jakże znaczącym dla polskiej piłki bo przecież w tym roku polska drużyna zachwyliła cały piłkarski świat swoimi występami na MS w RFN. Polska reprezentacja przystępowała do tych eliminacji jako 3-cia drużyna świata mając bardzo silną grupę eliminacyjną z wicemistrzem świata Holandią, Włochami i Luksemburgiem. Polacy wystartowali do tych mistrzostw bardzo obiecująco pokonując dwa razy Finlandię w Helsinkach 2:1 i w Poznaniu 3:0. Następnie polska drużyna zremisowała w Rzymie z Włochami 0:0. Później doszło do historycznego już pojedynku z Holandią w Chorzwie. Wielu fachowców i kibiców piłkarskich po MS w RFN uważało że w finale tej imprezy przeciwko Holandii zamiast Niemców powinni byli grać Polacy. Pamiętny mecz w wodzie z drużyną RFN we Frankfurcie i porażka 0:1 zamknęły polskiej drużynie drogę do finału. Doszło więc wtedy w Chorzwie do bardzo prestiżowego spotkania. Reprezentacja Polski zagrała chyba swój najlepszy mecz w historii polskiej piłki pokonując po znakomitym meczu zespół Holandii 4:1 po bramkach Szarmacha, 2 Łaty i Gadochy. Po tym zwycięstwie wielu już widziało polską drużynę w finałach ME. Niestety przyszłość okazała się znowu smutną dla polskiej piłki i po porażce z Holandią w Amsterdamie 0:3 i remisie 0:0 z Włochami w Warszawie reprezentacja Polski zajęła drugie miejsce w grupie eliminacyjnej a w finałach za grała Holandia która obok RFN była głównym faworytem tych rozgrywek. Mistrzem Europy jednak po sensacyjnym zwycięstwie w 1976 roku w Belgii nad drużyną RFN została Czechosłowacja. Finał był pięknym obfitującym w wiele podbramkowych sytuacji spotkaniem. Mecz mimo dogrywki zakończył się wynikiem 2:2. W karnych więcej szczęścia mieli Czesi i zostali niespodziewanie mistrzem Europy. Trzecie miejsce zajęła Holandia.

6-te ME 1980 w grupie eliminacyjnej polscy piłkarze spotkali się znowu z Holandią. Oprócz reprezentacji z kraju tulipanów w polskiej grupie były jeszcze zespoły NRD, Szwajcarii i Islandii. Tym razem w bezpośredniej konfrontacji z Holandią Polacy okazali się dużo lepsi bo wygrali w Chorzwie 2:0 (bramki Boniek, Mazur) a w rewanżu w Amsterdamie byli remis 1:1 (bramka Rudy). Niestety w meczach w NRD polska drużyna straciła 3 pkt. Szczególnie porażka w Lipsku 1:2 była bardzo bolesna dla sympatyków polskiej piłki. Tydzień temu miałem okazję rozmawiać z Grzegorzem Lato, oto co ten znakomity

piłkarz powiedział o tym meczu. Pamiętam dobrze ten mecz. Przyjechalismy do Lipska z nastawieniem na zdobycie minimum 1 pkt. Zdawaliśmy sobie sprawę że czeka nas bardzo ciężki mecz, ale wszyscy znaleźliśmy swoją wartość i byliśmy optymistami. Pierwsza połowa potwierdziła nasze przewidywania i wszystko przebiegało zgodnie z planem. Do przerwy prowadziliśmy 1:0. Graliśmy dobrze i kontrolowaliśmy cały czas grę. Druga połowa to przeciwieństwo pierwszej. Dziwna ospałość, brak zaciętości w grze. Gdy zrobiło się 1:1 staraliśmy się ten wynik utrzymać. Później NRD objęło prowadzenie 2:1 a my jakos nie potrafiliśmy się pozbić żeby zdobyć się na akcje które by dały wyrównanie. Te stracone punkty z Lipska zadecydowały że nie my a Holandia awansowała do finałów. Szkoda i po dziś dzień nie potrafię sobie wytłumaczyć jak to się stało że wtedy tak przepaliliśmy tę drugą połowę. Mecz finałowy odbył się we Włoszech. W finale na stadionie w Rzymie spotkały się drużyny RFN i Belgii. Po dobrym i ciekawym spotkaniu zwycięstwo 2:1 odniosła drużyna RFN.

VII ME 1984 ZSRR, Portugalia i Finlandia to były drużyny z którymi Polacy musieli walczyć aby zagrać w finałach na boiskach Francji. Wydało się że polska drużyna stoi teraz przed dużą szansą bo w/w zespoły były w zasięgu polskiej reprezentacji. Już pierwszy mecz w którym Polacy przegrali z Portugalią 1:2 nie wroził nic dobrego. Potem przyszedł remis z Finlandią i ZSRR a następnie porażka w Moskwie 0:2 z ZSRR i koniec marzeń o awansie. Ostatni mecz przeciwko Portugalii miał dla Polaków znaczenie tylko prestiżowe natomiast dla Portugalii było to bardzo ważne spotkanie które zresztą wygrali 1:0. Później Portugalia wygrała także 1:0 ze ZSRR i nie spodziewanie zostali zwycięzcami grupy. Mistrzem Europy zostali gospodarze tej imprezy reprezentacja Francji po zwycięstwie nad Hiszpanią 1:0. Najwięcej jednak pochwał za swą piękną pełną polotu grę otrzymali zdobywcy 3 miejsca Duncycy.

Finały VI ME odbędą się w przyszłym roku na 8 stadionach RFN. Już w ubiegłym roku 32 zespoły narodowe przystąpiły do eliminacji. Zespoły te zostały podzielone na 7 grup eliminacyjnych z których tylko zwycięzcy otrzymają awans. Osmym finalistą będzie gospodarz tej imprezy zespół RFN. Chciałbym teraz przedstawić poszczególne grupy jako że w każdej grupie rozegrano już po kilka spotkań eliminacyjnych.

GRUPA I			
mecze bramki pkt			
Hiszpania	2	3	4
Rumunia	2	4	2
Austria	2	3	2
Albania	2	1	0

W tej grupie raczej pewnym faworytem jest Hiszpania i ona zapewne zagra na boiskach RFN.

GRUPA II			
Włochy	3	10	2
Szwecja	3	8	1
Portugalia	2	2	2
Szwajcaria	3	3	6
Malta	3	0	12

Bardzo silna grupa i obecnie trudno wskazać zwycięzcę. Piłkarski rozsądek każe mówić że Włochy będą mistrzem tej grupy, choć ja uważam że zawsze nieobliczalni Szwedzi mogą postarać się o dużą niespodziankę.

GRUPA III			
ZSRR	3	7	1
NRD	3	2	0
Islandia	3	1	3
Francja	3	0	2
Norwegia	2	0	4

Jeszcze chyba mocniejsza grupa od poprzedniej. Głównymi faworytami były drużyny Francji i ZSRR. Później były jako że Francja po porażce u siebie z ZSRR 0:2 straciła już praktycznie swoje szanse. Jeszcze tylko NRD może zagrozić Rosjanom w co ja zresztą nie wierzę.

GRUPA IV			
Anglia	2	5	0
Jugosławia	2	4	2
Irlandia Północna	2	0	3
Turcja	2	0	4

Zdecydowanym faworytem w tej grupie są Anglicy którzy w dwóch meczach z Jugosławią i Irlandią Północną nie stracili punktu i bramki.

GRUPA VI			
CSRR	2	3	0
Dania	2	1	0
Walia	1	1	1
Finlandia	3	1	5

Jezeli trenerowi Dunczyków Piontkowi uda się znowu pociągnąć z całej Europy najlepszych duńskich piłkarzy to oni powinni wygrać tę grupę.

GRUPA VII			
Belgia	3	9	3
Szkocja	3	3	0
Irlandia	2	2	2
Bułgaria	2	1	1
Bulgaria	2	1	2
Luksemburg	2	0	0

Dwóch równorzędnych rywali w walce o pierwszeństwo Belgia i Szkocja. Belgia jest podbudowana sukcesem w Meksyku. Szkoci spragnieni dobrych wyników na arenie międzynarodowej.

GRUPA V			
Grecja	4	10	6
Holandia	3	3	0
Polska	2	2	1
Węgry	2	1	3
Cypr	3	3	9

Grupę tę zostawiłem na koniec jako że jest to polska grupa. Polska drużyna wystartowała pod nowym kierownictwem Wojciecha Łazarka bardzo obiecująco. Po zwycięstwie z Grecją 2:1 Polacy zremisowali 0:0 w Amsterdamie z

Holandią. Czyżby tym razem po tylu latach zobaczyliśmy nareszcie Polskę w finałach ME? Bardzo trudno odpowiedzieć na to pytanie jako że zespół polski czeka bardzo trudne zadanie. Jedynie Cypr w grupie V jest zespołem najsłabszym Grecy w piłkę grają na pewno potrafią czego przykładem niech będzie ich niespodziewany awans w 1980 roku do finałów ME we Włoszech. Grają piłkę szwajcarską ładną technicznie. Szczególnie u siebie są bardzo groźni. Węgrzy w tych eliminacjach mieli naprawdę swą nadszarpniętą opinię po słabych występach w Meksyku. Jednak dwie porażki na samym starcie z Holandią i Grecją przekreślają ich szanse na awans. Już tradycyjnie najgroźniejszym rywalem reprezentacji Polski będzie Holandia. Wielu kibiców a także i działaczy piłkarskich widzi szansę awansu w tym że ostatni swój mecz przed własną widownią polska drużyna gra właśnie z Holandią w Chorzwie. Uważam że nie to za decyduje a samo przygotowanie polskiej drużyny. Holandia jest zbyt klasowym przeciwnikiem by w meczu o wszystko ugięła się pod presją publiczności. Nie oznacza to że jestem pesymistycznie nastawiony do szans polskiej drużyny. Wracając przeciwnie bardzo wierzę że trener Łazarek nareszcie zbuduje drużynę która nie tylko uzyska po raz pierwszy w historii awans do finałów ME ale także pokaze ładną nowoczesną grę i jak w czasach Kazimierza Górskiego będzie znowu podziwiana na stadionach świata.

Trener reprezentacji Polski Wojciech Łazarek wierzy że Polska zagra w Euro 88.

Z PIŁKĄ PRZEZ ŚWIAT

■ Szwajcaria jest zainteresowana organizacją finałów mistrzostw świata w piłce nożnej w 1998 roku. Prezes FIFA Joro Hawelange stwierdził że Szwajcaria dysponuje niezbędną infrastrukturą i odpowiada wszelkim warunkom aby podjąć się organizację tej wielkiej imprezy piłkarskiej.

■ Halowy turniej piłkarski w Strassburgu (Francja) wygrała drużyna Eintrachtu Frankfurt. Najlepszym piłkarzem tego turnieju został wybrany Włodzisław Smolnerek który także zdobył tytuł króla strzelców z 7 bramkami.

■ FC Homburg pokonał w towarzyskim meczu drużynę SV Beeden 5:0. Dwie bramki dla zwycięzców strzelił Wojcicki.

■ Hiszpania zremisowała w towarzyskim meczu w Barcelonie z Holandią 1:1 (0:1). Prowadzenie dla Holendrow w 20 min uzyskał Gullitt. Wyrownal w 70 min Caldera.

■ W eliminacyjnym meczu do ME w grupie 2 Włochy pokonały w Bergamio zespół Malty (5:0 (5:0)). Bramki dla reprezentacji Włoch strzelił Bagni (6), Bergomi (9), Altobelli (24 i 33) i Vialli (44).

■ Nisłutek zarządczyni Włoskiej Federacji Piłkarskiej wszczął zawody w piłkę w tym kraju (także Boniek) powinni przejść Aids Test.

W Australii po raz ostatni razem Boris Becker (z prawej) i jego trener Gunther Bosch.

TENIS

* Porażka Borysa Beckera w ćwierćfinale Australian Open i jego zachowanie w tym turnieju przyspieszyło decyzję odejścia od niego, jego trenera - Boscha. Kryzys między zawodnikiem a trenerem narastał od dłuższego czasu, a Australian Open dopełniło źródła goryczy. Gunther Bosch, który był związany z Beckerem od wielu lat, nie mógł się pogodzić z wieloma sprawami, dotyczącymi ich wspólnej pracy.

* Kanada po zwycięstwie nad Wenezuelą 4:1, awansowała do drugiej rundy, amerykańskiej strefy - Pucharu Davisa. W II rundzie jej przeciwnikiem będzie Peru.

* Mirosław Mecir (CSRR) wygrał turniej tenisowy w Sydney, pokonując w finale Australijczyka Petera Doohana 6-2, 6-4.

Z OSTATNIEJ CHWILI

* Narciarski bieg zjazdowy w Crans-Montana (Szwajcaria) wygrała Maria Walliser z czasem 1 min 43 80 przed Michaelą Figini (obydwie Szwajcarki).

KŁOPOTY Z ANGIELSKIM

ALEKSANDER
PIEKARSKI

Część druga

Podajemy dalszy ciąg wzorów zdan z użyciem czasu dokonanego *Present Perfect*. Każdy wzór trzeba traktować jako DRYL, czyli ćwiczenie do głośnego powtórzenia i nauczenia się na pamięć danej serii zdań

Czas *Present Perfect* jest dla Anglika, czy Kanadyjczyka czasem teraźniejszym. Nie zawsze ten czas ma odpowiednik w języku polskim jako teraźniejszość, nieraz tylko polskim przeszłym czasem można go przetłumaczyć

Mielismy w poprzednim numerze zdania twierdzące (oznajmujące) z użyciem słów *just* i *already* np. *She has just boiled some milk, she has already boiled some milk*

Teraz zdania przeczące z użyciem *yet* (jeszcze) do ćwiczeń

1 Did you have breakfast at 8 00 o'clock?
Yes I had breakfast at 8 00 o'clock
What about your son?
He hasn't had breakfast yet

2 Did you leave the office early this afternoon?
Yes I left the office early this afternoon
What about the boss?
He hasn't left the office yet

3 Did you meet Mary yesterday?
Yes I met Mary yesterday?
What about your wife?

She hasn't met Mary yet
Zdania typu *czy kiedykolwiek* *byles*, *widziałes*, *czytales*, etc

- 1 Have you ever eaten red potatoes?
No I ve never eaten red potatoes
- 2 Have you ever been to Africa?

CZAS
DOKONANY

- No I ve never been to Africa
- 3 Have you ever seen a comet?
No I ve never seen a comet

Nie miałem dotąd szczęścia *Przeczytałem dotychczas cztery książki po angielsku* *Dotąd, dotychczas = so far* Tego typu zdania wypowiadamy po angielsku używając *Present Perfect*

- 1 I haven't been successful so far
- 2 She has dropped two plates so far
- 3 He has read four books in English so far
- 4 We have learned fifteen words in Chinese so far

Czy ostatnio przeczytałeś jakieś dobre książki? Po angielsku *Have you read any good books lately?* Podobne zdania *She hasn't seen John lately* *There have been a great number of accidents lately*

Jestem w Kanadzie od sześciu miesięcy i podobne zdania

- I have been in Canada for six months
He has been in prison for two years
She has been abroad for six months

Przykład pułapki testowej Przetłumacz na angielski
Spotkales go kiedykolwiek przedtem?
Nigdy go nie spotkałem przedtem
Poprawne rozwiązanie drukujemy do góry nogami (upside-down)

Have you ever met him before?
I have never met him before

Inne przykłady

Up till now (dotąd) he has been abroad three times
Up till now I have been abroad three times so far
I have not seen my mother since 1985
I have not received any letter since last January
I saw him three years ago
I have not seen him for three years

Utrwalenie zdań ze słowem *since*

- 1 Did you see Susan in November?
Yes I did but I haven't seen her since November
- 2 Did he write to you on December 12th?
Yes he did but he hasn't written to me since December 12th
- 3 Did you hear from him last month?
Yes I did but I haven't heard from him since last month

Trudniejszym ćwiczeniem będzie łączenie dwóch czasów

- 1 Have you driven your car today?
Yes I ve driven my car several times today but I didn't drive it yesterday
- 2 Have they watched the television today?
Yes they have watched the television several times today but they haven't watch it yesterday
- 3 Have you looked for your lost wallet today?
Yes I ve looked for my lost wallet several times today but I didn't look for it yesterday
- 4 Have you opened this window today?
Yes I ve opened this window several times today but I didn't open it yesterday

Im więcej zdań nauczymy się na pamięć tym łatwiej będzie nam posługiwać się bezbłędnie czasem *Present Perfect*

IGRASZKI
Z POLSZCZYZNĄ
EUFEMIZMY

Obecnie słowo "wariat" uchodzi za obraźliwe, więc zastępujemy wariata psychicznie chorym. Słowa drażliwe, dosadne, nieprzyzwoite zastępujemy łagodniejszymi, jeżeli zależy nam na utrzymaniu się na pewnym poziomie kultury w słowach. Takie zastępcze, łagodniejsze słowo zwie się eufemizmem.

Wracając do tematu proponuję przechadzkę w niedawną przeszłość polskiego języka. Kiedyś używano się słowa "szaleńiec". Kiedy to słowo poczęło razić, znalaziono wytwórny eufemizm - odmieniec. Po jakimś czasie ten eufemizm spowszedniał, stał się słowem obraźliwym używanym jako przezwisko. Siegnięto więc do języka łacińskiego. Po łacinie odmieniec czyli inny to "varius", inna lub inne czy inności to "varia" no a odmieniec męskiego rodzaju w polskiej pisowni? Wiadomo wariat. Zdziwienie muszą budzić ciekawe zmiany znaczeń wielu słów na przestrzeni lat.

Bardzo wiele eufemizmów posiada przymiotnik "pijany". Jest tego cała litania. Zamiast obraźliwego pijany mówi się wstawiony, wyperfumowany (zamiast cuchnący gorzaka), pod dobrą datą, itp. Zamiast cham powiemy mniej obraźliwie źle wychowany.

Na początku XX wieku eufemizmem zaczęto osłaniać słowo Żyd. Eufemizmem na określenie Żyda był Izraelita, oczywiście w znaczeniu narodowościowym, bo w znaczeniu religijnym sami Żydzi nazywali siebie niekiedy starozakonnymi.

Eufemizmy istnieją w każdym języku, więc również w angielskim, ale to już inna historia.

ANNA DUBISKA

Jak zmniejszyć
INCOME TAX?

(Ciąg dalszy)

SLUBY I ROZWODY Bierz ślub w grudniu - rozwódz się w styczniu! Planujmy zawarcie związku małżeńskiego pod koniec roku kalendarzowego nie tylko dlatego, że atmosfera Bożego Narodzenia stwarza dodatkowo podniosły nastrój, ale też dlatego, że biorąc ślub w tym okresie można zaoszczędzić na podatkach.

Przepisy *Income Tax* przewidują, że niezależnie od daty zawarcia małżeństwa otrzymuje się pełną ulgę podatkową na współmałżonka o ile jego dochód nie przekracza określonej sumy. Bierze się pod uwagę tylko dochód w czasie trwania małżeństwa. Jeżeli małżeństwo zostało zawarte pod koniec roku, to dochód ten siłą faktu będzie niewysoki i małżonek bez trudu zakwalifikuje się jako osoba pozostająca na utrzymaniu podatnika (dependant).

Podobnie ma się sprawa przy rozwodach i separacji. Niezależnie od daty rozwodu czy separacji można na byłego współmałżonka uzyskać ulgę podatkową za cały rok, o ile tylko zarobki jego w czasie trwania małżeństwa nie przekroczyły określonej granicy.

Te same przepisy obowiązują w stosunku do dzieci. Pełne ulgi podatkowe i w pełnym wymiarze *Child Tax Credit* można otrzymać nawet jeśli dziecko urodzi się lub przyjedzie do Kanady 31 grudnia.

Ciąg dalszy nastąpi

INCOME TAX

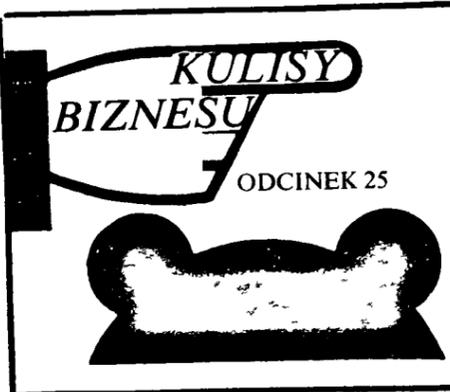
BEZ KŁOPOTÓW

OSZCZĘDZISZ PIENIĄDZE I CZAS
KORZYSTAJĄC Z FACHOWEJ
POMOCY PRZY WYPEŁNIANIU
ZEZNAŃ PODATKOWYCH
ANNA DUBISKA

- Autorka licznych artykułów na temat *Income Tax* w prasie polonijnej
 - Wieloletni pracownik firmy H&R Block
- ZAWIADAMIA O OTWARCIU
WŁASNEGO BIURA

- Udziela porad i na oczekaniu wypełnia zeznania podatkowe
 - Bezpłatne porady w zakresie planowania finansowego dla stałych klientów
- CENY PRZYSTĘPNE - OD \$ 10 WZWYŻ
ZGŁOSZENIA TELEFONICZNE
925 - 8128

Adres 588 SPADINA AVE

INFORMACJA

Kolejny sezon podatkowy za pasem. Przygotowując się do niego, niejedyną rozważa możliwość rozpoczęcia własnego biznesu, słusznie spodziewając się zwiększonych odpisów podatkowych.

Dla wszystkich, którzy są na etapie rozpoczynania własnego biznesu, zbierania informacji, itp., przygotowałem listę

przydatnych adresów i telefonów. Mam nadzieję, że ułatwi to Państwu dotarcie do właściwych urzędów w krótszym czasie. Lista ta nie jest kompletna. Obejmuje jednakże, moim zdaniem, najważniejsze i najczęściej odwiedzane instytucje.

- 1 C A NUMBER (TEXTILE)
Consumer & Corporate Affairs Packaging Labelling & Textile
5075 Yonge Street Willowdale 224 3950
- 2 EMPLOYMENT STANDARDS BRANCH
965 0853
- 3 FRANCHISING
Association of Canadian Franchisors
44 Laird Drive Toronto 483 6105
- 4 IMPORT & EXPORT INFORMATION
Customer Service and Information Unit
Canada Customs
55 Bloor Street West 10th Floor Toronto 973 8022
- 5 IMPORTS
Canadian Importers Association Inc.
60 Harbour Street 5th Floor
Toronto 862 0002
- 6 INCOME TAX & PAYROLL DEDUCTIONS EMPLOYERS KIT
Revenue Canada
36 Adelaide Street East 2nd Floor
Toronto M5C 1J6 869 1500
- 7 ITINERANT SALESPERSONS (BONDING UNDER THE CONSUMER PROTECTION ACT)
Central Registration Ministry of Consumer and Commercial Relations
555 Yonge Street 4th Floor Toronto 963 0444
- 8 LABELS FOR NEW MATERIAL
Upholstered and Stuffed Articles
3300 Bloor Street West Toronto 239-4853
- 9 MAIL ORDER
Canadian Direct Marketing Association
Suite 205
201 Consumer Road Willowdale M2J 4G8
494 8585
- 10 MUNICIPAL LICENSES (FOR CONTRACTORS RENOVATORS

RESTAURANTS ETC)
Metro Licensing Commission
20 Holly Street (Yonge & Eglinton) Toronto
488 2221
or Municipality in which business is located

11 NEW PRODUCTS (INDUSTRY STANDARDS)
Canadian Standards Association
178 Rexdale Boulevard Rexdale 747 4000

12 NEW VENTURES PROGRAM
1 800 387 6142

13 PATENTS COPYRIGHT TRADE MARKS
Consumer and Corporate Affairs
25 St Clair Avenue East Toronto 973 3710

14 PARTNERSHIPS REGISTRY
Companies Branch
Ministry of Consumer and Commercial
555 Yonge Street Toronto M7A 2H6 963 0510

15 STORE CLOSING
Retail Business Holiday Act
Ministry of Solicitor General
25 Grosvenor Toronto 965 3440

16 TRADE CERTIFICATION
Ministry of Colleges and Universities
558 Yonge Street 2nd Floor Toronto 965-4211

17 VENDOR PERMIT
Retail Sales Tax Office
Ministry of Revenue
10th Floor 2300 Yonge Street (at Eglinton)
Toronto 487 1361

18 WHOLESALER'S SALES TAX LICENCE (FEDERAL SALES TAX EXEMPTION) (Optional)
Revenue Canada
25 St Clair Avenue East Toronto 973 6561

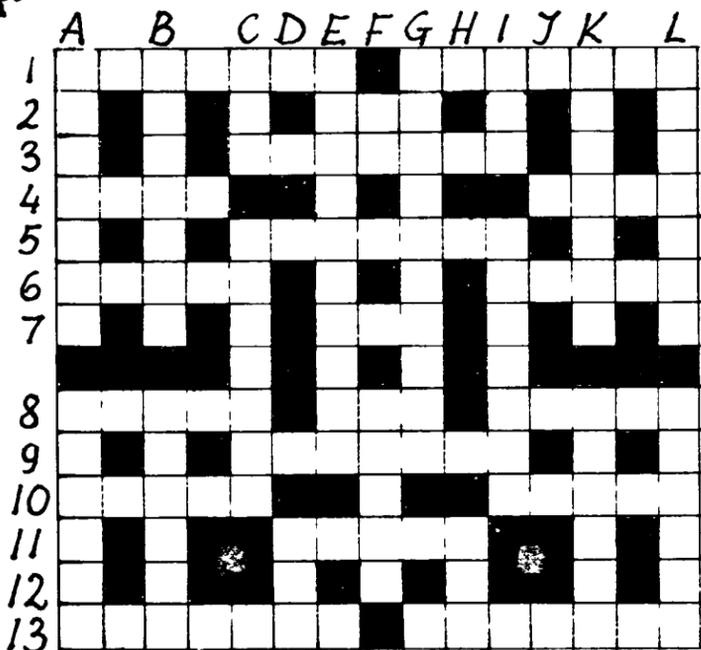
19 WORKERS COMPENSATION BOARD
2 Bloor Street East 34th Floor
Toronto M4W 3C3 927 3925

PIOTR CHWALISZ,
MURRAY KEESO & CO.
Chartered Accountants
(416) 598-2512, 530-0305

**Krzyżówka własna
Nr 218**

z motylicą

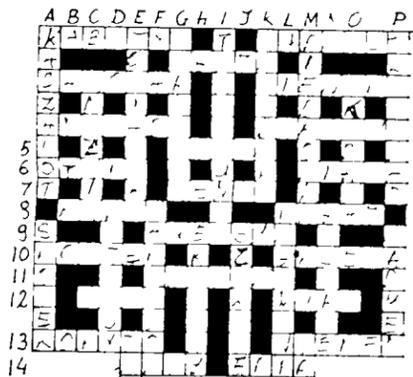

- Poziomo**
 1 A chrust
 1-B tatrzański zwierzak
 2-E Świętojańska lub posłubna
 3-C roznoszą malarę
 4-A gory w Ameryce Łac
 4-J nacięcie na kiju
 5-C tytułowy bohater Puszkina
 6-A węglowodany sacharydy (pisane z prawej do lewej)
 6-I krzew
 7 E gat piwa
 8- A nad głową
 8-E japońska waluta
 8 I zwoj wełny
 9-C utwory zaliczane tradycyjnie do wzorowych
 10 A w starożytności państwo graniczące z Egiptem
 10-I generał gubernator Warszawy w końcu XIX w rusyfikacji
 11 D grecka wyspa u wybrzeży Albanii
 13-A gorskie uzdrowisko w Polsce
 13-G filozof franc. twórca intuicjonizmu laureat Nagrody Nobla

- Pionowo**
 1-A uparty zacietrzewiony nietolerancyjny dogmatyk
 1 B uchwała wyrok sądu
 1-C częstochowski
 1 E sugestia natchnienie wpływ idei
 1-G książka działacz rewol-demokr XIX w w Polsce
 1-I marcowe były zgubne dla Juliusza Cezara
 1-K zwyciężyli wojska Henryka Brodatego pod Legnicą

- 1 L siodło
 5-C polski malarz naiwny
 5 I prezydent Ghany w latach 60-tych (obalony)
 8-A spis znaczeń sennych wizji
 8 B nieozwienieni aktorzy filmów science fiction
 8-F pochodne kwasów i alkoholi
 8 K podróżny na kawę
 8 L glinka porcelanowa
 11 D pleśń
 11 H stoją w pasiece

**Rozwiązanie
Krzyżówki Nr 217**

Redaguje lek med
JADWIGA GORNICKA
 specjalista chorób wewnętrznych
 Tel 246 - 9371

apteka natury

Przeciwwskazania Ocet jabłkowy nie jest wskazany dla wrzodowców i przy zakażeniu stosowania produktów spożywczych kwasnych. W takich przypadkach ewentualne dawkowanie zależy od decyzji lekarza.
 Niedobory biopierwiastków jak potas magnez miedź żelazo jod bor itp. wywołują u zwierząt choroby. U krów mogą wystąpić następujące objawy:
 1. Chroniczne i ostre zapalenie wymion co powoduje zażalenie mleka paciorkowcom i innymi bakteriami

- 2 Poronienie i bezpłodność oraz trudne porody
- 3 Brak laktacji wychudzenie osłabienie
- 4 Artretyzm spuchnięte kolana co utrudnia kładzenie się i powstawanie
- 5 Podatność na przeziębienia i częste stany grypowe
- 6 Porażenia bezwład kończyn po ocaleniu
- 7 Ciągłe zaparcia
- 8 Słabe nowo narodzone cielęta

Oto kłopoty i troski hodowców. Badania odczynu pokarmu np. za pomocą papierka lakmusowego wykazują w takich przypadkach zasadowość pozywienia. Krowy bronią się przed tym poszukując pozywienia o odczynie kwaśnym. Krowy uwalniają się od wyżej wymienionych schorzeń gdy otrzymują pozywienie z dodatkiem octu jabłkowego. Ich mleko zawiera wtedy znacznie mniej roznych bakterii jest smaczniejsze bardziej tłuste i zdrowsze. Ocet jabłkowy jest powszechnie stosowany w wielu krajach np. w Bułgarii w Szwajcarii w Austrii w RFN itd. Ocet jabłkowy leczniczy powinien zawierać 6 proc. kwasu octowego.

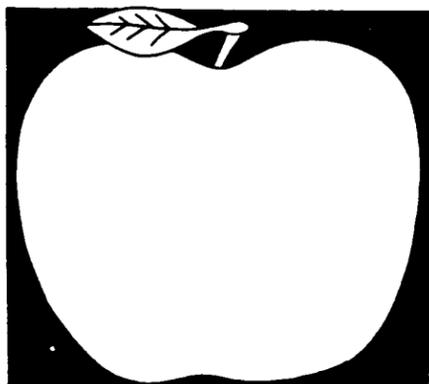
Ropne zapalenie wymion u krów znika szybko o ile poda je się ocet jabłkowy. Wtedy ilość otrzymanego mleka może podwoić się.

Owoce norki ludzie itp. chorują nieraz na zawroty głowy pochodzenia usznego. Choroba ta zwana zespołem Meniera spowodowana jest wewnątrzusznymi zaburzeniami czynnościowymi ucha wewnętrznego objawiającymi się napadowymi zawrotami głowy z osłabieniem słuchu szumami w uszach oraz niekiedy oczopląsem.

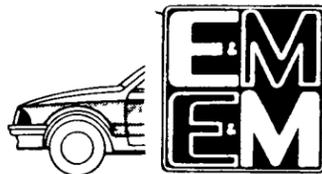
Atak zawrotu głowy z zakłóceniami równowagi powoduje u norki i owiec zataczający bieg w kołko. Zwierzęta te kręcą się wokół siebie łapiąc zakończenie ogona mocno wyryzując się. Gdy ten siun trwa dłużej norki obgryzają ogon. Jeżeli to zdarza się u samca to staje się on niezdolny do rozplodu gdyż nie mając ogona nie może opierać się przy kryciu samicy. Norki żyjące na wolności regulują sobie pH tej odczyn kwaśny. Dodawanie do ich pokarmu octu jabłkowego w ilości 1/2 litra czki chroni je od choroby Meniera a w ogóle zwierzęta domowe przed epidemiami.

Współautorem tej części jest Jacek Chmiel doktor weterynarii.

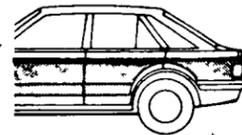
**OCET
JABŁKOWY**

Do nabycia w sklepach na temat leczenia zwierząt i ludzi...
 141 246 9371

**E & M AUTOMOTIVE
MACHINE SHOP**
 Quality Engine Rebuilding
 763-4106

Edward Kanas
 3581 DUNDAS ST. WEST

Marek Sitarz
 TORONTO

- kapitalne remonty silników wszystkich typów (import oraz krajowe)
- podwyższamy moc silnika
- borowanie bloków
- szlifowanie koł zamachowych, głowic i wałów
- sprzedaż części zamiennych 10% zniżki

**Co tu jest grane? -
Impreza kabaretowa
z Polski**

Na rozpoczęcie noworocznego sezonu imprez artystycznych Jan Wojewodka prowadzi do nas z Polski grupę znanych aktorów estradowych zrzeszonych w nowo założonym kabarecie KAWON. Grupa ta przygotowała bardzo ciekawy program rozrywkowy pod tytułem CO TU JEST GRANE z którym objeździe znane ośrodki polonijne w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

Czołową pozycję programu zajmuje wszechstronnie utalentowany aktor ulubieniec niżej Polonii Jan Kobuszewski który nigdy nie zawiodł swoich wiernych słuchaczy. Sekundową rolę będzie jego wieloletni partner w popularnie słuchanych w Polsce programach telewizyjnych Wielokropki Jan Kociniak aktor jednego z najlepszych Teatrów Warszawy ATENEUM. J. Kociniak należy do czołowej grupy aktorów komediowych jakkolwiek i role dramatyczne nie są mu obce.

W programie wystąpi również świetny aktor charakterystyczny Wiesław Gołas. Ktoż z nas nie podziwiał go w takich filmach jak ZONA DLA AUSTRALIJCZYKA czy POTOP w którym tak

znakomicie kreował rolę hetmana Stefana Czarnieckiego. Program poprowadzi zsluzony aktor Teatru Kwadrat Włodzimirz Nowak. On to właśnie w roku ubiegłym założył nowy kabaret KAWON którego premierowy program cieszył się dużym powodzeniem w Berlinie Zachodnim.

Przysłowiowym gwiazdą programu będzie niewątpliwie udział jednej z najbardziej popularnych w dzisiejszej Polsce piosenkarki Krystyny Gizowskiej która przyjeżdża do nas z Kraju po raz pierwszy. K. Gizowska znana jest nam przede wszystkim z przebojowej piosenki NIE BYŁ O CIEBIE TYLE LAT którą Gizowska wykonała wcześniej w Polsce. Można też śmiało powiedzieć że wszystkie piosenki K. Gizowskiej adresowane są do szerokiej publiczności. Stąd też słuchane są z przyjemnością przez wszystkich zarówno starszych jak i młodszych słuchaczy. K. Gizowska bardzo często śpiewa z granicą i ostatnio przez pół roku występowała w rewiu słynnego Friedricha st. d. Palast. Akompaniować będzie T. Suchocki.

Należy się zatem spodziewać że program CO TU JEST GRANE w wykonaniu tak znakomitych i słow polskiej estrady będzie nie tylko bardzo interesujący i przyspidnie do gustu nawet najbardziej wymagającej publiczności. Zapraszamy serdecznie.

KABARET - "KAWON" - Z POLSKI
 W PROGRAMIE ROZRYWKOWYM P T

Co Tu Jest Grane

UDZIAŁ BIORĄ ★ KRYSZYNA GIZOWSKA ★ WIESŁAW GOŁAS ★
 JAN KOBUSZEWSKI ★ WŁODZIMIERZ NOWAK ★ JAN KOCINIAK
 ★ TADEUSZ SUCHOCKI

HUMOR ■ SATYRA ■ PIOSENKI ■ SKECZE ■ MONOLOGI
 KALENDARZYK WYSTĘPOW

MONTREAL, P Q - sroda 11 lutego, 8 00 P M, Westmount High School Aud
 TORONTO, Ont - czwartek 12 lutego, 8 00 P M, Sala Parafii sw. Kazimierza
 przy Roncesvalles Ave, oraz w niedzielę 15 lutego, 2 30 i 6 00 P M, West
 Toronto Sec School Aud, 330 Lansdowne Ave

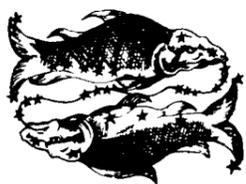
KITCHENER, ONT - piątek, 13 lutego, 8 00 P M, Sala Pol Can Legionu
 HAMILTON, Ont - sobota 14 lutego, 8 00 P M, Scott Park High School Aud
 WINDSOR, Ont - wtorek 17 lutego, 8 00 P M, Polonia Cultural Centre
 LONDON, Ont - sroda 18 lutego, 8 00 P M, Sala Parafialna, 419 Hill Str
 ST CATHARINES, Ont - czwartek 19 lutego, 8 00 P M, Sala Polsko-Kanadyjskiego Legionu

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH SERDECZNIE!
 Przedsprzedaż biletów - SolarSKI Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave, tel 536-5452
 Zamowienia telefoniczne i informacje K. Kopowski, tel 259-0649

LESZEK SZUMAN

RYBY

19 luty - 20 marzec

Czucie i wiara silniej mówią we mnie
Niz mędrca szkietko i oko
Ballady i Romanse
Adam Mickiewicz

W scisłym gronie najbliższych przyjaciół Ryby potrafią być rozmowne, wesołe i umieją okazać dużo serdeczności i ciepła, albowiem dominującą cechą ich usposobienia jest uczciwość. W większym towarzystwie Ryby czują się nieswojo. Są oniesmielone i speszone. Może dlatego chętnie piją wódkę w takich wypadkach, dla słumienia w sobie oporów.

Rzadko zdarza się, aby Ryby dochodziły do jakiegos wysokiego, odpowiedzialnego stanowiska. Nie mają zresztą pod tym względem żadnych szczególnych ambicji. Najlepiej czują się w środowisku skromnym, wiodą życie spokojne, ceniąc sobie więcej bezbarwne zacisze domowe, niż eksponowane stanowiska, gdzie każdy dzień przebiega w podnieceniu i niepokoju.

Mąż ze znaku Ryb kieruje się uczuciem. Zona ma do niego nieraz pretensje, że jest za miękki, za dobry, za pobłażliwy, zwłaszcza gdy chodzi o ich dzieci. Jego zainteresowania dobrą kuchnią trochę przekraczają przeciętny poziom. Nie wolno mu za wiele folgować pod tym względem, bo jego zdrowie nie jest nadzwyczajne. Także jego siły fizyczne są dość ograniczone. Nie wymagamy więc aby wyłącznie tylko on sam znosił węgiel do piwnicy. Jego ruchliwość często związana z zawodem - wychodzi mu natomiast na zdrowie. Pan mąż ze znaku Ryb łatwo ulega nastrojom. Od nich jest też zależne jego postępowanie. Doświadczona zona umie wnioskować z miny męża. Ryby jak i on ma dziś humor. Należy pamiętać, że niepokazność i bezradność Ryby jest tylko pozorna. Ryba daje sobie w życiu zazwyczaj dobrą radę. Robi to może w inny sposób niż większość ludzi, lecz fakt ten jest bezsporny. Wybacmy mu więc wspaniałomyślnie jego dziwactwa, bo w większości wypadków jest on na wskroś dobrym i łagodnym człowiekiem.

Gadaliwa pani Ryba jest trochę niewolnicą własnego domu. Często zdarza się, że rodzina wykorzystuje jej dobroć i ofiarnosc. Szczególnie, kiedy ktoś w domu zachoruje, potrafi Ryba poświęcić pacjentowi bezsenne noce. Pani Ryba ma dużo zmysłu estetycznego. Będzie dążyła do upiększenia mieszkania, lecz w sposób oszczędny i mało kosztowny. Jej dom jest jej światem. Należy więc iść jej na rękę w tych staraniach. Zdrowie pani Ryby zdaje się szwankować częściej niż u innych kobiet. Należy więc oszczędzać jej siły i pomagać jej na każdym kroku. O ile warunki na to pozwalają, trzeba z nią wyjechać na urlop nad morze, bo tak się dziwnie składa, że Ryba jak prawdziwa ryba, lubi wodę.

Miękka, uległa i ustępliwa pani Ryba jest w życiu dzielna, lecz wymaga wyrozumiałego, oględnego traktowania. W stosunku do partnerów nieraz bywa niesmiała i bojaźliwa.

Kto pragnie zony uczuciowej, wrażliwej i receptywnej, reagującej subtelnie na każdy przejaw tklivosti, niech się rozejrzy wśród dziewcząt ze znaku Ryb.

U Ryb obojga płci jest niezmiernie ważny dobor odpowiedniego partnera. Gdy wymaganiom tym stanie się zadość, życie seksualne Ryb jest wówczas aktywne, a nawet dość trudne do wyczerpania. Można powiedzieć, że pod tym względem Ryby są na drugim miejscu po Skorpionie, który stoi na czele wszystkich znaków w tej dziedzinie. Pan Skorpion jest znany z tego, że szczególnie podobają mu się blondynki, brunetki i szatynki oraz wszelkie inne panie z temperamentem.

Towarzysz życia Ryby musi być dobrany starannie i z rozwagą, albowiem jej seksualizm jest zawsze związany z ściśle określonym typem.

W miłości dominuje u Ryb uczucie i tylko na tej drodze może dojść do zbliżenia partnerów.

Mimo wielu cech wskazujących na nierealne podejście do życia, pani Ryba jest bardzo zainteresowana położeniem finansowym przyszłego partnera. Nie wynika to jednak z materialistycznego nastawienia, jak to widzimy u Byka, lecz z zapobiegliwości, której celem jest zabezpieczenie przyszłości wspólnej obojga małżonków i ich dzieci.

Sławne w rodzinach dzieci-beksy pochodzą prawie zawsze ze znaku Ryb (ewentualnie ze znaku Raka). Ustępliwe, niesmiałe, często pozwalają się maltretować i tyranizować przez energiczniejszych rówieśników lub przez rodzeństwo. W tym znaku spotyka się najwzdzięczniejszych słuchaczy bajek o smokach, zaklętych królewnach i czarownicach. Także Raki i Skorpiony lubią we wczesnej młodości słuchać fantastycznych bajek. Dzieci-Ryby chętnie przebywają myślami w krainie fantazji i marzeń.

W szkole nie należą wcale do najgorszych. Ich silną stroną to matematyka i języki obce. Dzieci ze znaku Panny mają wycucie gramatyczne, natomiast młode Ryby mają słuch i na tej drodze przyswajają sobie praktycznie obcą mowę.

Z natury trochę skryte, Ryby niechętnie wywnętrzają się ze swoich myśli przed rodzicami i rodzeństwem. Swe małe tajemnice wolą powierzać pamiętnikom. Młode Ryby są spokojne i grzeczne, wszędzie więc są widziane mile. Lubią zwierzęta i kwiaty.

Należy jeszcze poświęcić kilka słów wygodnictwu. Ryb. Większość osób z tego znaku nie cierpi wariackiego tempa pracy, które wspaniale odpowiada Baranowi i Skorpionowi. Ryby cechuje pewna bierność - A może mi ktoś udzieli pomocy? Dlatego nieraz jest wskazane, aby przy boku pana Ryby stała kobieta pełna dynamiki i optymizmu życiowego i wsparła partnera trochę swą aktywnością.

Pan Ryba znajdzie dla swego pasywnego charakteru harmonijne uzupełnienie w kobiecie energicznej i zdecydowanej. Związek taki podkreśli co prawda pantoflarskie właściwości męża, lecz wpłynie korzystnie na jego z natury dość bierny stosunek do świata.

Gdy okoliczności będą wymagały twardego, nieustępliwego wystąpienia, pewnej dozy bezwzględności i nieugiętej aktywności, Ryby nie staną do walki wręcz, a będą wołały nawet zrezygnować ze swych praw, biernie.

FACHOWE EKSPERTYZY ASTROLOGICZNE

Po szczegółowe informacje pisz
P O Box 366 St "D", Toronto
M6P 3T9, dzwon 519-578-1875

- Indywidualne horoskopy
- Wybór partnera
- Rozwiązania trudności życiowych i osobowościowych
- Nowa koncepcja w astrologii

Członek
International Society for Astrological
Research

5 lutego - 11 lutego

BARAN

Chęć zmian. Uważaj, że zaszedł Cię od działania dalekie od codziennej rutyny.

Również w pozytywne sercu nie pokaże i wielkie pokusy. W działaniach zawodowych ktoś na mawia Cię do ambitnej współpracy. Bądź jednak ostrożny, ponieważ możesz być w tej spółce stroną wyzyskiwaną. Licz się z Bykiem. Unikaj Wagi. Dzień miły, czwartek, liczba szczęśliwa 8.

BYK

Nowe pociągające znajomości i od razu przyda się ostrzeżenie zadbaj o starszą selekcję przyjaciół. Twoje spontaniczne reakcje nie zawsze będą jednoznacznie interpretowane. Złóż sprawę, którą spędzałaś Ci sen z powiek. Teraz możesz ją zadać, które wymaga wielkiej koncentracji. Najwłaściwszy sojusznik spod znaku Strzelca. Unikaj Raka. Dzień miły, poniedziałek, liczba 8.

BLIZNIĘTA

Wyobraźnia popycha Cię do zuchwałych czynów i nieprawdopodobnych posunięć. Nie daj się ponieść namiętnościom, zwłaszcza w sprawach serca. A swój przyływ energii wykorzystaj na nadrobienie zaległości. Z końcem tygodnia poprawa krzywej powodzenia, zwłaszcza w pracy. Uwaga w rozmowach z przyjaciółmi i rodziną uważaj na każde słowo. Nie podejmuj zobowiązań bez pokrycia. Najważniejsza jest Waga. Unikaj Strzelca. Dzień miły, sobota, liczba 2.

RAK

Ktoś baczenie Cię obserwuje i to nie od dziś. Właściwie już

się przyzwyczaiłeś do dyskretnej obecności tajemniczej intrygującej osoby. Ale teraz nadeszła pora odkrycia kart. Niektórzy bezkrytycznie podziwiają swego towarzysza z cią stosuj wobec niego taryfę ulgową. Warto zastanowić się nad dalszym postępowaniem. W pracy nie przewiduj się większych komplikacji ani specjalnych emocji. Serdeczny znak Wodnika unikaj Panny. Dzień miły, piątek, liczba 4.

LEW

Niebezpieczne sytuacje podstępne plany rywalizacja. Wszystko w imię miłości, czyli pomieszanie z ooplątaniami. A potem rozżalenie i głębsze refleksje nad własną niedolą. Ktoś szybko rozszyfruje Twoje intencje, wprawiając Cię w zakłopotanie. W pracy mieszane wpływy i zmienne szczęście. Jednego dnia czujesz się bardzo pewnie i dosłownie rosną Ci skrzydła, a ramiona potem wątpliwości i zniechęcenie. Nie zawiedziesz się na Baranie. Unikaj Bliźniąt. Dzień miły, niedziela, liczba 6.

PANNA

Skomplikowana pogmatwana sytuacja uczuciowa. I nie jest zapowiada pomyślnego rozstrzygnięcia. A więc zazdrość do której nie chcesz się przyznać. Zazdrość, która jest motorem wszelkich poczynań. Burzliwe dyskusje i postanowienie definitywnego rozstania się. Dramatyczne gesty! Nie prowokuj losu! Opanuj się i poczekaj, aż osłabną emocje. Sprobuj postawić na całkowitą szczerść. Liczy się Wodnik, ale na Skorpionie nie polegaj. Dzień miły, czwartek, liczba 4.

WAGA

W życiu prywatnym w wyniku przedziwnego splotu okoliczności pojawi się wiele przeszkód, barier. Ale nie wyolbrzymiaj

godząc się z losem. Możliwie, że w związku z tą cechą spotyka się w tym znaku częściej kompleksy zmniejszonej wartości.

Także plany i pomysły finansowe są u Ryb często dziwaczne. Na ogół Rybki uważają, iż pieniądze są do wydawania. Rybka nie jest dusigroszem. Łatwo rozstaje się z zarobionymi pieniędzmi. Z tarapatów finansowych Rybki zawsze jakos się wykręca. Tylko nieliczne wyjątki są strachliwe i oszczędne.

Co do pobudliwości seksualnej należy pamiętać, że pani Ryba ma trochę spóźniony zapłon. Jeżeli partner nie będzie z tym się liczył, łatwo w małżeństwie o nie-szczęście.

Taka jest ogólna charakterystyka osób ze znaku Ryb. Nie myślimy jednak, że wszystkie Ryby są bez wyjątku uosobieniem łagodności i cnot. I w tym znaku, jak wszędzie, spotyka się szubrawców i łajdaków, lecz postępowanie niewłaściwe będzie zakulisowe. W wypadkach skrajnie ujemnych Ryba nie zawaha się przed drobnymi swinstwami, lecz do wielkiego dranstwa będzie jej brakło rozmachu, odpowiedniego "charakteru", jaki ma na przykład Skorpion.

URODZENI W ZNAKU RYB

Mikołaj Kopernik (na granicy z Wodnikiem)	19 luty 1478
Fryderyk Szopen, kompozytor	22 luty 1810
Henryk Caruso, śpiewak	25 luty 1873
Karol May, powieściopisarz	25 luty 1842
Liz Taylor, aktorka filmowa	27 luty 1930
Adolf Dygasinski, powieściopisarz	7 marzec 1839
Jan Lechon, poeta	13 marzec 1899
Albert Einstein, matematyk	14 marzec 1879
Michele Morgan, aktorka	18 marzec 1920
David Livingstone (na granicy z Baranem)	19 marzec 1813

Uwaga!

Uwaga!

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER

Właściciel STANISŁAW STEFANOWSKI
Najnowsze modele zegarków Bulova 30% zniżki
Wyroby ze złota już od \$ 20 za gram
25 - 50% zniżka cen na wyroby ze złota
WSZELKIE REPERACJE ZEGARKÓW I BIZUTERII
Uprzejma i sprawna obsługa
1554 Bloor St W, Toronto, Ontario
TEL (416) 535-7802

224-235

zagrozenia! Właśnie teraz musisz mocno chwycić ster w swoje ręce. Od Twojej odpowiedzialności zaradności i przedsięwzięcia zależy rozwiązanie jednego problemu. Pod koniec tygodnia lepsza forma i niespodziewany arcymyśli list. Trzymaj z Rakiem, a unikaj Lwa. Dzień miły, środa, liczba 8.

SKORPION

Fala nostalgii, zniechęcenia, rozleniwienia. Odkładanie wszystkiego na ostatnią chwilę. Nie daj odczuć swojego przygnębienia ani w rodzinnym domu, ani w pracy. Rob pogodną minę, nawet jeśli miałoby Cię to kosztować, zwłaszcza ze perspektywy są pomysłnie. Pogadaj ze Strzelcem, który od dawna na to czeka. Nie zapomnij o Baranie. Unikaj Panny. Dzień szczęśliwy, sobota, liczba 5.

STRZELEC

Tydzien wielkich wręcz sensacyjnych wydarzeń. Sam nie możesz w to uwierzyć, że potrafisz się uwikłać w tak nieprawdopodobną historię (dotyczy głównie Strzelców wolnego stanu). Zarty zartami, a prawda jest tak, że ktoś poważnie na Ciebie liczy, szukając twardego oparcia. W działaniach zawodowych jesteś zbyt wielkim formalistą. Pedanteria i nadmierna skrupulatność mocno dokuca, zarówno podwładnym, jak i zwierzchnikom. Ważna rola przypadkiem najprawdopodobniej Rakowi. Unikaj Bliźniąt. Dzień miły, poniedziałek, liczba 3.

KOZIOROZEC

Nowy nie pozba wiony intrygującej dramaturgii kurs w stosunkach z najbliższymi

zszą osobą. Koziorozec zdecyduje się złamać trwałe sojusze i przyjaźnie. Wzrostko rodzinne (wybierając samotność?). W pracy odpowiedzialny etap. Ostra rywalizacja. Wygorowana ambicja. Chęć wybitcia się za wszelką cenę. Uwaga! Pod koniec tygodnia arcykłopotliwa sytuacja. Mniej doświadczeni mogą nieswiadomie wejść w konflikt z prawem. Przychylny znak Koziorozca. Dzień miły, czwartek, liczba 2.

WODNIK

Najważniejsze przedewszystkim adresowane są w tym tygodniu do Wodników. Kontakt z przyrodą, działaniem, cudem. Odnalezienie spokoju, odnalezienie siebie. Nowe atrakcyjne i wartościowe znajomości. Masz pewność, że chciałbyś z tymi ludźmi grać w jednej drużynie. Nie wszystko jednak potoczy się bezproblemowo. Niektórzy zaniepokojeni zostaną przykrą wiadomością (ewentualność zmiany planów?). Natomiast pracujących czekają absorbujące rozgrywki z przelotnymi. Ufaj Rybom, ale nie polegaj na Koziorozcach. Dzień miły, czwartek, liczba 4.

RYBY

Intrygujący tydzień. Barany ani przez chwilę nie zaznają nudy. Wolni spotkają na swej drodze miłość wielką, spontaniczną, odwzajemnioną. Wspólne pasje, długie dyskusje, radość obcowania z osobą obdarzoną bogatym wnętrzem i wyjątkowym urokiem. Zapowiadają się również przyjazde długo oczekiwanego gościa. W pracy sympatyczne niespodzianki (prawdopodobnie natury finansowej). Zwroc uwagę na serdeczność Byka, ale nie ufaj Skorpionowi. Dzień miły, nie dzielna, liczba 9.

IRENE GERLICZ
i JADWIGA HOCH
zawiadamiają
o otwarciu nowej restauracji
**AMBER EUROPEAN
COUSINE**
372 Bloor St W Toronto, Ont
TEL 763-6164
Specjalizujemy się w sprzedaży
pierzogów, gołąbków z kapusty,
kotletów, omletów, kielbasek,
zup, sałatek i "sandwiczów"
oraz na wszelkie okazje ciastek
i tortów

214-226

**POLSKI
ZŁOTNIK**
zawiadamia o otwarciu nowego
sklepu złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave., Toronto,
Ont M6R 2K6,
TEL (416) 532-6439
WYKONUJEMY USŁUGI ZŁOTNI
CZE JAK
● grawerowanie
● naprawa biżuterii złotych i srebrnych
● wykonywanie wyrobów z powierzo
nego materiału według życzeń Klienta

214-226

Myslisz o sprzedaży swego obecnego domu, townhouse'u czy
condominium?
Oprocentowanie hipotek jest niskie! Nabywcy rozbijają się za domami!
Nie czekaj ze sprzedażą do wiosny, kiedy trzeba będzie konkurować
na rynku z innymi sprzedającymi!
Na rynku nieruchomości już obserwujemy ruch wiosenny -
można się o tym łatwo przekonać, odwiedzając w najbliższy weekend
"open houses" w okolicy. O nabywcę będzie coraz trudniej
Aby szybko sprzedać dom - już dziś proszę telefonować do mnie

JOHN WOLWOWICZ

BIURO - 236-2666
DOM - 251-8161

JAN WOLWOWICZ - 15 LAT DOSWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

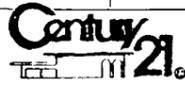

**ENGINEERING
& INDUSTRIAL
MAINTENANCE**
● instalacje elektryczne
● podłączenia, naprawy
urządzeń elektrycznych
i elektronicznych
**Residential, Commercial
and Industrial**
TEL 225-7226
JERZY

TŁUMACZENIA

Umowy hipoteczne
Aktów notarialnych
Zaproszeń i innych dokumentów
na polski i angielski
Listy urzędowe i prywatne po polsku
i angielsku
Złotyś (resumes)
Formularze o pracę (applications)
Tłumaczenia z polskiego francuskiego
niemieckiego hiszpańskiego rosyjskiego
i szwedzkiego na angielski

**HABDANK
COMMUNICATIONS**
TEL 588-0667

MARQUIS REALTY LTD

2820 Markham Road, Scarborough, Ontario M1S 2B2
Bus (416) 298-3113

ANDREW MARCZAK

Res 266-9365

UDZIELI WSZELKIEJ POMOCY
PRZY KUPNIE-SPRZEDAŻY DOMU
WE WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIASTA

223

**ANDRZEJ
z Warszawy**
ZAPRASZA
do swojego nowo otwartego Salonu Piękności
"Paris Studio"
oferując swoje usługi fryzjerskie i kosmetyczne
przy dobrej muzyce i dobrej atmosferze
2007 Bloor St W, Toronto (Subway Station Runnymede,
5 minut w stronę High Park)
TEL 766-0660

214-226

ADVANCE REAL ESTATE LTD

1055 Bloor St W

TEL 534-9246

z satysfakcją zawiadamia, że
**KRZYSZTOF
KRUCZEK**został przedstawicielem naszej firmy do
spraw kupna i sprzedaży nieruchomości

Zaraz od początku oferuje do sprzedania 3 bardzo dobre domy

Dufferin Luxur 3 duże sypialnie brick świeżo po renowacji nowocześnie jasna kuchnia z wys-
ciem na patio dwie łazienki garaż krok od downtown okazja cena 162 000 00

Downtown Spirit College St 3 sypialnie dwie kuchnie dwie łazienki doskonała okazja
na rentowanie cena 159 900 Konieczne do obejrzenia

Etobicoke standard 3 jasne sypialnie zmodernizowana kuchnia skoczony w dobrym
smaku duży basen spokojna miła dzielnica w sąsiedztwie Etobicoke Creek z parkiem
Cena 189 900 00 Doskonała inwestycja

Po bliższe informacje proszę dzwonić
KRZYSZTOF KRUCZEK

TEL • biuro 534-9246, dom 748-8767

ADVANCE REAL ESTATE LTD

1055 Bloor St W

TEL 534-9246

**LECH (Les)
ZEMBRZUSKI**

TEL biuro 534-9246,
dom 255-6793Proszę kontaktować się z Lechem
po przyjazną i fachową obsługę

● Duży 2 sypialniowy własnościowy apartament Nowo wykonana łazienka z whirlpool Kalki
w holu i kuchni marmurowa posadzka w jadalni Bardzo ładny apartament dobra lokalizacja
Dixon/Islington

● 4-sypialniowy końcowy szeregowiec duża narożna działka obszerny salon dwie łazienki garaż
prywatny podjazd Bardzo dobry stan i dogodna lokalizacja w pobliżu autostrady 427

223

INSTITUTE OF TECHNICAL
ZAWOD SPAWACZA (WELDER)

możesz zdobyć w ciągu 1 tygodnia do 6 miesięcy w zależności

od twoich wstępnych wiadomości
KWALIFIKOWANY SPAWACZ ZARABIA W KANA-
DZIE 8-20 \$ na godzinę I NIE MA PROBLEMU ZE
ZNALEZIENIEM PRACYZdobycie potrzebnych uprawnień spawalniczych zapewni ci
udział w KURSACH organizowanych przez naszą SZKOLĘ
TECHNICZNA Adres 734 KIPLING AVE TORONTO
TELEFON 255-2369Prowadzimy kursy w zakresie nauki czytania rysunku tech-
nicznego w j. angielskim (BLUE PRINT READING) i prak-
tyczną naukę technik spawalniczych MIG TIG ARCUczymy spawac Stal aluminium stale specjalne i nierdzew-
ne (Stainless Steel) rury (pipe) i konstrukcje (structural
welding) CWB MCCR pressure tickets (CI 69) etcPrzy ograniczonych środkach można na cel nauki zawodu
łatwo uzyskać pomoc Rządu poprzez Urząd Imigracji i
Zatrudnienia

13

KINGSWAY MEAT PRODUCTS
AND DELICATESSEN Ltd.HUBERT WESIERSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St West Toronto
TEL 762-5365

ZAWIADAMIAJA

całą Polonię o wznowieniu najwyższej jakości
produkcji wędlin oraz mięsa, wykrojonego
na życzenie klientaPosiadamy również wysokiej jakości wyroby
garnazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

214-226

NEW YORK LIFE INSURANCE
COMPANY

FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA

Life Insurance - na życie ● Disability - chorobowe

● Mortgage - hipoteczne ● Business - handlowe

● RRSP, Annuity - emerytury

SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Andrzej Krysiak

TEL Biuro 226-6515, dom 247-8326

180

ADWOKACI
I KONSULTANCIDIVORCE AID
ROZWOD

BEZ ADWOKATÓW

290 dol dla małżeństwa bezdzietnego
390 dol z dziećmiInformacje 226-0335
KAROL BELDOWSKIBIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471Czynne poniedziałki, wtorki
czwartki i piątki, godz 10 00-4 00
POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów

Adwokat

Specjalista

w sprawach kryminalnych
**KRZYSZTOF
PREOBRAZEŃSKI**99 Charles St East
TORONTO, Ont M4Y 1V2
TEL 964-1717
Res 537-8842PRZYSZŁOŚĆ I EDUKACJA
TWOJEGO DZIECKA!

WORLD BOOK

- największe wydawnictwo świata,
najlepiej sprzedawana encyklopedia,

- Encyklopedia 22 tomy

- Słowniki

- Książki, płyty i kasy do nauki j. angielskiego

- Encyklopedia dla dzieci i młodzieży 16 tomów

i inne ciekawe pozycje

PRZYSTĘPNE CENY — obniżka okresowa 35%
do 24 marca

Najniższa rata 10 dolarów miesięcznie

Prezentacja książek w Twoim domu

BOGDAN (BOB),

TEL: 467-0275 czynny całą dobę

Mówimy po polsku

**LECH
W. PRUSIŃSKI**
Immigration Consultant

Porady w sprawach
emigracyjnych
Bezplatnie tylko we wtorki -
godz 12-7
Prosimy o telefoniczne
uzgadnianie wizyt

Biuro: 192 Garden Ave
TEL.: 588-1659

MIRROR IMAGE
TRANSLATIONS

Jan Weinsberg
TŁUMACZ
PRZYSIĘGŁY

309 Crichton Street,
OTTAWA, K1M 1W3
Tel (613) 741-8680

172 183

DOSKONAŁA REKLAMA
DLA TWOJEJ FIRMY!
EM GOLD PRINT

elegancja, prestiżowe wzytówka
w różnych kolorach i wzorach,
kalendarzyki, karty do gry, zaparka
książeczkowe z nadrukiem
reklamowym, itp

TEL (416) 247-6411, proszę Ewę

FINE PIANO SERVICE

Strojenie pianin i fortepianów,
strojenia koncertowe, wszelkie
naprawy
Zgłoszenia przyjmujemy w
językach polskim, angielskim,
niemieckim

Toronto, TEL 249-8628

204-216

DO SPRZEDANIA SPRZĘT FO-
TOGRAFICZNY!!!

nowa kamera filmowa, super 8
dźwięk Bauer
komplet Praktica MTL 3, VLC 2,
obiektyw 200M japońskie obiektywy
ZEISS-JENA 2 lampy błyskowe nasa-
dki, filtry Dzwonic (416) 232-0612

226

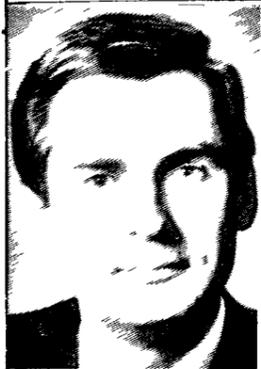
**JULIA
DZIWIŃSKA LL M**
Adwokat z Polski z długoletnią
praktyką
TEL (416) 864-1182
od 4 do 7 po południu

Udziała porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski m.in
małżeństwa przez pełnomocnika rozwody w Polsce
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski no-
tarialne kupna i sprzedaży domów gruntów i miesz-
kan dzierżawy spadki i inne sprawy majątkowe w
Polsce pisanie pism do polskich sądów i urzędów
sprowadzanie krewnych i odwołania od odmowy wy-
dania paszportów tłumaczenia dokumentów

Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West,
Toronto, Ont M6J 1E4

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT — NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)

TEL (613) 727-5662

Porady prawne i korespondencja
po polsku i po angielsku

DARREL KENT REAL ESTATE

142 Garden Ave blisko Roncesvalles bliźniak z garażem nowoczesna kuchnia salon 8 m x 4 m / ko-
minkiem \$ 159 00011 Fontenay Ct apartament dwusypialniowy w polskiej kooperatywie Może być wolny z kilk. me-
stecy 25% w plusie cena \$ 95 000351 Jane St sklep 800 sq ft z kuchnią i łazienką 1 apartament dwusypialniowy garaż
cena \$ 239 000Delikatesy na Bloor St West roczny obrót ponad milion dolarów Net net dochód \$ 150 000 Cena
wzrostu \$ 395 000**ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ**

Biuro 766-4088 Dom 769-9494

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

NAJLEPSZA GWARANCJA NA ŚWIECIE

Gwarancja 6-letnia lub na 100 tysięcy kilometrów
(power train)

Gwarancja antykorozyjna 6-letnia lub
na 160 tysięcy kilometrów

● Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu ● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN". Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str.)

- ELZBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cawthra i # 10)
TEL bus (416) 279-3031
Res 625-1961

ZNIZKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
na wybrane modele Olbrzymi wybór
"PICKUP TRUCKS" i "VANOW"
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
● Nowe samochody mają gwarancję na 5 lat lub
80 tys km

UREK PHOTOGRAPHY
proponuje

PIĘKNE KARTY ŚWIĄTECZNE
IMIENINOWE I URODZINOWE
DO NABYCIA

- Cepelia - 139 Roncesvalles Ave
- Pharmakon Pharmacy
313 Roncesvalles Ave ,
- Solarski Pharmacy -
149 Roncesvalles Ave
- Winnipeg Cracovia Trading Co
- Montreal 'Polka',
tel (514) 489-0396
- U Producenta J Pawlaka
(416) 244-8903

T & R
HOUSE RENOVATION

40 High Park Ave # 2001
TEL (416) 769-3896

Renowacje malowanie tapetowanie
reperacje i modernizacja piwnic
i strychów oraz inne prace renowacyjne

Proszę
TOM KOWALSKI
i ROMAN MIRSKI

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Credit Union

Credit Union

CODZIENNE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12:30

Konta depozytowe	5%	rocznie
Specjalne konta depozytowe (m normalny depozyt \$5 000 oprocent towany na każdy dzień depozytu)	4 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	6 1/2%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	6 3/4%	rocznie
1-roczne certyfikaty	7 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty	7 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty (non-redeemable)	8 1/2%	rocznie
RRSP	7%	rocznie
Pożyczki personalne	13%	rocznie
Pożyczki hipoteczne (\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	10 3/4%	rocznie
Line of credit	13 1/2%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej
nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

EUREKA

Szafki kuchenne, importowane z
Polski, drzwi i szuflady z litego
drewna sosnowego 11 różnych
szafek ok 30 stop, cena \$ 1147
Toronto, 5178 Dundas W ,
TEL 233-9211

213 224

MATRYMONIALNE

POLKA lat 26 wysoka niebieskooka
blondynka z wyższym wykształceniem
poznana do lat 35 w celu towarzyskim
lub matrymonialnym. Oferty na adres
Box 2 Station St Henri Montreal, P Q
H4C 3J7

221 229

WDOWA lat 50 bez nalogów dosyć
ładna kulturalna pogodnego usposo-
bienia. Pozna kulturalnego pana cel
matrymonialny. Oferty kierować He-
lena Mileczak 1525 ALTA VISTA # 810
OTTAWA ONT K1G 0G1
TEL 526 2951

221 224

POLAK wdowiec lat 52 bez nalogów
kulturalny pozna samotną sympatycz-
ną panią mieszkankę Kanady
F S P O Box 258, Queenston LOS 1L0
Ontario

220 230

ALPACA REALTY LTD
2649 Islington Avenue, Rexdale, Ont M9V 2X6

Century 21 R E Canada Ltd the largest
Real Estate Organization in the World
proudly congratulates Peter (Piotr)
Pobojewski as an outstanding salesperson
Peter has qualified as 10 salesperson in all
across Canada during the 1986 Year Peter
has been also awarded the top salesperson
in his office

Ja ze swej strony dziękuję bardzo
serdecznie wszystkim Panstwu którzy
dokonali i dokonują transakcji kupna
sprzedaży nieruchomości poprzez mnie i
polecam się na przyszłość. Proszę dzwonić
o każdej porze

biuro 743-7722
dom 890-2145

PETER POBOJEWSKI

- Etobicoke wolno stojący 7 piętrowy dom 3 km hni 2 pełne łazienki duża parcela
prywatny użytek. Cena wywoławczy \$ 179 900 do konty do wynajmu
- Parkdale wolno stojący 2 kuchnie - pełne łazienki prywatny użytek bardzo ładny
wewnętrzny dwukrotny przychód. Cena wywoławczy \$ 179 900
- Eglinton i Scarle Rd 2 sypialniowy Co Op apartment duża balkon ładny we-
wnętrzny. Cena wywoławczy \$ 90 000
- Black Creek & Trethawes 2 sypialniowy apartment na 23 piętrze z przepięknymi
dokumentami. Cena wywoławczy \$ 94 900
- Polowki w odległości 7 min od High Park z wykończonym apartamentem w piwnicy
Cena wywoławczy \$ 137 900

KLARA MAGILL

113 Roncesvalles Ave
TORONTO, Ont M6R 2K9
Bus tel 537-6450

BIURO
MIĘDZYNARODOWE
SAMOTNYCH

Samotność jest przykra. Poz-
wólcie Panie i Panowie abymy
mogli być waszą pomocą w od-
nalezieniu tego Szczęścia

207 219

SUNSHINE

Samotność, potrzeba kogoś
bliskiego, brak czasu!
Wiele pan i panów jest w podob-
nej sytuacji. Pozwól sobie
pomoc w znalezieniu szczęścia,
składając ofertę w naszym biurze.
Piszcie po najnowszy fotokata-
log (ponad 200 ofert głównie z
Polski, również z Kanady i Angli-
i) oraz informator załączając
dolarów 3
P O Box 11 Station D
Scarborough, Ontario, Canada
M1R 4Y7

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1:00 do 2:00 pp ze stacji CHWO
1250 w Oakville
Program muzyki, piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet
w ognisku domowym. Telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA w Montrealu i okolicy
kanal 24

CF CABLE TV niedziela 18:00 środa 11:00 sobota 21:30
VIDEOTRON niedziela 17:30 wtorek 10:30 i 24:00 środa 18:30

Korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que
H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziela od godz 6 do 7 wiecz CKWR fala FM 98.7 Ki-
tchener. Koncert życzeń polskie piosenki i prelekcja ks Kor-
neliana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St West
mount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziela od godz 5:30 - 6:30 wiecz Na fali 620 AM CFCL
Timmins Paweł Rycaj 340 Ross E Tel (705) 264 8765

ECHO OJCZYZNY T V

wyswietlany każdej soboty o 11 rano na City TV
(kanal 57, kabel 7)
Producent KAROLA KESIK

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika
religijna pogadanka medyczna zgadula muzyczna z nagrodami
w niedzielę od godz 17:30 do 19
Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziela od godz 2:30 do 3:30 CJVB fala 1470 Wiadomości
z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i
komunikaty polonijne koncert życzeń oraz ogłoszenia handlo-
we Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan 'L Vancouver
B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Środy - 8:30 pm, czwartki - 9:30 pm, soboty - 2:00 pm
W dzielnicy Parkdale środy 7 wiecz piątki 9:30 i soboty 3:30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wia-
domości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do-
tyczających Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100
w godz od 10:30 do 11:30 rano
Program prowadzi KAROLINA KESIK
W programie koncert życzeń, wiadomości polo-
nijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze,
muzyka dla wszystkich 637 College St., Toronto,
Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

**INCOME TAX SERVICE,
FINANCIAL PLANNING**
M B A ZOFIA ADAMCZYK
TEL Toronto 255 - 7218

 Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
 biznesow, według najnowszych przepisow finansowych
 Bezpłatne konsultacje i porady

**Sprzedaz i kupno
nieruchomosci**
 na dogodnych warunkach
 Komputerowa wycena domow
 Załatwianie formalności
 finansowych
 Fachowa i solidna obsługa
**Biuro 259 - 9231
dom 621 - 3457**
**ALEKSANDER
OKOŁO-KUŁAK**

ADVANCE REAL ESTATE LTD

 PO BLIŻSZE INFORMACJE DZWOŃC
 Biuro 534-9246 Dom 769-5394

 Transakcji kupna i sprzedaży nieruchomości
 dokonasz łatwo i w miłej atmosferze korzystając z fachowej obsługi
DANUTA KOTAPKI

 Mississauga Dundas Mavis bardzo duży 9 letni dom cały muro-
 wany piętrows 4 duże sypialnie 3 łazienki wykończony base-
 ment grzejnik i prywatny rajzard Okazyjna cena 145 000

 London Hwy 401 Motel z bardzo dużą parcelą 9 pokoi gościn-
 nych dom mieszkalny 3 sypialniowy biuro ładna okolica miły do-
 zamieszkania przynosiący dobry dochód cena tylko 155 000

 Windermer / Queensway co op apartment 2 sypialnie + den bar
 dzo ładne duże mieszkanie

 Mississauga Hurontario Burnhamthorpe Townhouse 3 sypialnie
 2 łazienki oddzielny garaż i prywatny rajzard

 Cawira Burnhamthorpe wolnostojący murowany 5 letni dom 3
 sypialnie 2 łazienki garaż i prywatny rajzard

 Po bliższe
 informacje
 proszę dzwonić
532-3042

 ZAPROSZENIA I UBLIPIECZNI
 DLA OSOB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
 ZAŁATWICIE PAŃSTWO NAJCORZYŚNIEJ

SAVE-O-WAY
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8
 Szybko i sprawnie wysyłamy do Polski i na cały świat lekarstwa,
 paczki morskie i lotnicze oraz pieniądze i artykuły domowe —
 tanie przeloty do Polski czarterami „LOT”

Nowy punkt sprzedaży
Echa Tygodnia
Podhale Meat and Delicatessen
 27 - 75 Lakeshore, przy 2nd Street
 Sklep czynny we wtorki, srody do godz
 18 00, czwartki - piątki do 21 00

**CHESTER'S INCOME
TAX SERVICE**
CZESŁAW KEPA
TEL 278 - 2660
 Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej
 Federacji Income Tax Konsultantow, w y k o n u j e
 rozliczenia podatkowe w Twoim domu

Kasi
 Enterprises Ltd

 121 Roncesvalles Ave.
 Toronto, Ont M6R-2K9

531 - 8786

 Znane ze swych doskonałych własności
 polskie zioła firmy **"Herbapol"**
 Poniższe zioła oferujemy
 po \$3.00 za opakowanie:

 Duże opakowania - podwójna ilość!
 DZIURAWIEC (100g) LIŚĆ POKRZYWY (100g)
 KWIAT LIPY (100g) SKRZYP POLNY (100g)
 LIŚĆ MIĘTY (60g) NERWOSAN #1 (100g)
 RUMIANEK (100g) DEGROSAN #3 (100g)
 SZALWIA (100g) NARMOSAN #14 (100g)
 UROSAN #11 (100g) RAPHACHOLIN (30szt)

 Ponadto wiele, wiele innych.
 Mniejsze opakowania w cenie
 \$2.00 i \$1.00 za szt.

 Wysyłamy zioła pocztą
 - należy dodać \$0.60 na przesyłkę.
 Dla sklepów i delikatesow prowadzimy
 sprzedaż po cenach
h u r t o w y c h
**Mutual
of Omaha.**
 Insurance Company
 Do konca lutego mogą Państwo skorzystać
 z ulgi podatkowej planu RRSP, który
MUTUAL OF OMAHA
 oferuje Państwu poprzez swego polonijnego
 przedstawiciela
**ELŻBIETĘ
KOROLEW**
 Tel biuro 461 - 3833, dom 261 - 2056

UNISEX HAIRSTYLING
POLECAM
 ■ DOBRE STRYZZENIA
 ■ Trwałą ondulację (foam perm prod
 nic niemieckiej)
 ■ Farbowanie włosów (farba prod
 niemieckiej) o r a z
 ■ Farbowanie brwi i rzęs
"THE FAMILY SHOP"
 Helen Pilichowski
 311 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2M6
 TEL Bus 535 - 1677, Res 252 - 9069

K SEE REAL ESTATE INC
 REAL ESTATE MORTGAGE & INVESTMENT
 CONSULTING
 TEL (416) 977 0578 TOLL FREE 06 217622 KSEE ACURCOM T0B
 500 University Ave., # 618, Toronto, M5G 1V7
 Na całym obszarze Metropolii Torontonskiej pośrednictwo w han-
 dlu nieruchomościami Domy mieszkalne obiekty handlowe i
 przemysłowe Skomputeryzowana obsługa 24 godziny na dobę
 Bezpłatne oszacowania wartości obiektow szybko
 załatwiamy tanie hipoteki mortgage (do 90%) po
 uzyskaniu aprobaty
 Również
 WYNAJEM PROJEKTY ARCHITEKTONI
 CNE INŻYNIERSKIE * ADMINISTROWANIE
 NIEMUCHOŚCIAMI ANALIZY FINANSO-
 WE RADY DLA INWESTOROW KTO CHCE
 KUPIĆ LUB SPRZEDAĆ
 DOM KONDOMINIUM FABRYKĘ PAR-
 CELE PIAŻE HOTELI MIESZKANOWIEC
 TAX SHELTER
 kogo interesuje szybkie załatwienie sprawy kto słu-
 ka sprawnej obsłudze i dużego wysoboru
 temu potrzebny jest

ANTHONY SAMOTUS A.C.M.A.
TEL biuro 977 - 0578, dom 926 - 9877
 SIĘGNIJ PO SŁUCHAWKĘ NIE ZWLEKAJ!

MAX CARPET CLEANING
 Czystczenie dywanow i mebli tapicerskich
 NAJNIZSZE CENY
 PEŁNE GWARANCJE!
TEL 255 - 0350
 (dzwonic najlepiej po 8 pm)

 192 203
**FIRMA PRZEWOZOWA
JANOSIK**
 Poleca swoje usługi w zakresie przewozu osob na linii
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
 jak rowniez na Stefana Batorego
 Telefon Toronto - 247 - 0817
**UMIARKOWANE CENY, SPECJALNA ZNIŻKA
DLA RODZIN**
DOUBLE R
TRUCK DRIVER TRAINING
**NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH
CIEŻAROWYCH**
KATEGORIA A i D
 ● Ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowcow
 ● Nauka od podstaw wraz z możliwością
 wygodnych spłat
 Registered & Approved as a Private
 Vocational School
 2095 WESTON RD (S of 401) **244-2725**

BARBARA SAWALA
 udzieli wszelkiej pomocy i informacji
 w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
 posiadłości w Burlington, Hamilton
 i okolicach
 Prosimy dzwonic
Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę
TEL. domowy (416) 332 - 8119

Alana's Flowers

 290 The West Mall Etobicoke M9C 1C6
 tel 626-6366

 Artystycznie ułożone bukiety z kwiatow
 na wszystkie okolicznosci

 Kwiaty świeże na okazje weselne lub pogrzebowe,
 sztuczne wieniec cmentarne

Bezpośrednia dostawa na terenie miasta Toronto

 Kwiatarnia otwarta 7 dni w tygodniu
 Kartv kredytowe mile widziane

POLIMEX
PACZKI DO POLSKI
 2053 Dundas St W, Toronto, Ont
 M6R 1W8 Tel 537-7914
 1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga Ont
 Tel 624-1965

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

Oficjalny przedstawiciel

 ● OWOCE CYTRUSOWE ● SAMOCHODY
 ● GOTOWKA DO RĄK ● LEKI ● BONY
 ● KONTA

 POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
 wysyłkowa z Toronto Skorzystaj z jej usług

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**

 oferuje obsługę wideo w terenie i w kinie na
 terenie Polski
 Nigdy nie w znikniesz rodzimę potkan
 iurozyszo cię od 495
 Odsyłać nie wideo kaset w kasetach
 miejscach w kraju od 95
 Świąteczne wideo h i s t o r i j e jedno i dwa
 tronicznie w znikniesz zleceni
 Informacje **416 - 769 - 4366**, 4 godz
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ
 I USA
 VISA — MASTER CHARGE

Campanale
REAL ESTATE LTD, Realtor
KUPNO I SPRZEDAZ
 wszelkiego rodzaju
 nieruchomości
 na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
 1169 Bank St OTTAWA, ONT
 TEL 236-5854, d 232-2501

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osób oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie Ostatni termin poniedziałek g 3-00

- KOBIETA poszukuje pracy Tel 233-5450
- 222 224 POSZUKUJĘ pracownika do fabryki w Mississauga Part time Tel 677 9329 prosic Andrzeja
- 222 224 BABY sitter 5 days a week for 8 month old Tel 661 3528 242 3145
- 222 224 DOSWIADCZONA pani przyjmie sprzątanie proszę dzwonic wieczorem od godz 8 tel 625-4989
- 222 224 LIVE in baby sitter tel 633-5699 any time
- 222 225 ABSOLWENT AWF zawodnik i trener piłki nożnej oraz instruktor innych dyscyplin podejmie pracę TEL 623-8295 Cambridge
- 222 224 SZUKAM opiekunki do 3-miesięcznego dziecka i lekkiej pracy domowej Okolice Bathurst Finch Dobre wynagrodzenie Tel 636-0552
- 222 224 POTRZEBNY stolarz i pomocnicy stolarza do pracy przy stawianiu nowych domów (Framino) Toronto tel 839 4377
- 222 224 KOBIECZA potrzebna do opieki nad 3-letnim chłopcem i 7-letnią dziewczynką Dobre wynagrodzenie Scarborough tel 439 0354 wieczorem
- 222 224 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu Scarborough tel 431 0508
- 222 224 POTRZEBNE pielęgniarki oraz pomoc do kuchni kelnerka do pracy w domu starców Wavel Villa Mississauga tel 823-3650
- 222 224 POTRZEBNY cieśla-stolarz z umiejętnościami układania dry wall (suche tynki) Mogą być osoby na wyzwanie Tel 276-9226 p Roman lub 896-7578 p Ryszard
- 221 224 TRENER zeglarska regatowego wychowawca wielu Mistrzów Polski nauczy Twoje dziecko zeglować nauczy zdobywać medale we wszystkich klasach olimpijskich poprowadzi Twoją prywatną szkołę zeglarską ucząc w języku polskim angielskim i niemieckim TEL (416) 424 2144
- 222 224 POTRZEBNY pomocnik do instalacji urządzeń ogrzewczych i klimatyzacyjnych Stala praca na start 6 dolarów Tel 493 5786 prosic Wojtka
- 223 225 POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy w godz od 3 po poł do 10 wieczor Tel 767 3017
- 223 225 MŁODY nowo przybyły szuka pracy na popołudnie od godz 15-tej i na weekendy Montreal tel 273 2951 prosic Andrzeja
- 223 225

- POTRZEBNY mężczyzna do mycia pieców i lodówek na 4-6 godzin dziennie Tel 368-9095 222 224
- PANI w młodszym wieku potrzebna do opieki nad chorą osobą w szpitalu codziennie Znajomość angielskiego nie jest konieczna Toronto Tel 651 7665
- 223 225 PRZYJMĘ szyć u siebie w domu (chałupniczo) Toronto tel 266-6058
- 224-226 POTRZEBNI pracownicy w zawodach ślusarz mechanik Dzwonic 741 7100 Prosic p Antoniego
- 224-227 ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu Okolice Dixon i Islington Tel 243-2528
- 224-226 POSZUKUJĘ stałej pracy w restauracji lub hotelu poprowadzę posiadam praktykę w tym zakresie jako kucharz hotelarz prowadziłem 5 lat własną restaurację hotel oraz agencję Dzwonic Ottawa Tel 746 3191 Adam
- 224-226 PRACOWNICY poszukiwani praca lekka \$5 na godz tel 363-5805
- 224-226 MŁODY energiczny mężczyzna podejmie każdą pracę (posiadam doświadczenie przy remontach domów) Tel 624-6359
- 224-226 PANI opiekująca się 4-letnią dziewczynką zapiekuje się jeszcze innym dzieckiem w swoim domu TEL 896-1064
- DO rocznej dziewczynki na ok 9 godzin dziennie potrzebna opiekunka Okolice Finch Don Mills TEL 492-0372 po 6-tej wiecz
- 224-226 PIĘLĘGNIARKA przyjmie pracę przy chorym w domu lub w szpitalu Scarborough tel 298-7098
- 224-226 POSZUKUJĘ wspólnika do urzędzonego studia kosmetycznego w Centrum Mississauga TEL 276-8083 po 5 po poł
- 224-225 2 KOBIECZY poszukują pracy najchętniej wieczor lub weekendy Toronto tel 531 3062
- 224-226 LEKCI muzyki w jęz polskim i angielskim udziela absolwentka Toronto Royal Conservatory of Music i Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie z wieloletnią praktyką pedagogiczną Toronto tel 537 5647
- 224-226 DO wynajęcia od 1 lutego 3-pokojowe i 2 pokojowe mieszkanie z kuchnią i łazienką samodzielne wejście Keele i Annette tel 663-3832
- 224-226 KOBIECZA poszukuje współlokatorki od lutego do mieszkania 2-sypialniowego Tel 255-4555
- 221 223 POKOJE do wynajęcia dla panów z użyciem kuchni i łazienki okolice Lakeshore i Parklawn Tel 252 0427
- 224 226 MAŁE NASTWO z trojgiem dzieci poszukuje mieszkania 2-sypialniowego Najchętniej High Park lub Parkdale Tel 769 0836
- 223 225 POSZUKUJĘ pokoju najchętniej z koleżanką Proszę dzwonic po 19-tej tel 265 7609
- 223 225

ZGUBIONO paszport polski, wydany w KWMO Olsztyn Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem Tel 246 0678
LESZEK ADAMCZENKO

223 224 **SPRZEDAM 3-pokojowe mieszkanie w Gdansk** Tel 535-2045

224-225 **POSZUKUJĘ** narybku karpia hodowlanego (królewski) Dzwonic 629 2070 po godz 5 po poł oprócz wtorku

224-226 **NAWIĄŻĘ** korespondencję z poważnym filatelistą Posiadam do wymiany znaczki z Europy Wschodniej Lech Ozminski 41-800 ZABRZE ul Ja gielonska 38 d m 3 POLAND

222 224 **OKAZJA!** Plymouth Volare 6 cyl 77 rok silnik bardzo dobry i ekonomiczny sprzedam TEL 251 6280

223 225 **POKOJE do wynajęcia w Mississauga blisko lotniska** Proszę dzwonic 677 3995

224-226 **CENTRUM KRAKOWA!!!** 2 pokoje z kuchnią Cena 11 000 Pilnie sprzedam Dzwonic (416) 232-0612

224 226 **HAMILTON PILNIE SPRZEDAM** restaurację 30 miejsc, apartament 2-sypialniowy, patio, garaż tel (1) 544 - 7913

221 226 **DO SPRZEDANIA** mieszkanie własnościowe w Warszawie osiedle w parku Srodmiescie 2 pokoje kuchnia łazienka telefon Wiadomosc 487 3572

222 **SPRZEDAM k/W wy 2 domy** 1szy - 4 kondygnacje murowany, nowy pow 400 m kw Hotel restauracja, mieszkanie ogród garaż 1000 m kw placu

2gi dom 140 m kw murowany 1 1/2 cegły centralne ogrzewanie gazowe, woda kanalizacja miejska Ogród garaż 1000 m kw placu przy trasie E 8 Hipoteki wolne Moze tez byc zamiana na domy w Kanadzie lub inne propozycje jak zalozenie spolki polonijnej Wiadomosc tel 746 3191 Ottawa prosic Adama

224-226

DENTYSTYCZNE PROTEZY
URSZULA L BAUMAN, D T
4 WALL AVE TORONTO (HWY 401 i WESTON RD)
przyjmuje codziennie i w soboty WIZYTY DOMOWE
TEL (416) 245 - 7168
220-232

DR WOJCIECH FILIPOWICZ
z długoletnią praktyką w zakresie akupunktury chińskiej u dzieci i dorosłych oraz doświadczeniem zdobytym w AKADEMII MEDYCYNY TRADYCYJNEJ W PEKINIE
ma przyjemność zawiadomić o otwarciu ACUPUNCTURE CLINIC MISSISSAUGA,
3460 Cawthra Rd L5A 2X7
TEL 766 - 0257 207 233

Dr Elzbieta SZULC
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
9780 BRAMALEA RD North, Suite 308
BRAMPTON-BRAMALEA
TEL 792 - 2906 211 215

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
młoda polonijna lekarka otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku
3101 Bloor Str W Suite # 104
Medical Centre
Etobicoke, Ont M8X 2W2
TEL 239 - 3646

SOLARSKI PHARMACY Ltd.
(naprzeciw kościoła św Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452
Właściciele
J SOLARSKI i S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaz bile tow

Dr. Krystyna SALACH-MARKIEWICZ
"Family physician" uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej
Porady ginekologiczne, pediatryczne i ogólne
od poniedz do piątku 10 - 18, soboty 10 - 13
2333 Dundas Str W Suite 410
TEL 588 - 5929 206 171

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425 - 4114
(przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował w Sick Children Hospital 140-153

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D T
Pierwsza Polska i Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto
(Bloor Dundas Square Bldg)
TEL (416) 533-8811 M6R 1X6

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
TORONTO (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny "FAMILY DOCTOR" w gabinecie przy 190 FERN AVENUE naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 sobota 10 13
ODBYWA TEZ WIZYTY DOMOWE 160-171

IZABELA SZULC-WIĘCKOWSKA
Ph D Psychologist
Praktyka w Psychologii Kluczowej i Wychowawczej
Badania psychologiczne dzieci młodzieży i młodych dorosłych wraz z poradnictwem w zakresie trudności w nauce i zachowaniu problemów emocjonalnych i adaptacyjnych kształcenia i wyboru zawodu
PRZYJMUJE W SOBOTY
TEL. (519) 673 - 6116,
1435 Hastings Dr London Ont N5X 2C2 po uprzednim uzgodnieniu terminu

Dr V T BLOK
GŁOWCZYŃSKA, M A O D
OPTOMETRYSTKA
2391 A Bloor St W (Junc Subway)
TEL 766 - 5580

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828 - 0038

Tower REALTY LTD
METRO TORONTO SPRZEDAŻ-KUPNO, WYNAJEM DOMÓW, INTERESÓW I APARTAMENTÓW.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych.
Keele Fighnton Tryplex 5 sypialni prywatny zajazd z garażem TYLKO \$ 269 500
Zachodnie Toronto dom posiadający 2 sypialnie wymagający małego remontu cena bardzo przystępna
Erin Mills Parkway zmodernizowany dwupoziomowy apartament 3 sypialnie 2 łazienki Tylko 104 900
Dobrze usytuowany dom wraz z restauracją posiadającą pełne wyposażenie
Fighnton/Weston duży zupełnie odrestaurowany dom z ładną działką
Możliwość wynajmu \$ 149 000
Bloor/Dufferin osobno stojący dom posiadający korzystne warunki do wynajmowania tylko \$ 159 000

KAMIL KOWALCZYK
Biuro 536 - 5000 Dom 690 - 4182
24-godzinny serwis

R CHOLKAN & CO LIMITED • REALTOR
REAL ESTATE APPRAISALS MORTGAGES INVESTMENTS
2336 BLOOR STREET WEST TORONTO ONTARIO M6S 1P3 (416) 763 5555

Centralne Etobicoke - 2-sypialniowy apartament, duża kuchnia i balkon, cichy i czysty budynek, \$ 74,900
Centrum High Park - 4-sypialniowy, dochodowy dom, 2 mieszkania, jedno do objęcia od zaraz 4 łazienki, sauna 2 garże, dom odnowiony, w idealnym stanie, \$ 259 000

ELZBIETA KAUPE

RE/MAX
M Sc, Mech Eng Sales representative
Bohdan (Bob) SZEWCZYK
res.: 247 - 4437 4195 dundas street west toronto ontario M8X 1Y4 bus 231-0600

- CHEŁM LUBELSKI piękny dom duży dochodowy ogród z budynkiem gospodarczym działka 0.5 ha blisko szpitala Cena do ustalenia
- METRO TORONTO i OKOLICE
- GARAŻE (warsztat + stacja benzynowa + licencja sprzedaży samochodów i używanych części po przystępnych cenach od \$0.5 mln do \$1.0 mln
- POMOŻE W ORGANIZOWANIU FINANSOWANIA!"

HIGH PARK Real Estate Ltd Realtor
217 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów poleca Panstwu wszelkiego rodzaju domy i interesy, 3-dniowe, komputerowe wyprzedzenie w informacji gwarantuje najlepsze okazje.
Proszę dzwonić całą dobę 532 - 4441

IRENA STOCKI
Biuro 745 - 2300 Dom 793 - 5902

przedstawicielka firmy RE/MAX West Realty Inc.
ZAPEWNIAM
• sprzedaz kazdej nieruchomości w najkrótszym czasie, za najlepszą cenę,
• kupno odpowiedniej nieruchomości zgodnie z życzeniami klienta
FACHOWO I SOLIDNIE!
POLECA

- Willowdale duży 4-sypialniowy townhouse, piękne parkiety, wykończona piwnica, doskonały kompleks w pobliżu Fairview Mall
- Brampton samodzielny, 3-sypialniowy dom z garażem i dużą działką

Jeśli myślisz o sprzedaży lub kupnie domu w przyszłym roku zadzwoń już teraz po potrzebne informacje!

<p>ONTARIO BREAD Co Ltd. 178 Ossington Ave Toronto TEL 532 - 4929</p> <p>NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY SWIEZY CHLEB DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH W TORONTO I W ONTARIO</p> <p>Nowy punkt sprzedaży Eden bridge italian bakery EDEN BRIDGE PLAZA 25 Fontenay Cr</p>	<p>THORNHILL SUZUKI <small>4w6</small> POSZUKUJE POWAZNYCH NABYWCOW DO KUPNA</p> <p>1 SUZUKI FORSA ● Najbardziej ekonomiczny samochód na rynku</p> <p>2 SUZUKI SAMURAI ● Najtanszy 4WD Jeep w Kanadzie</p> <p>Po dalsze informacje proszę dzwonic KRIS KRZEMINSKI 733-1717 7756 Yonge Street, Thornhill</p>	<p>U - SAVE MILK 1550 Bloor St West New Dundast and Bloor West otwarty od 8 a m - 11 p m 7 dni w tygodniu SPRZEDAJEMY polskie pieczywo Open-Window, importowane kielbasy, sery, papierosy i inne artykuły CHINCZYK MOWI PO POLSKU! <small>214-226</small></p>	<p>SAVE-O-WAY BIURO PODROZY I PACZKI DO POLSKI Po rezerwacji i informacji proszę dzwonic (416) 532 - 3042, 532-3794 OVERSEAS SERVICES 331 Roncesvalles Ave, Toronto</p>
<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIESCIE SWIEZY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont. TEL 368 - 4235</p>	<p>OPIEKA NAD GROBAMI W POLSCE Odzyskasz spokój, powierzając nam, za niewielką opłatą, opiekę nad grobem swoich bliskich w Polsce Informacje 762 - 0591</p>	<p>ROWLAND MERCURY FORD POZYCZKA 9 9 % KLIMATYZACJA BEZPŁATNA w niektórych modelach samochodów Dalsze informacje TERESA BEDNAREK Toronto, 1800 O'Connor Dr TEL 759 - 4422</p>	<p>MIRAPOL Air Transit Co TORONTO - MONTREAL - TORONTO Kazdego wtorku i piątku Superluksusowy minibus Rezerwacje odlotów, pomoc w odprawie bagazy Sezonowa obniżka kosztów TELEFONUJ Tadeusz 275-7747 i 239-9411</p>
<p>HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę</p>	<p>APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawę lodówek pralek su- szarek pieców elektrycznych i automa- tycznych zmywarek do naczyń ● Zniżka dla rencistów ● Gwarancja na 1 rok ● Obsługa 7 dni w tygodniu ● Dzwonic całą dobę TEL TORONTO 261 - 7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany</p>	<p>CANADA'S LARGEST FORD CAR DEALER TOTAL FORD ● Duży wybór używanych samochodów ● Dogodne pożyczki ● Samochody dostawcze i mikrobusy ● Otwarte w każdą sobotę oraz dwa niedziele w miesiącu ● Specjalne ogłoszenia w Toronto Star DALSZE INFORMACJE ROMAN GORSKI TEL (416) 781 - 5531 2401 DUFFERIN STREET (100 m n i połnoc od E. Jinton)</p>	<p> dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY ● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp ● Usuwanie zbędnego owłosienia ● Specjalistyczna aparatura ● Jakosciowe kosmetyki ● Wzrosty prosimy zamawiać telefonicznie 2198 Bloor St W TEL 766 - 1867</p>
<p>JOHN CZECHOWSKI UNIQUE SAUSAGE BOUTIQUE 650 The Queensway, Toronto TEL (416) 252 - 4567 Najwyższej jakości wyroby delikatesowe - wędliniarskie własnej produkcji - wyroby mięsne oraz świeże mięso pierwszej klasy, 7 gatunków pierogów własnej produkcji</p>	<p><i>Superior Sausage Co.</i> 1004 DUNDAS ST W TEL 531 - 8422 KONKURENCYJNE CENY! WĘDZONE NA MIEJSCU SŁYNNE NA CAŁEJ TORONTO ONTARIO POLSKIE KIEŁBASY Szyki kabanosy wędliny mięsa rozne delikatesy</p>	<p>CARCARE Co Gasoline Service Station Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi 560 Evans Ave (rejon 4,7 i Brown Lin) TEL 255 - 3245</p>	<p>STRANDS HAIR UNISEX BRAMPTON ZAPRASZAMY wszystkich do nowo otwartego Salonu Fryzjerskiego Grazyny KMIŁCIK, która posiada 10-letnią praktykę w Polsce i 5-letnią w Kanadzie W listopadzie oferujemy ZNIŻKĘ 50% na trwałą oraz 30% na kolor i pasemka Wszystkie ceny bardzo dostępne 78 Queen Str West, Brampton TEL 457 - 3299</p>
<p>COPERNICUS MEAT PRODUCTS 79 Roncesvalles Ave TEL 536 - 4054 Posiadamy świeże mięso wykrojone na zyczenie Szyki boczki baleroni kiel- basy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów ogorki kiszone kapuśki z boczki śledzie pierogi T S PAKULSKI</p>	<p>M-C DAIRY Co.Ltd. PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto Wyrabiamy kwasną smietaną yogurt puszankę sery biały i topiony ŻĄDAMY NASZYCH WYROBÓW W SWOICH SKLEPACH Godziny otwarcia: 7:00 do 4:00 212 Mavelly St Tel 766-6711</p>	<p>ROCKWOOD DELICATESSEN 4141 Dixie Rd, TEL 624 - 1244 Nowo otwarty sklep delikatesowy w Mississauga na Rockwood Mall pomiędzy Beaver Lumber & beer store Posiadamy wysmienite polskie i europejskie wędliny i wyroby delikatesowe oraz polskie gazety</p>	<p>SAFETY AUTO REPAIRS WIESŁAW SOKOŁOWSKI 3005 Bloor St w, Etobicoke TEL 231 - 6996 Swiadczymy usługi w zakresie mechaniki samochodowej wszystkich marek oraz wydajemy zezwolenia potrzebne do rejestracji samochodów SZYBKO I SOLIDNIE</p>
<p>KARL'S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarząbek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze 105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 - 1622</p>	<p>RENEWAL Construction and Renovation Instalacje elektryczne renowacje łazienek kuchni wykładziny kafelki wskazanie pinoc Bezpłatna wycena TEL 249-5212 lub 742-1302</p>	<p>RENOVATION HOUSE Wykarczanie "basementów", renowacja kuchni, łazienek, instalacji elektrycznych, malowanie, kafelki, scianki działowe renovation TEL 438 - 3943, 284-6719</p>	<p> QUALITY SAUSAGE Meat Production Ltd 78 Six Point Rd, Etobicoke Ontario M8Z 2X2 TEL 239 - 1281 Nowo otwarta wytwórnia wędlin oferuje po najniższych hurtowych cenach wyroby wędliniarskie i świeże mięsa</p>
<p>jolanta interiors poleca ● konsultacje w urządzeniu wnętrza ● modne zasłony posadzki i panele w hłoch ● wyposażenie nowoczesnej kuchni i łazienek ● wanna bezsternu ● europejskie oświetlenie wnętrza ● pełna asortyment zabavek firm BRU (LITL) TINKS i AMBI ● szeroki asortyment importowanych prezentów 2368 Bloor St West Toronto Ont M6S1P5 Tel 762 9638 762 9880</p>	<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielski skut techniczne i inne książki do nauki języków kulinarnie młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne MONTREAL P Q P Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489 - 6396</p>	<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd ● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU ● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNI — KRA— DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 3506</p>	<p>Wojtek Grabowski ekskluzywny zakład blacharsko lakierniczy "TEN AUTO BODY" oferuje naprawy pokolizyjne, lakierowanie i spawanie oraz specjalizuje się w naprawie "traków". ZAPRASZAMY! Tel.: (416) 259 - 2391 144-16th Street, Toronto, Ont. M8V 3K1</p>
<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD. 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535 - 4648 NAJWYŻSZA JAKOŚĆ KONKURENCYJNE CENY! Świeże mięso sery pieczywo w bogatym wyborze Europejskie wyroby delikatesowe DOSTARCZAMY DO DOMÓW NA SPECJALNE OKAZIE WEDŁUG CEN HURTOWYCH</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>	<p>PRZEPROWADZKI BLISKIE I DALEKIE oraz wszelkie przewozy towarów Umarkowane ceny Solidna i szybka obsługa TORONTO, Tel 691-3161 JANUSZ 151 176</p>	<p>● zaproszenia dla krewnych z POLSKI ● oficjalny przedstawiciel PKO ● przeloty czarterowe i indywidualne do wszystkich krajów świata ● formalności paszportowe, wizowe, legalizacje ● ubezpieczenia dla przybywających z wizytą - 3 miesiące \$ 95 00 ● tłumaczenia i akty notarialne Proszę zeznać się do naszej fachowej załogi EMDRESS TRAVEL AGENCY Ltd 185 Roncesvalles Ave, TORONTO, ONT M6R 2L5 (naprzeciw Credit Union) TEL 536 - 3554</p>
<p>euro-AMERICAN ELECTRICIAN INC Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial Tel (514) 334-2966</p>	<p>198</p>	<p>194</p>	<p>194</p>